CUMA
22
TEMMUZ
1938

TAN Matbaası
İstiklâl Caddesi
[illegible]N, İSTANBUL
T[illegible]318, 24319, 24310
DÖRDÜNCÜ YIL — No. 1160
5 KURUŞ

TAN

BAŞMUHARRİRİ: AHMET EMİN YALMAN

İDEAL BÜRO

Bu kitap büroların iş çıkarma kudretini artırmak için amelî bir kitaptır. O size az masrafla çok iş nasıl çıkarılabileceğini gösterir Bu kitap fena ve yanlış büro usullerinden sizi kurtarmak için yazılmıştır. TAN Matbaasında Fiyatı 50 Kr.

Otobüs Işinin Zarurî ve Kısa Bir Muhasebesi

Yazan: **Ahmet Emin Yalman**

Kemalist rejimi, bundan evvel bu memlekette kurulan idarelerden ayıran iki mühim hususiyet vardır. Meşrutiyetten sonraki hükûmetler de dahil olduğu halde eski idareler, kendi adamları diye ayırdıklarile yabancı veya hasım diye tanıdıkları hakkında ayrı ayrı ölçüler kullanırlardı. Kendi adamlarının yaptığı suç mutlaka örtbas edilirdi. Ortaya vurulan suçlar, mensuplar halkasının haricinde kalanlar tarafından işlenen hareketlerdi.

Kemalist rejim fırkacılık ihtirasına değil, devlet zihniyetine dayanır. Yegâne ölçüsü bir hareketin umumî menfaatin icaplarına uyup uymamasıdır. Bu icaplara aykırı düşen bir hareket, kimin tarafından işlenirse işlensin, ayni ölçü ile hesabı görülür.

Kemalizm için rejimin temizliğinden ve vatandaşlara seyyan hak ve fırsat verilmesinden üstün bir kıymet tasavvur edilemez. Bir suçun hesabı görülmemesini; şahsî arkadaşlık gayretiyle veya herhangi bir dar endişe ile iltizam edenler, rejimin en mukaddes prensiplerine aykırı bir yol tutmuş olurlar.

İkinci hususiyet, otorite fikri hakkındaki telâkkinin tâ esasından değişmesidir. Eski idareler halkı susturmak, yıldırmak, kirli çamaşırları saklamak suretiyle, otoriteyi kurmayı düşünürlerdi. Kemalizm rejimi, hiç kimsenin kirli çamaşırlarını saklamaz, hiçbir kirli işi örtbas etmez. Otorite ve itibarını halkın samimi saygısında ve bu saygıdan doğan sevgi ve bağlılıkta arar.

"Aman çirkin hareketleri saklıyalım, yoksa hükûmetin otoritesi sarsılır" diye düşünenler; ya hususî menfaat dolaplarını devam ettirmekte alâkası olanlardır, yahut ta rejimin yüksek prensiplerini kavramıyan mürteci ruhlulardır.

İnsanların yaşadığı her yerde şahsi endişe ile hareket eden ve umumî menfaatin zararına olan şahsî menfaat arıyan fertler vardır. Sağlam bünyeli cemiyetleri düşkün cemiyetlerden ayıran nokta böyle hareketler meydana çıkınca açık bir surette hesaplarının görülüp görülmemesidir.

İstanbul belediyesinin bir takım yolsuzlukları karşısında Kemalist rejimin geçirdiği imtihan, her Türkün göğsünü kabartacak bir yoldadır. Yolsuzluk iddiaları karşısında Dahiliye Vekâletinin teftiş teşkilâtı derhal faaliyete geçmiştir. Müfettişleri hâdiseleri tetkik etmişler ve raporlarını birkaç gün içinde Vekâlete vermişlerdir. Eğer Vekâlet bu işi örtbas etmek arzusunu duysaydı tetkik safhasından sonra bir takım idarî tedbirlerle bunu kapatmak, pekâlâ elinde idi. Fakat Dahiliye Vekâleti, rejimin yüksek ölçülerine göre hareketi tabiî sayarak tahkikat emrini vermiştir. Bu emir verilir verilmez, iş, kanunî usullerle hesap aramak mecrasına girmiş ve icap eden yollardan ilerlemiştir.

Neticeler, alenî muhakemeler esnasında bütün teferruatıyle halka aksediyor. Böylece hükûmetimiz, otorite ve itibarı, bir yolsuzluğu saklamakta aramadığını, yolsuzlukların hesabını açık bir surette görerek halkın itimat, saygı ve sevgisine lâyık olmıya kıymet verdiğini ispat etmiş oluyor.

İstanbulda pek çok vatandaşlar hakkında seyyan fırsat ve hak esasını bozan, bir, iki [illegible]anda imtiyaz vaz[illegible], birtakım vâtan[illegible]imtiyazlıara açıktan açığa haraç ödemeye mecbur [illegible] diğer bir çok

(Arkası: [illegible] 10, sütun 1 de)

Valinin Temyiz Edilen Beraet Kararı Eylûlde Tetkik Edilecek

Ankara, 21 (TAN Muhabirinden) — Asrî mezarlık davasından dolayı Istanbul Vali ve Belediye Reisi Muhittin Ustündağ ve arkadaşları hakkında Temyiz Mahkemesi Dördüncü Ceza Dairesi tarafından verilen beraet kararı, temyiz başmüddeiumumiliği tarafından iddianemede serdedilen mülâhazalardan dolayı Temyiz Ceza Umumî Heyetine sevkedilmiştir.

Umumî Heyet davayı, mahkemelerin tatil müddetinin hitamından, yani 5 Eylûlden sonra tetkik edecektir.

Sovyet - Japon Münasebatı Çok Gergin Bir Safhaya Girdi

Sovyetler Japon Taleplerini Ret ve İcap Ederse Harbetmekten Çekinmiyeceklerini Bildirdiler

Sovyet - Japon Diplomatik Münasebatı Kesildi

Sovyet Hava, Deniz ve Kara Kuvvetleri Faaliyete Geçti

Nevyork, 21 (Hususî) — United Press'in Moskova muhabiri bildiriyor: En son haberlere göre Sovyet Rusya, Mançuko hududu üzerinde işgal ettiği tepeden çekilmek için vuku bulan Japon taleplerini katiyetle reddetmiştir. Sovyet Rusya, bu yüzden silâha sarılmak icap ederse istilâ ve tecavüze karşı gelmek üzere bu yolda hiçbir tereddüt göstermiyecektir.

Tokyo, 21 (A.A.) — Sovyetler ile Mançukov arasında yapılmakta olan müzakerelerin inkıtaa uğradığı resmen bildirilmektedir.

Diğer taraftan ehemmiyetle kaydedildiğine göre, Sovyet kumandanile görüşmek üzere Tabang Kutenge gitmiş olan Japon ordusu mümessillerinden altmış saat oluyor ki hiç bir haber alınamamıştır. Mümessiller ordan kaybolmuşlardır.

Nihayet Moskovadaki Japon büyük elçisile Sovyet hariciye komiseri arasındaki müzakerelerin de inkıtaa uğradığı haber alınmıştır.

(Arkası: Sayfa 10, sütun 2 de)

Japon Hariciye Nazırı General Ugaki

Hatayda Seçim Kayıt İşlerine Bugün Başlanıyor

Antakya, 21 (A.A.) — Anadolu Aansının hususî muhabiri bildiriyor: Yarın sabah kayıt muamelelerine aşağıdaki sekiz büroda tekrar başlanacaktır:

İskendrun kazasında, İskenderun bürosu, Kırıkhan kazasında Reyhaniye ve Aktepe büroları, Antakya kazasında Antakya şehrindeki Osmaniye bürosu ile, Karsu, Karbeyaz, Şehköy ve Ordu büroları, her büroda bir reis ve bir âza ve üç kâtip bulunacaktır.

Hususî mahkeme bir reis ve iki âzadan mürekkeptir. Ilk intihap nizamnamesinin 16 ıncı maddesi tâdil

[Arkası: Sayfa 10, sütun 5 de]

Amerikalı Terbiyeciler Halkevinde Inkılâbımız Hakkında Izahat Aldılar

Amerikalı terbiyecilere Beyoğlu halkevinde ders verilirken. Aşağıda terbiyecilerden bir grup (Yazısı 10 uncu sayfada)

Ingiliz Kral ve Kraliçesi Londraya Dönüyorlar

Pariste 50000 Askerin Iştirakile Büyük Bir Geçit Resmi Yapıldı

Paris, 21 (Hususî) — İngiltere Kral ve Kraliçesinin dört günlük Paris seyahati yarın bitecek ve Kral ile Kraliçe Londraya döneceklerdir.

Bugünün en mühim hâdisesi, 50,000 askerin iştirakile Versay da yapılan ve Fransanın en son askerî tekemmüllerini gösteren geçit resmi idi. Daha sonra Versayda verilen ziyafet fevkalâde muhteşemdi, Versayın tarihî şanına yaraşan en mükellef şartlar içinde verilmişti.

İngiltere Kralı bugün Fransa Cümhurreisi M. Lebrun ile zevcesini Londrayı ziyarete davet etmiş ve davet kabul olunmuştur. Fakat ziyaretin tarihi henüz tesbit olunmamıştır.

Kral ve kraliçenin dün operaya gidişleri iki memleketi bağlıyan dostluğun bir kere daha tezahürüne vesile teşkil etmiş, parlak bir temsilden sonra Kral ve Kraliçe 23.55 te operadan ayrılmışlardır.

Temsil arasında bilhassa Serj Löfer raksetmiştir. Dün, akşam bütün âbideler aydınlanmış ve süslenmiş, Parisliler başlıca meydanlarda neşe içinde dansetmişlerdir.

Versaya gidiş

Bu sabah kral M. Lebrun ile birlikte Versaya gitmek üzere saat

(Arkası: Sayfa 10, sütun 5 te)

İngiliz Kralı Amiral kıyafetile

Yerli Mallar Sergisi Bugün Açılıyor

Dün Şehrimize Gelen İktısat Vekili Şakir Kesebir Sergideki Hazırlıkları Tetkik Etti

İktısat Vekili Bay Şakir Kesebir, dün şehrimize gelmiş ve doğruca köşküne gitmiştir. Bay Vekil öğleden sonra saat dörtte Galatasaraya gelerek Yerli Mallar sergisinde yapılmakta olan hazırlıkları birer birer gezerek izahat almıştır.

Vekil Galatasaraya geldikten biraz sonra Vali ve Belediye Reisi Muhittin Üstündağ da sergiye gelmiş ve vekil ile birlikte sergiyi gezmiştir.

İktısat Vekili sergiden Vali ile birlikte dönmüş, Köprüde Deniz Ticaret Müdürlüğünce hazırlanan bir motör-

(Arkası: Sayfa 10, sütun 2 de)

Çimento Sanayiinin Devletleştirilmesi Kararı Neşredildi

Ankara, 21 (TAN muhabirinden) — Çimento endüstrisinin devletleştirilmesi hakkındaki kararname bugünkü Resmî Gazetede neşredildi. Aynen bildiriyorum:

Memleketimizdeki çimento fabrikalarının istihsalleri bilhassa inşaat mevsimi olan Nisan ile Ağustos aylarında çimento ihtiyacını karşılıyamamakta ve birçok yerlerde bu yüzden inşaat işlerinin sekteye uğramakta olduğu anlaşıldığından gerek bu vaziye

[Arkası: Sayfa 10, sütun 3 de]

İstanbul - İzmir 13 Saatte

Sus Vapurunun İstanbul - Bandırma Hattına Tahsisi, Yolu Çok Kısaltacak

İzmir, 21 (TAN Muhabirinden) — Sus vapurunun İstanbul - Bandırma hattına tahsisi, İstanbul - İzmir yolunu 13 saate indirecektir.

İstanbuldan sabahleyin saat 7 de, hareket edecek olan bir yolcu, akşam saat 8 de İzmire muvasalat etmiş olacaktır. Bunun için demir yolları idaresi Bandırma - İzmir hattı tarifesinde tadilât yapmaktadır.

İzmir muhabirimizden telefonla aldığımız diğer haberlerimizi 10 uncu sayfamızda bulacaksınız.

TÜRK CASUSU M. SIFIRIN MÜTAREKE HATIRALARI

No. 126

Yazan : M. SIFIR

Beyannamelerin Hepsi Yerli Yerine Dağıtılıyor

Üç saatten fazla süren bu eziyetli ve üzüntülü yolculuk bizi de, hayvanlarımızı da çok yormuş ve terletmişti. Bulduğumuz kuytu bir yerde hayvanların yüklerini indirdik. Biraz gezdirdikten sonra yem torbalarını taktık. Hintli efradın talim ettikleri yerler bulunduğumuz noktaya birkaç yüz metre uzakta idi. Beyannameleri atacağımız yerleri zihnim de tasarlıyor ve ona göre taksimat yapıyordum. Yusuf uzandığı yerden sordu:

— Hemen işe başlıyalım mı?..

— Fena olmaz sanki... Vaktimiz pek dar. Biran evvel işimizi bitirip kimseye görünmeden buralardan çekilmek lâzım...

— Çok iyi.. Nasıl yapalım?

— Ben Zekâi ile endaht mektebine gideyim. Siz burada kalın.

— Hayır endaht mektebine biz gidelim. O civarı ben iyi bilirim.

— Sen bilirsin. Dönüşte nerde birleşelim.

— İstersen Göztepede bizim köşkte.

— Çamlıcada bizde toplanmak daha iyi... Hemen elbise değiştirir ve İstanbula geçeriz.

Yarım saatlik bir dinlenme yorgunluğumuzu giderdi. Vücudümüz eski kuvvet ve çevikliğini buldu. Yusuf Beyle Mustafanın götüreceği iki hayvanı hep beraber yükledik. Biribirimize muvaffakıyet dilekleri ile ayrıldık ve onları uğurladık.

Biz de işe başladık. Zekâi Beyle hayvanlara atlıyarak kıtaatın talim mıntakası olan araziye doğru yollandık. İstediğim noktaya gelince, aramızı biribirimizi görebilecek derecede açtık. Süratle ilerliyor ve iki tarafımıza da üçer beşer beyanname atıp saçıyorduk. Bir saat zarfında işimizi bitirdik. Bu yemyeşil sahayı yer yer, öbek öbek beyannamelerle beneklemiş ve süslemiştik. Manzara uzaktan bir papatya tarlasını andırmıştı.

Duramıyorduk. Başladığımız işi biran evvel bitirmek zarureti, irademizi kamçılıyordu. Tekrar hayvanlara atladık. Küçük yalı sahiline indik. Gittiğimiz yoldan her adımda yine beyanname atarak hareket noktamıza döndük ve Bostancının şark ve şimalindeki araziyi geçtik. Rahmetli Gazi Ethem Paşa köşkünün altındaki sahadan kıvrıldık. Turşucu deresini takip ederek Bostancı ile Suadiye arasındaki şimendifer yolunun kenarına indik. Dost ve düşman kimseye tesadüf etmemek gibi taliin lûtfunu görerek işimizi nihayetlendirdik. Getirdiğimiz binlerce beyannamelerden elimizde pek az kalmıştı. Zekâi Bey bana döndü. Gülerek dedi ki:

— Kalan bu beyannameleri simendifer yolu ile sahil arasındaki sahaya atacağım. Çevirdiğimiz ihata çemberi bari tamam olsun.

On dakika içinde bu iş te bitti. Vazifelerini muvaffakıyetle başarmış insanların duydukları zevk ve sürur hisleri içinde çırpınarak şimdiki asfalt yola girdik. Ortalık ağarırken hepimiz Altunizadede bir leşmiş ve istirahate çekilmiştik. Biz o gece Maltepe ve Bostancıda çalışırken diğer bir arkadaşımız da (şimdi İstanbul emniyet direktörlüğü ikinci şube mukayyitlerinden olan Bay Emin) kıyafetini değiştirmiş, sabaha kadar Harbiye mektebi, Nişantaşı, Teşvikiye ve Maçka taraflarını gezmişti.

Bu fedakâr ve cesur arkadaşım kendisine verilen beyannameleri yalnız yollara atmakla kalmamış, müttefiklerden bazı büyüklerin ikamet ettikleri evlerin kâpı ve duvarlarına bile yapıştırmak cesaretini göstermişti.

Sabah olmuş ve güneş doğmuştu. Gece atılan ve birçok yerlere yapıştırılan bu beyannameler düşman karargâh ve dairelerinde büyük bir telâş doğurmuştu. Maltepe, Bostancı, Moda ve Harbiye arasındaki askerî telefonlar durmadan işliyordu. İstihbarat zabitleri dairelerinden fırlamışlar, hafiye sürüleri kırlara, sokaklara yayılmışlardı.

Düşmanlar bu hareketi çok büyük bir küstahlık saymışlardı. Gizli hizmetler grubu kumandanı emir vermek için topladığı ajanlarının karşısında hiddetinden bağırıyor, tepiniyor ve hepsini körlük ve sağırlıkla itham ediyordu ve:

— Geçenlerde mezalim kitaplarını dağıtan elleri bulup kıramadık. İşte o eller bu marifetlerini de gösterdiler.

Diyor ve maiyetinin beceriksizliklerini yüzlerine çarpıyordu. O akşam (M. A.) Beyin getirdiği haberler arasında en ziyade dikkate değeri şu idi:

"Kumandanlık İstanbulda bulunan Hintli kıtaları derhal Mısır ve Hindistana iade kararını vermiştir.,,

Bu haber o vakitki düşmanımızın Hintli askerlerin bir ihtilâle teşvik edilmesinden çok korktuğunu göstermişti. Bu nakil kararı da bizden ziyade Hintli askerleri sevindirmişti. Müttefiklerin gösterdikleri telâş ve yaptıkları takibat on gün kadar sürmüş ve her gün ehemmiyet ve kuvvetinden birer parça kaybede ede nihayet sönmüştü.

(Devamı var)

YERLİ HABERLER

BELEDİYEDE :

Eski Çalışma Saatleri Tatbik Edilecek

Resmî dairelerde çalışma saatleri Ağustos başından itibaren değiştirilecektir. Memurlar sabahları saat 9 dan 12 ye kadar çalıştıktan sonra, bir saat tatil yapacaklar ve 13 ten 16 ya kadar tekrar çalışacaklardır.

Diğer taraftan şehirde umumî bir tatil saati tesbit edilmesi de lüzumlu görülmüş ve lokanta, gazino ve kahveler hariç olmak üzere, bütün mağazaların ve hususî müesseselerin de saat 14 ten 16 ya kadar tatil yapmaları düşünülmüştür. Belediye ile iş dairesi üçüncü bölge âmirliği de bu iş üzerinde tetkikler yapmaktadır.

Et Fiyatları Pahalı

Et fiyatlarında cüz'î bir ucuzlama görülmektedir. Ancak, fiyatlar, her sene bu mevsimde görülen düşük fiyatlardan yüksektir. Belediye narhı da geçen seneki fiyatlardan da ha yüksektir. Fakatı belediye, et fiyatlarına kışın koyduğu narhı hiç değiştirmemiştir. Halbuki serbest piyasanın yaz ve kış ayları gösterdiği tahavvülün narhta da tesirini göstermesi icap etmektedir.

Et mürakabe komisyonu bu ay başında toplanacak ve Marttan beri yapılan istihlâkle gelen hayvan miktarını tetkik edecektir.

Belediye Narh Koymıyacak

Eylûl başından itibaren, Pazarlıksız satış kanunu Izmir, Istanbul ve Ankarada tatbik edilecektir.

Kanunun şimdilik, bütün madde ve eşyalarda tatbik edilmesi mümkün görülmemiştir.

Bu üç şehirde, işe, muayyen bazı maddelerden başlanacaktır. Kanun, Istanbulda, evvelâ, gıda maddeleri üzerinde tatbik edilecektir.

Belediye, bu maddelere [illegible] mıyacak, ancak, hangi maddelerin kanuna göre satılması lâzım geldiğini bir liste halinde tesbit edecektir. Maktu satışa tâbi tutulacak bu maddeleri müessese veya dükkân sahipleri rekabete arzederek üzerlerine birer etiket koyacaklardır.

Tarihî Mezar Taşları

Bebek — Istinye asfaltının açılması için, Rumelihisarı şehitliğinde meydana çıkan kayalar dinamitle atılacaktır. Bunun için, bu sahilden geçecek deniz vasıtalarının, lâğımların atılacağı saatle olarak tesbit olunan 9—9.30, 12—12.30 ve 18—18.30 arasında sahilden 200 metre açıktan geçmeleri için deniz ticaret müdürlüğü tebligat yapmıştır.

Bu mezarlık kazılırken, meydana çıkan, Türklerin Istanbulu zaptetmeleri tarihine ait kıymetli mezar taşları müzeye kaldırılacaktır.

Yeni Yapılan Binalar

938 yılının ilk altı ayında şehrimizde yapılan inşaat için belediye bir istatistik yapmıştır. Bu istatistiğe göre Ikincikânun ayında yeniden 26, Şubatta 24, Martta 63, Nisanda 47, Mayısta 90 ve Haziranda 55 bina yapılmış ve Ikincikânunda 138, Şubatta 133, Martta 240, Nisanda 191, Mayısta 311 ve Haziranda 361 bina tamir edilmiştir.

Bu suretle 6 ayda yeniden 305 bina yapılmış 1374 bina tamir edilmiştir.

Hisseler Ayrıldı

Eğlence yerlerinden alınan ve yekûnu yüzde kırka çıkan tayyare, damga, darülâceze ve belediye resimleri yüzde ona indirilmişti.

Dün gelen bir emirle bu yüzde onun yüzde yirmisi damga resmine, yüzde yirmisi belediye resmine, yüz de otuzu tayyare ve yüzde otuzu darülâceze resmine ayrılmıştır.

★ Iktısat Vekâleti, iç ticaret umum müdürlüğü, şehirlerde süt işlerinin idaresi hakkında bir talimatname yapmıştır. Talimatname şehrimizde süt takim fabrikalarının yapılmasına başlanacağı zaman tatbik edilecektir.

★ Karaköy köprüsünün altındaki dükkânların her tarafını camekânla kapamaları tebliğ edilmiştir.

★ Seyyar ekmekçiler için tek tip el arabası yapılmasından vazgeçilmiştir.

Dünkü Yağmurda Yıldırımlar Düştü Bir Genç Kız Öldü

Evvelki gece boğucu bir sıcaktan sonra hava bulutlanmıya başlamış, saat üçle dört arasında da fırtına denebilecek kuvvetli bir rüzgâr çıkmış, bu rüzgârı gökgürültüleri takip etmiştir. Saat dörtte de oldukça şiddetli bir yağmur başlamıştır. Yağmur dün öğleye kadar devam etti.

Hem Trakya mıntakasına, hem de şehrimizin her semtine, Boğaziçi, Yeşilköy, Anadolu hattı ve Adalara bol yağmur düşmüştür. Boğaziçinde devamlı olan yağmur sırasında, dağlara ve Belgrad ormanına bir kaç yıldırım düşmüştür. Harman işleri başlamış olduğundan, mahsulât yağmurdan zarar görmemiştir. Trakyada yağmura ihtiyaç olduğu için, Trakya mıntakasında yağıştan çiftçiler sevinmiştir. Yağmurların bahçelere, bostanlara faydası olacaktır. Mısır, karpuz ve kavun mahsulü yağmurdan çok fayda görmüştür.

Yine dünkü şiddetli yağmurlar esnasında düşen bir yıldırım, Hadımköyünde 18 yaşında Cahide isminde bir genç kıza isabet ederek kendisini derhal öldürmüştür. Yanındaki arkadaşı da korkudan bayılmıştır.

POLİSTE :

Bir Kayık Battı Hayli Telâş Uyandırdı

[illegible] battığı görülen şeyin kotra olmadığı tesbit edilmiştir.

Manzini tarafından bir kotra battığı ihbar edilmesi üzerine, yapılan tahkikat derinleştirilmiş, Istanbulda ve civarında ne kadar kotra varsa bunların nerelerde bulunduğu tesbit edilmiştir.

Bu tahkikat sırasında sabahları Kadıköyünde bulunan iki kotranın meydanda olmadığı görülmüş, bunların aranmasına başlanmış ve nihayet bunlardan birinin Çam Limanında demirli olduğu, diğerinin de geç vakit Kadıköyüne döndüğü anlaşılmıştır.

Bir aralık, Izoni isminde bir adamın da kotrası kaybolduğu ve kotranın içinde beş kişi bulunduğu şayi olmuş, fakat bu kotranın da gece Fenerbahçeye demirlediği tesbit edilmiştir.

Nihayet, Manzininin battığını gördüğü cismin Kınalıadada oturan Dimitrinin Kaşıkadası civarında demirli bulunan kayığı olduğu anlaşılmıştır. Bu kayık ayın on altısında kaybolmuş, nihayet bulunmuş, boş bir halde Kaşıkadası civarına demir lenmiş, birdenbire hava patlamış ve kayık batmıştır.

Kaçak Kibrit

Asmaaltında Sabuncıyan hanında Izak Kamhi adında birisinin ardiye sinde 60 sandık kaçak kibrit, 40 sandık muhtelif cins sigara kâğıdı ve 10 bin yaprak ta perakende sigara kâğıdı bulunmuştur.

Evvelki akşam depoda araştırma yapan inhisarlar istihbarat bürosu memurları, şimdi, Pariste bulunan Izak Kamhi'nin burada işlerini idare eden adamlarını aramaktadır.

Aklını Kaçırmış

Yakacık bostanları arasında bihuş bir halde bulunan ve tecavüze uğradığı sanılan Pendik Maliye mürakıbı Nevzadın aklını kaçırdığı anlaşılmıştır. Yapılan tahkikat mürakıbın hiçbir tecavüze uğramadığını meydana çıkarmıştır. Mürakıbı Selim isminde birisinin dövdüğü iddiası da tahakkuk etmemiştir.

Bıçakla Vurdu

Anadoluhisarında halat fabrikasında gece bekçiliği eden Rizeli Ali Dur ile fabrikada sandalcı Osman oğlu Ali Erdem iş meselesinden kavga etmişlerdir.

Ali Dur bıçakla Ali Erdemi sol kürek altından vurmuş ve kaçmıştır. Yaralı Nümune hastanesine kaldırılmış, Ali Durun yakalanması için takibine başlanılmıştır.

Altında Kaldı

Fenerde Mürsel Paşa caddesinde Hasan Tahsine ait tel ve çivi fabrikasında çalışan amele Reşit bir kaynak makinesini taşırken düşmüş, makinenin altında kalmış, baygın bir halde Balat Musevi hastanesine kaldırılmıştır.

Dükkândaki Yangın

Eyüpte Kapıcı çeşmesinde Numan ustanın bir numaralı helvacı dükkânında börek pişirilirken yağ parlamış, bacadaki kurumlar ateş almış, yangın çıkmış, fakat derhal yetişilerek söndürülmüştür.

Hayvan Ürktü

Olimpos gazöz fabrikasının Mehmet oğlu Ismet idaresindeki 1990 numaralı arabası, Yeşildirekte Katırcı oğlu caddesinden geçerken, hayvan ürkmüş, araba devrilmiş, gazöz şişelerinden bir kısmı kırılmıştır.

MÜTEFERRİK :

Hamillerle Müzakereler Tamamlandı

Pariste, Düyunuumumiye kuponları müzakeresinde Türkiye delegesi olarak bulunmuş olan Iktısat Vekâleti müsteşarı sabık maliye nakit işleri umum müdürü Bay Halit Nazmi dün şehrimize dönmüştür. Müsteşar dün şehrimize gelen Iktısat Vekili ile bir müddet görüşmüştür.

Fransız düyunuumumiye hissedarlar heyetiyle yapılan ve arzu ettiğimiz şekilde neticelenen anlaşmıya göre, bundan böyle Türk borcu tahvillerinin Devidant'larını döviz ile ödemiyeceğiz. Bu Devidant'ların her sene baliğ olacağı yekûn mukabilinde, yani yüzde yüzü için Fransa her sene Türkiye ihracat maddelerinden mal satın alacaktır. Bay Halit Nazmi bir iki gün sonra Ankaraya giderek müsteşarlık vazifesine başlıyacaktır.

Adliye Sarayı

Adliye Vekâleti, yeni Adliye Sarayının yapılacağı hapisane yerinin tarihî bir kıymeti olup olmadığının, mütehassıslardan müteşekkil bir heyet tarafından tetkik edilmesini vilâyete bildirmiştir. Bu heyet bir karar verecektir.

Sultanahmette, Adliye Sarayının yapılacağı yerde Frenk Ibrahim Paşa köşkü vardır. Eğer bu köşkün tarihî kıymeti olduğu anlaşılırsa, yıkılmıyacak ve Adliye Sarayı için başka bir yer aranacaktır. Bu takdirde Frenk Ibrahim Paşa köşkü kütüphane olacaktır.

Buradaki Suriyeliler

Memleketimizde bulunan Suriye tebaalılar Ağustosun on beşine kadar hakkı hıyarlarını bildirmek mecburiyetindedirler. Bu tarihe kadar, 30 Mayıs 1926 mukavelesinin üçüncü maddesi hükmü mucibince, Suriye lehine hakkı hıyarlarını istimal etmiş olanlar, bunu teyit etmedikleri takdirde Türk kanunları hükümleri dahiline girmiş olacaklardır. Bu şekilde olanların tabiiyetleri de bu suretle değiştirilecektir.

★ B. Adolf Tuna isimli bir Çekoslovak gazeteci ile B. Vladmir Pohareçki isminde ve Çekoslovak barosundan bir avukat otomobille şehrimize gelmişlerdir. Buradan Anadoluya geçeceklerdir.

★ Adliye Vekâletinin, 500 hâkimin terfi ve nakilleri hakkında hazırladığı kararname yüksek tasdikten çıkmış ve Ankaraya gönderilmiştir. Yakında alâkadarlara tebliğ edilecektir.

★ Asliye Birinci Ceza Mahkemesi Reisi Bay Sadettin vazife esnasında vefat etmişti. Adliye Vekâleti, Tekaüt Kanununun 45 inci maddesine göre, ailesine 80 lira aslî maaş bağlamıştır.

★ Sıhhiye Vekili Doktor Hulûsi Alataş dün akşamki ekspresle Ankaraya gitmiştir.

★ Dahiliye Vekili ve Parti Genel Sekreteri Şükrü Kaya Ankaraya gitmiştir.

DENİZ VE LİMAN :

Yunanlılarla Bir Anlaşma Daha Yaptık

Meriç nehrinin iki tarafında su işlerinin tanzimine dair olan Türk — Elen itilâfnamesi tatbikatına ait mukarrerat Icra Vekilleri Heyetince tasdik edilmiştir. Bu itilâfname, evvelce Edirnede, Türk ve Yunan heyetlerinden müteşekkil olarak toplanan bir komisyon tarafından hazırlanmış bulunuyordu.

Tatbikata müteallik kararlarla, toplantıya ait protokol ve kroki gümrüklere de tebliğ edilmiştir.

Yeni Şirket Vapurları

Şirketi Hayriyenin 76 ve 77 numaralı vapurlarının tecrübeleri yarın Haliçte yapılacak ve vapurlar Pazar günü seferlere başlıyacaklardır.

76 numaralı yolcu vapurunun adı Sarıyer, 77 numaralı araba vapurunun adı da Kabataş'tır.

MAARİFTE :

Mecburî Hizmet Yapmıyan Mühendisler

Yüksek Mühendis Mektebi ile Nafıa Teknik okulunda tahsillerini meccanî yaptıkları halde, kanunî mükellefiyetlerini ifa etmiyen ve tazminat vermiyenler için, Nafıa Vekâleti üç aylık bir müracaat mühleti vermiştir. Ilkteşrinin sonuna kadar müracaat etmiyenler ve kanunî vazifelerini yapmak üzere Nafıa Vekâletinin göstereceği yere gitmiyenler hakkında, bu hususiaki kanunun ihtiva ettiği cezaî hükümler tatbik edilecektir.

Lehli Talebe Geldi

Varşova lisesi talebesinden yirmi kişilik bir kafile dün sabah Köstence yoluyla şehrimize gelmiş ve Polonya sefarethanesine misafir olmuşlardır.

Talebenin başında jimnastik muallimleri Pasofki bulunmaktadır. Talebe, Istanbulda dört gün kaldıktan sonra Bulgaristana geçecek, oradan Yunanistana gideceklerdir.

Ankaradan

Telefon ve Telgrafla

Tiyatro ve Sinemadan Alınan Rüsum Nasıl Tahsil Edilecek?

Ankara, 21 (TAN muhabirinden)— Tiyatro ve sinemalardan devlet ve belediyelerce alınmakta olan damga tayyare ve belediye resimlerile Darülâceze hissesinin miktarına ve sureti istifasına dair olan kanunun sureti tatbikı hakkında maliye geniş bir izahname hazırlamıştır. İzahnameye göre bu resim tiyatro ve sinema pulu namile yeniden bastırılıp malsandıklarına gönderilecek olan pulların biletlere yapıştırılması suretile tahsil edilecektir. İstanbulda bu resmin tahsili biletlere soğuk damga vurulması surteile icra olunacaktır.

Dahiliye Vekili Ankarada

Ankara, 21 (TAN muhabirinden) — Dahiliye Vekili Şükrü Kaya bu sabah geldi.

Muamele Vergisi Hakkında Talimat

Ankara, 21 (TAN muhabirinden)— Muamele vergisi kanununun 21 inci maddesinde yazılı fiillerin ne zaman tekerrür etmiş sayılacağı hakkında Maliye alâkalılara şu talimatı vermiştir: Muamele vergisi kanununun 21 inci maddesinde yazılı fiillerin tekerrürü halinde cezalara bir misli zam olunacağı gösterilmiştir. Bu hüküm tatbikinde şu esaslara riayet edilecektir:

1 — Kanunda bir fiilin tekerrür sayılması için muayyen bir müddet için de yeniden işlenmiş olması lâzımgeleceği hakkında hüküm, sevkedilmemiş tekerrür mutlak olarak zikredilmiş olduğundan tekerrüre esas olarak fiilin birinci fiilden ne kadar zaman sonra ika edilmiş olduğunu araştırmaya mahal yoktur.

2 — İlk cezalı verginin tekerrüre esas olabilmesi için bu verginin katileşmiş olması icap eder. Verginin tarih safhası tahakkuku hazırlıyan bir başlangıçtan ibaret ve değişmesi daima melhuz bulunduğu cihetle tekerrüre esas ittihaz edilmez.

2430 numaralı kanunun 16 ıncı maddesi mucibince muamele vergisi yüz liraya kadar olanlar da tetkiki itiraz ve yüz liradan fazla olanlar da Temyiz Komisyonu kararile katileşmekte olduğundan herhangi bir cezalı verginin tekerrüre esas ittihaz edilebilmesi için bu safhaları geçirerek katileşmiş olması ve ayni fiilin katileşme tarihinden sonra tekrar işlenmiş bulunması icap eder.

3 — Herhangi bir fiilin tekerrür etmiş addedilebilmesi ayni fiilin daha evvel işlenmiş ve bundan dolayı tarholunan cezalı verginin katileşmiş olması zarurî bulunmasına ve 21 inci maddenin A B C ve D fıkralarındaki fiillerde yekdiğerinden ayrı olmasına mebni bu maddenin herhangi bir fıkrasında yazılı bir fiilden dolayı cezalı vergi tarhedildikten ve bu vergi katileştikten sonra diğer bir fıkrasında da yazılı bir fiilin işlenmesi halinde ikinci fiilin mükerrer sayılmasına imkân yoktur. Tekerrüre esas olarak fiillerin yekdiğerinin ayni olmaları lâzımdır.

(Diğer Ankara haberleri 10 uncuda)

TAKVİM ve HAVA

22 Temmuz 1938
CUMA

7 inci ay	Gün: 31	Hızır: 78
Arabî: 1354		Rumî: 1354
Cemaziyülevvel: 23		Temmuz: 9
Güneş: 4.47 — Öğle:		12.20
İkindi: 16.18 — Akşam:		19.36
Yatsı: 21.31 — İmsâk:		2.37

YURTTA HAVA VAZİYETİ

Yeşilköy Meteoroloji istasyonundan alınan malûmata göre yurtta hava Trakya, Kocaeli ve Karadeniz kıyılarile kısmen de orta Anadoluda, Ege bölgesinde çok bulutlu yer yer yağışlı, cenup ve doğu Anadolu bölgelerinde bulutlu cenup doğusunda açık geçmiş, rüzgârlar cenubî Anadolunun ve Egenin cenup kısmında, garp, diğer yerlerde umumiyetle şimalî istikametten orta kuvvette esmiştir. Dün İstanbulda hava çok bulutlu ve yağışlı geçmiş, 24 saat zarfındaki yağışın metre murabbaına bıraktığı su miktarı 13.6 kilogram ölçülmüştür. Rüzgâr şimalî şarkî istikametten sert esmiştir. Saat 17 de hava tazyiki 757.6 milimetre idi. Sühunet en yüksek güneşte 59.4, gölgede 26 ve en düşük 18.8 santigrat kaydedilmiştir.

BUGÜN

Çekoslovakya Ekalliyetleri Meselesi

Yazan: Ömer Rıza DOĞRUL

Çekoslovakya hükûmetinin ekalliyetler meselesini hal için sarfettiği bütün gayretlere rağmen bu mesele tehlikeli mahiyetinden bir türlü ayrılamıyor. Ve ikide birde yeni birtakım buhranlar doğurmak istidadında olduğunu gösteriyor.

Bir müddetten beri Çekoslovakya hükûmeti ekalliyetlerin mümessilleri ile müzakereler yapmakta ve bu müzakereler neticesinde milliyetler statüsünü tekemmül ettirerek Parlâmentoya sevk için çalışmaktadır. Bu çalışmaların mahiyeti hakkında henüz matbuatımız yoktur. Fakat Çekoslovakya hükûmetinin, dahilî emniyetini tehdit edecek bütün ihtimalleri ve âmilleri bertaraf etmeğe karar verdiği, onun azamî müsamaha ve liberalliği gösterdiği temin olunuyor. Bunun neticesi olarak Çek hükûmeti ile Südet liderleri ve daha başka ekalliyetler mümessilleri arasında başlıyan müzakereler şimdiye kadar devam etmiştir. Fakat bu son günlerde artık müzakerelerin en nâzik safhaya vardığı söylenmiş, bundan başka Südetler de Çek hükûmetinden neler istediklerini gösteren listeler neşretmişlerdir.

Bu neşriyata göre Südetler, tam mânasile muhtariyet istemekte ve bu muhtariyet icabı olarak, Almanlarla meskûn sahalarda yalnız Alman memurlarının kullanılmasını, bütün zabıta ve belediye teşkilâtının Almanlara ait olmasını diledikten başka dış siyasayı idareye de iştirak etmek, mil bankada temsil olunmak, millî radyo ve milli ajansta rey sahibi olmak fikrinde bulunmaktadırlar.

Hükûmetin noktai nazarı ile Südetlerin noktai nazarında bir uçurum bulunduğu söyleniyorsa da Çekoslovak Başvekili Dr. Hodza'nın bu uçurumu kapamağa da muvaffak olacağı anlaşılmaktadır. Nitekim yarından itibaren başlaması beklenen müzakerelerin de böyle bir neticeye varması ümit olunuyorsa da bu ümit bir hayli zayiftir.

Alman matbuatı Çekoslovakya aleyhinde başladığı neşriyata devam etmekte ve her gün yeni bahanelerle bu neşriyatı şiddetlendirmektedir. Bir aralık Çekoslovakya hududa asker yığdığı, bu yüzden memleket içindeki münakalenin aksadığı ileri sürülmüş, fakat çok geçmeden bunun da aslı olmadığı, bitaraf müşahitlerin tahkikatı neticesinde anlaşılmıştır. Daha sonra Çekoslovakyanın askerî tedbirler karşısında kalmak ihtimalini düşünerek buğday depo ettiği iddia olunmuş ve böylece Çekoslovakyayi harbe susamış bir halde göstermek için türlü türlü şayialar ortaya atılmıştır.

Fakat asıl mesele bunların biri de değildir. Asıl mesele Çek hükûmeti arasında devam eden müzakerelerin müsbet veya menfi neticeler vermesi takdirinde vaziyetin alacağı şekildir.

Acaba bu müzakereler müsbet bir netice verir ve Südetler tatmin edilir ve bu mesele katî surette kapanacak ve Avrupa sulhünü tehdit eden mühim bir gaile ortadan kalkmış olacak mı? Yani Südetlerin tatmin olunmaları, Almanların da tatminine yardım edecek mi?.

Siyasi müşahitler içinde bu suallere katî bir müsbet cevap vermeye mütemayil olanlar çok nadirdir.

O halde neticenin menfi olması yüzünden ne çıkabilir?

Acaba Almanya, büyük bir harbe girmeyi göze alır ve Çekoslovakyanın üzerine yürüyerek Almanlarla meskûn kısımları ilhak eder mi?.

Bugünkü şartlar içinde buna da pek ihtimal verilmiyor.

O halde ne olacak? Mesele Avrupanın huzurunu kaçırmak, ikide birde ortalığı velveleye vermek için vesile olarak mı kullanılacak?.

Bu ihtimallerin hangisi ile karşılaşılacağını yakında göreceğiz.

HARİCÎ HABERLER

Çek - Südet Müzakereleri En Nazik Safhada

Çekoslovakya Başvekili Milân Hodza

Prag, 21 (Hususî) — Çekoslovakya hükûmeti ile Südetler arasında devam eden müzakereler en nazik safhaya girmiş sayılıyor. Başvekil, yarın Südetlerle görüşerek iki taraf noktai nazarı arasındaki uçurumu küçültmiye ve kapamıya çalışacaktır.

İki tarafı tatmin edecek bir çarei hal bulunduğu tahmin olunmaktadır. Başvekil dün Macar ekalliyetinin mümessillerile görüşmüştür. İdarî muhtariyete ait kanun lâyihalarının nazırlar tarafından ikmal olunarak parlâmento reisine tevdi olunduğu bildiriliyor.

Almanları kızdıran yeni bir hâdise

Berlin, 21 (A.A.) — Pragda çıkan Die Zeit gazetesinin yazdığına göre, İglanda Alman olup da devlet memuru bulunanlar polis merkezine davet olunarak Alman isimlerini Çek isimlerile değiştirmeleri kendilerine tebliğ edilmiştir.

Bu muamele Almanlar arasında derin bir infial uyandırmıştır.

Videman'ın sözleri

Londra, 21 (Hususî) — Berline dönen Videman'ın Lord Halifaks ile mülâkatına dair sorulan suale cevaben, bu mülâkatta Almanyanın ihtilâflı meselelerini muslihane halletmek istediğine dair evvelce Berlin hükûmeti tarafından verilen teminatı tekrarlamak fırsatını vermiş olduğunu söylemiştir.

Filistinde Dün de 7 Kişi Öldü

Kudüs, 21 (A.A.) — Hayfa civarında kâin Kiriyat - Horoshet Yahudi mıntakası Yahudilerinden iki erkek, iki kadın ve bir çocuk dün akşam âsilerin şiddetli bir tecavüzü esnasında telef olmuşlardır. Asiler, yangın çıkarıcı bombalar atmışlar ve iki binayı tahrip etmişlerdir. Bu binalarda bulunan iki kişi kömür haline gelerek ölmüştür.

Asilerin mühim zayiata uğramış oldukları söylenmektedir.

ROMA KONUŞMALARI BİTTİ

Macar Nazırları Dönüyorlar

Neşredilen Resmî Tebliğde İki Tarafın Tamamen Mutabık Oldukları Bildiriliyor

Roma, 21 (Hususî) — Macar Hariciye Nazırı, dün akşam buradan hareket etmiş ve Kont Ciano tarafından uğurlanmıştır. Dün Kont Ciano, Macar Başvekili şerefine bir ziyafet vermiştir.

Macar devlet adamlarının Romayı ziyareti sonunda resmî tebliğ neşredilmiştir.

İtalyan gazetelerinin yazıları

İtalyan matbuatı Macar ve İtalyan nazırları arasındaki müzakerelere dair çıkan resmî tebliği komantersiz olarak neşretmekte, ancak başlıklarının da Roma protokolunun bütün kıymetini muhafaza eylediğini yazmaktadır.

Buna mukabil Macar devlet adamlarının Roma seyahatine dair bilhassa Budapeştede ve Berlinde çıkan yazıları uzun uzadıya iktıbas eylemektedir.

Yugoslavyada akisler

Belgrad, 21 (A.A.) — Macar devlet adamlarının İtalyayı ziyaretlerinden bahseden Samuprava gazetesi, bu ziyaretin yeni bir vaziyetin mukaddemesini teşkil edeceğini, çünkü Roma protokollarının üçüncü rüknü olan Avusturyanın ortadan kalkmış olduğunu yazmaktadır.

Bu gazete, B. Mussolininin nutkunda İtalya ile Yugoslavya arasındaki ihlâskârane dostluğa müteallik olan fıkrasının Yugoslavyada pek ziyade nazarı dikkati celbetmiş olduğunu Duçenin Roma protokollarından bahsetmemiş olmasının bunların artık hükümden sakit olduğuna delâlet etmekte bulunduğunu ilâve etmektedir.

Macar nazırları dönüyorlar

Roma, 21 (A.A.) — Macar Başvekili İmredi, Gidonia tayyare şehrini gezmiştir. Başvekil, Macaristana dönmeden evvel bazı şehirleri ziyaret edecektir.

Resmî Tebliğin Metni

"Macaristan Başvekili B. Imredi ve Hariciye Nazırı B. Kanya, İtalya'ya yaptıkları resmî ziyaret esnasında, Duçe ve Hariciye Nazırı Kont Ciano ile, iki memleket arasındaki münasebetlerin esas mahiyetinde mevcut samimilikten ilham alan uzun görüşmelerde bulunmuşlardır. Bu görüşmeler esnasında İtalya ve Macaristan'ın gerek kendi aralarında ve gerek diğer devletlerle ve ezcümle Tuna havzası devletleriyle olan münasebetlerinin muhtelif safhaları tafsilâtile tetkik edilmiş ve iki hükûmetin tam fikir mutabakatı müşahede olunmuştur. İtalya ve Macaristan mümessilleri, Roma, protokollarının iki devleti alâkadar eden politik ve ekonomik tam muteberliği üzerinde mutabık kalmışlardır. İtalya ve Macaristanın, Roma — Berlin mihverinin hedefleriyle ahenkli politikalarının ilham noktalarını teşkil eden sulh ve adalet hedefleri, enternasyonal sahada, nizam ve sulh eserini samimî surette istiyenlere açık olan daha geniş ve daha semereli bir işbirliği için hakikî esaslar teşkil eylemektedir."

Kraliçe Marinin Cenaze Merasiminde Türkiyeyi Rüştü Aras Temsil Edecek

Valide Kraliçe Marinin cenaze merasiminde hükûmetimizi temsil edecek olan heyetimiz, Hariciye Vekilimiz, Dr. Tevfik Rüştü Aras'ın riyasetinde olmak üzere Cumartesi günü torpito ile şehrimizden hareket edecektir. Bu heyete Cümhurreisliği yaveri de dahildir.

Mezunen şehrimizde bulunmakta olan Bükreş elçimiz Hamdullah Suphi Tanrıöver, Valide Kraliçe Mari'nin cenaze merasiminde hazır bulunmak üzere hareket edecektir. (A.A.)

Kraliçe Marinin cesedi Bükreşte

Bükreş, 21 (A.A.) — Bu sabah valde kraliçe Marinin cesedi Sinayadan Bükreşe nakledilmiştir. Cesedi nakleden treni çekmekte olan iki lokomotif bayraklarla örtülmüş idi. Cesedin bulunduğu furgon, Mor ipeklerle örtülmüş, ufak bir klise haline getirilmiş idi. Trenin her uğradığı istasyonda papazlar tarafından dinî âyinler yapılmıştır. Kotroseni şatosunda ölü için ufak bir kilise vücude getirilmiştir. Payitahtın halkı bugün ikiden itibaren cesedi ziyaret edebilecektir.

Bir Bakışta Dünya Haberleri

MACARİSTAN

Yahudiler Çekiliyorlar

Budapeşte, 21 (A.A.) — Macaristan ticaret bankası, müdürü B. Filip Vays istifa etmiştir. Halefi B. Jan Teleski'dir. Bankanın direktörlerinden B. Emil Ştayn da istifa etmiştir.

İstifa eden bu iki zat Yahudidirler. Yerlerine katolikler getirilecektir.

İNGİLTERE

Hava Rekoru

Londra, 21 (A.A) — Mısırda İsmailiyeden bu sabah saat 4 de hareket eden Ingiliz hava kuvvetlerine mensup bir filo saat 20,5 ta Heyforda gelmiştir.

Bufilo, 3680 kilometrelik mesafeyi 16 saat 25 dakikada yani vasati olarak saatte 224 kilometre süratle uçmuştur.

MISIR

Malî Kanun

Kahire, 21 (A.A.) — Hükûmet, parlâmentonun gelecek alelâde toplantıya kadar hükûmete malî hususatta tam salâhiyetler veren bir kanun lâyihası teklifine karar vermiştir.

Nüfuzunu Suiistimal Eden Bir Ayan Azası İntihar Etti

Nevyork, 21 (A.A) — Ayan âzasından B. Juliyus Berg, sergide imtiyazlar elde etmek için "nüfuzunu suiistimal,, etmiş olduğu suretinde müddeiumumî tarafından yapılan ithamdan evvel intihar etmiştir.

YUGOSLAVYA

Maliyede İnkişaf

Belgrad, 21 (A.A.) — Stoyadinoviç hükûmetinin malî siyaseti hakkında mütalealar serdeden Samuprava gazetesi şöyle diyor :

"1937 - 1938 senesinin büdçe varidatı on bir milyar 867 milyon dinara baliğ olmuştur. Bundan evvelki malî senenin varidatı ise on milyar 320 milyon dinar idi. Şu halde yüzde ondan fazla bir tezayüt vardır."

Bu gazete, siyasî vaziyette husule gelmiş olan salâhın malî sahada görülen salâh üzerinde büyük bir tesir icra etmiş olduğunu yazmakta ve bu salâhın memleketin umumî iktısadî kalkınması üzerindeki tesirlerine işaret eylemektedir.

Yunan Başvekili Zelzele Mıntakasında

Atina, 21 (A.A.) — Başvekil Metaksas ve refikası dün hareketi arz mıntakasını gezerek felâkete uğrayanları ziyaret etmiş, yardım işlerini teftiş eylemiş ve icap eden talimatı bizzat vermiştir.

Bütün hareketi arz mıntakasındakilere hemen dün oturacak yerler bulunmuş ve iaşeleri temin edilmiştir. Bir hastane treni ağır yaralıları Atinaya getirmiş ve hafif yaralılar ise zelzele sahasında kurulan Kızılhaç seyyar hastanelerinde tedavi altına alınmıştır.

Oroposda 14 kişinin öldüğü ve 104 kişinin de yaralandığı resmen bildirilmektedir.

Kral ve Veliahd felâkete uğrayanlara telgraf çekerek muhabbetlerini bildirmişlerdir.

Atina, 21 (A.A.) — Atina Ajansı, dünkü zelzelenin 18 kişinin ölümüne ve 80 kişinin yaralanmasına sebebiyet vermiş olduğunu haber vermektedir.

BELÇİKA

Belçikanın İstiklâli

Brüksel, 21 (A.A.) — Belçikanın istiklâli memleketin her tarafında parlak bir tarzda kutlanmıştır.

Brükselde kral ve kral ailesi büyük meydanda yapılan dinî âyinde hazır bulunmuşlardır.

İTALYA

Habeş İmparatorluğu

Roma, 21 (A.A) — Portekiz, İtalyan Imparatorluğunu tanımıştır. Portekiz sefiri, kont Ciano'ya Lizbon hükûmetinin kendisini "Kral ve Imparator,, nezdinde murahhas sefir tayin edeceğini söylemiştir.

AMERİKA

Tayyareci Hugs

Vaşington, 21 (A.A.) — Hariciye Nazırı Hul, tayyareci Hugs ve arkadaşlarını kabul etmiştir.

Konuşma esnasında, Hariciye Nazırı ilim ve bilhassa tayyarecilik sahasında görülen enternasyonal iş birliği zihniyetinden dolayı memnuniyetini bildirmiştir.

Trustlarla Mücadele

Nevyork, 21 (A.A.) — Birleşik Amerika hükûmetleri Trust aleyhinde ki kanuna istinaden başlıca sekiz Amerikan sinema kumpanyası aleyhine Nevyork mahkemesi nezdinde dava açmıştır.

Mezkûr kumpanyaların bütün Amerika sinema endüstrisinin yüzde 65 ini ellerinde tuttukları iddia olunmaktadır.

Diğer taraftan ayni kanuna istinaden mezkûr kumpanyalara tâbi 25 müessese ile ayrıca 132 kişi hakkında da takibatta bulunulması istenmektedir. Bu şahıslar arasında Mari Pikford Duglas Fairbanks, Charlie Chaplin de vardır. Hükûmet bunların ya film yapmaktan yahut ta sinema salonları üzerindeki mülkiyet haklarından vazgeçmelerini istemektedir.

İspanyada Frankist Kuvvetler Bir Miktar Daha İlerlediler

Barselona, 21 (A.A) — Şark cephesinde dün esir edilen bir Italyan yüzbaşısı ile Italyan askerleri bu mıntakada Italyan fırkalarının bulunduğunu teyit etmişlerdir. Muharebe devam etmektedir. Cümhuriyetçilerin şiddetli mukavemeti mütemadiyen artmaktadır.

Berracasın Cenubunda, Kuvayı külliyeye yol açmak üzere motörlü kıtaatın yaptığı taarruzlar Cümhuriyetçilerin top ve mitralyöz müdafaası ile karşılanmış ve düşmanın ileri yürüyüşünü son iki gün içinde mühim surette kesmiştir.

Cümhuriyetçiler Espadon dağının şarkında mukabil taarruzda bulunarak ovaya hâkim bulunan Atalaya mevziini geri almışlardır.

Talesin garbinde düşman bir iki gün evvel kaybettiği mevzileri tekrar ele geçirmiştir.

FELEK

Boğulmadan Beni Kimse Tanımıyacak mı?

Yazan: B. FELEK

Allah, Allah! Nedir bu benim başımda esen hava. Gün doğuşu mu, batı mı?

Gün sıcak, iş sıkıcı, sinirler gergin. Temmuz ayını bir kere sıcaklığından, ikincisi 31 çekmesinden, üçüncüsü günlerinin uzunluğundan dolayı pek sevmem. Buna şu günlerde bir dördüncü sebep daha inzimam etti:

Derdi kabaran bana geliyor. Gerçi eşin, dostun derdine çare araştırmak bir insanlık borcudur. Lâkin onun da sırası var değil mi? Hele akşam üzerleri iş saatlerinde benim öyle anlarım oluyor ki; o esnada bana dert yanıp fikir sormak, dişi ağrıyan adama gazel okumak teklifine benziyor. Lâkin kime anlatırsın? İşte dün yine bunlardan birisinin ziyaretini kabul etmek bahtiyarlığına uğradım. Bir elinde bir gazete, öteki elinde rengi gayri vazıh bir şapka ile içeri girdi. Kim olduğunu tayine hacet yok! Zaten kendi de ondan müşteki.

— Merhaba dostum! dedi. Seni iş zamanında rahatsız ettiğimden dolayı özürler dilerim.Sonra da şunu oku!

Ve gazeteyi çeneme dayadı. Göstediği yeri okudum. Geçenlerde denizde bulunmuş olan bir cesedin hüviyeti meydana çıkmış, kim olduğu, ne iş yaptığı, nerede oturduğu anlaşılmış.

Yüzüne baktım.

— Okudun mu? diye sordu.

— Evet! ne olmuş?

— Cesedin hüviyeti meydana çıkmış değil mi?

— Evet!

— Ya bu adam boğulmasa ve cesedi denizde bulunmasa idi ne olacaktı?

— Ne olacaktı, yaşıyacaktı.

— Hüviyeti?

— Hüviyeti tabiî meçhul kalacaktı.

— Hak! Aldını koltuk altına! İşte ben bundan şikâyetçiyim. Bundan davacıyım. Bunun tasasile endişenâkim! Ben de denize düşüp boğulmadan hüviyetimi araştıran, ne iş yapar, ne işe yarar, kimdir, kimin nesidir? diye sorup sual eden olmıyacak mı?

Hüviyetimizi bilmeleri için denizde cesedimizin bulunması mı lâzım gelecek?

Bana bunu hallet azizim! Sen ki gazetecisin! Muharrirsin! Ukalasın, şusun, busun! Bana anlat! Hüviyeti mi, mahiyeti mi öğrenmeleri için denize düşüp boğulmaktan ve meçhul ceset haline gelmekten başka çare yok mu?

Gülerek cevap verdim:

— Görünüşe nazaran maalesef başka çare yok!

— O halde ona da lüzum görmem. Ceset olduktan sonra hüviyetim malûm olmuş veya olmamış bana ne! Hüner ceset haline gelmeden evvel hüviyetimi öğrenmeleridir. Yazık!

Dedi ve yanlışlıkla gazeteyi başına, şapkayı da masamın yanındaki kâğıt sepetine attı. Yanlışlığın farkına varınca acı acı güldü ve şapkasını aldı, çıktı, gitti.

Mahkemelerde

Altından Diş Yaptırdım Gümüşten Merdiveni

Mahkeme, Bu Şarkının Hakaret İfade Ettiğini Kabul Etmedi

Cerrahpaşada eczacılık yapan Şeref tarafından hakarete uğradığını iddia eden Cerrahpaşada Cami sokağında oturan Adana şimendifer müfettişlerinden Bayan Refikanın davası, dün meşhut suçlara bakan Asliye Dördüncü Ceza mahkemesinde tetkik edildi.

Şikâyetçinin anlattığına göre, hâdise Sirkeciden Koca Mustafapaşaya giden otobüsün içinde başlamış ve mahallelerinde bitmiştir. Bayan Refika, dün, yanında dişçi Kemal olduğu halde, Sirkeciden kalkacak olan Koca Mustafapaşa otobüsüne gelmiş. Kemal elindeki paketleri Refikaya vermiş ve elini sıktıktan sonra ayrılmıştır. Bu sırada eczacı Şeref te, yanında arkadaşı kimyager Natık olduğu halde, otobüse gelmiş ve Bayan Refikanın arkasındaki sıralardan birisine oturmuş. Şerefin dişi ağrıyormuş. Arkadaşına:

Ay dişim, demiş..

Bayan Refika paketleri bırakarak biraz evvel ayrılan dişçiye seslenmiş:

—Bay Kemal... Gel bu zatın dişi ağrıyormuş, tedavi et, demiş.. Kemal gelmiş ve:

— Ben baytar değilim, demiş ve dönmüştür.

Şeref te bu hakareti:

— Reddederim, şeklinde karşılamıştır.

Şerefle Bayan Refika mahalle komşularıdır. Yine aksarayda otobüsten beraber inmişler, bu sırada Şeref Refikaya:

— Sen benim tahkir edilmeme sebep oldun, ben de hâdiseyi kocan Ali Haydara yazarak şikâyet edeceğim, demiş, ve yürümüştür. Bundan sonra, Refika karakola müracaat ederek hakarete maruz kaldığını iddia etmiştir. İşte mahkeme, dün, bu davayı tetkik etti. Bayan Refika otobüste geçen bu hâdisenin evde tekrarlandığını ileri sürdü ve komşularından Haticeyi şahit gösterdi. Mahkeme de otobüste bulunan hâdise şahitlerini ve suçlunun müdafaa şahidi olan kimyager Natıkı dinledi. Âmme şahitleri hâdiseyi suçlunun kabul ve davacının iddia ettiği şekilde anlattılar. Yalnız kimyager Natık:

— Şeref daha otobüse binmeden dişinin ağrıdığını söylüyordu. Otobüste de: "Ay dişim,, dedi. Bununla herhangi bir telmihte bulunmuş değildir. Otobüsten indikten sonra da kendisine hiçbir şey söylemedi, dedi. Bundan sonra dinlenen şahıt Hatice bildiklerini şöyle anlattı:

— Refika ile Şeref bitişik komşulardır. Benim evim de yanlarındadır. Dün akşam saat 9 sıralarında Şeref odasında oturuyordu. Yanında da iki kadınla bir erkek vardı. Onlara yüksek sesle:

— Ah bugün öyle bir yakalandım ki.. Sormayınız, dedi ve arkasından da eski bir şarkıyı biraz tahrif ile şu şekilde terennüm etti:

Altından diş yaptırdım, gümüşten merdiveni,
Etme güzel bu nazı, gel bize bazı bazı.

Ben bu şarkı ile Bayan Refikanın kasdedildiğini anladım. Çünkü o da şu günlerde doktor Kemale diş yaptırdı.

Reis sordu:

— Sen bu şarkı ile Refikayı kasdettiğini nasıl anladın?. Şahit buna vazıh bir cevap vermedi.

Bundan sonra müddeiumumî mü- [illegible] için Şeref hakkında beraet kararı verilmesini istedi.

Mahkeme, müzakereye çekildikten sonra, hazırladığı beraet kararını suçluya tefhim etti.

HIRSIZLIK :

Mücevherleri Genç Kızlara Dağıtan Hırsız

Harbiyede, kuyumcu Yaninin dükkânından birçok mücevherat çalan ve komşu kızlarına dağıtan Vangelin muhakemesine dün, Asliye Üçüncü Ceza Mahkemesinde devam edildi. Suçlu mevkuftu.

Vangel, üç ay evvel, gece yarısından sonra, Harbiyede, mobilyeci Dimitrinin dükkânına girmiş, rafları, dolapları çekmeceleri karıştırmış. Fakat yükte hafif, pahada ağır birşey bulamayınca, buradan dıvarı delerek kuyumcu Yaninin dükkânına geçmiş. Küpe, yüzük, gerdnlık gibi ne kadar kıymetli şey varsa hepsini almış ve savuşmuştur.

Aşırdığı eşya arasında bir de murassa istavroz varmış.

Vangel hovardalığı seven bir genç tir. Çaldığı şeylerin hiçbirisini satmamış. Tanıdığı kızlara bunları birer birer hediye etmiş. Bunlar arasında Matmazel Sofiya, Viktorya ve Roza da vardır. Polis uzun müddet bu suçun failini bulamamış ve tesbit edememiştir. Nihayet bir gün Yaniye bir kız gelmiş, bir istavroz uzatarak:

— Bunu lûtfen temizler misin, kaç kuruş vereceğim, demiş.

Yani gözüne inanmak istememiş, istavrozu öpmüş, çevirmiş, üstünde kendi markasını görünce:

— Buyurunuz matmazel, biraz oturunuz, şimdi temizlerim, demiş.. çırağını da yavaşça karakola gönderek bir polis çağırtmıştır. Polis gelince Yani:

— Bu istavroz benim dükkânımdan çalınmıştı. Şimdi Matmazel bunu bana temizletmiye getirdi. Hâdiseye el koyunuz, demiştir.

Matmazel bu istavrozun Vangel tarafından kendisine hediye edildiğini söylemiş ve asıl suçlu da bu suretle ortaya çıkmış ve yakalanmıştır.

Vangel kendisini müdafaa ederken bunları Yüksekkaldırımda ismini bilmediği bir adamdan satın aldığını söylemiştir. Mahkeme, Sofya, Viktorya ve Rozayı şahit olarak dinlemiş, onlar da kendilerinde çıkan mücevheratı Vangelin hediye ettiğini söylemişlerdir.

Iddia makamını işgal eden müdde iumumî muavini Hikmet Sonel dün iddiasını söyledi. Suçluya ceza verilmesini istedi. Suçlu müdafaasını yazılı olarak vereceği için muhakemenin talikini istedi. Muhakeme bunun için başka bir güne bırakıldı.

KADIN KÖŞESİ :

İnce Eteklerle Giyilen Bluz

Yazın keten veya bu kabîl ince eteklerle giyilebilecek zarif ve pratik bir blûz. Blûzun yakası geniş bir fiyonga ile kapanmakta ve gövdesi ufkî dantellerle tezyin edilmektedir.

SARHOŞLUK:

Nâra Atmamış Beraet Etti

Sarhoşluk yaptığı ve nâra attığı iddia edilen Lâz Ahmedin muhakemesi dün Kadıköy Sulh Ceza Mahkemesinde neticelendirildi. Iddiaya göre, Lâz Ahmet Modanın kenar bir kahvesinde gramofon çalıyor, rakı içiyormuş. Bir aralık ta nâra atmıştır.

Ahmet kendisini müdafaa ederken:

— Bay hâkim ben nâra atmadım. Biraz keyifli idim. Gramofon memleket havası ççalıyordu. Içime dokundu.. Allah... diye bağırdım. Allah demek suç mudur? Kimseye sövmedim, lâf atmadım.,, diyordu.

Hâkim Muhlis dosyayı tetkik etti. Şahitleri dinledi. Suçlunun yüksek sesle "Allah,, diye bağırmasından başka birşey yaptığı iddia edilmiyordu. Kendisini beraet ettirdl.

Yankesicilik Suçundan Beraet Etti

Sabıkalılardan Halil oğlu 317 doğumlu Mehmet Taşdoğanın yankesicilik iddiasiyle muhakemesine dün Sultanahmet Sulh Birinci Ceza Mah kemesinde bakıldı. [illegible] evvelki gün Ayasofya müzesinin önünde bilet alan seyyahlardan birisinin arka cebini karıştırırken görül müştür.

Hâdisenin yegâne şahidi Fethi, bu yankesicilik teşebbüsünü şöyle anlattı:

— Ben seyyahlara kart satmak için Ayasofya Müzesinin önünde idim. Bu suçlu, seyyahların arasına sokuldu. Bir seyyahın arka cebinin kapağını açtı. Içindeki zarfı eliyle çekiyordu. Ben derhal polise haber verdim, yakalattım.

Hâkim Salâhattin:

— Davacıya niçin haber vermedin? dedi.

Şahit şöyle cevap verdi:

— Bay hâkim, memleket hesabına bunu zararlı gördüm. Eğer seyyaha haber verseydim, o, memleketine döndüğü zaman Türkiyede hırsızlar bulunduğunu söyliyecek ve aleyhimize propaganda yapacaktı. Bunun için haber vermedim.

Hâkim şahide ihtar etti:

— Dünyanın her tarafında hırsız bulunabilir, eğer sen, ayni zamanda seyyaha haber vermiş olsaydın. O Türkiyede bana bir hırsız sokulmuştu. Bir Türk bunu gördü ve yakalattı, der, ayni zamanda Türkiyede faziletli insanların çokluğunu da görürdü.

Şahit bunun üzerine:

— Bunu düşünemedim. Bay hâkim dedi.

Muhakeme dosyayı tetkik etti. Suçlunun beraetine karar verdi.

İçerenköyündeki Hâdise

Evvelki günkü gazetemizde İçerenköyünde geçen bir hâdisenin muhakeme safhasını yazmıştık. Hâdisede ismi geçen komiser muavini Bahri Atay bize bir mektup gönderdi. Şu satırlarla meseleyi izah ediyor:

"İçerenköyünde bir komiseri yaralıyan genç,, başlığı altındaki yazıda suçlu Kemalin mahkemede akrabasından birisinin kızına işaret edildiğini söylediği yazılıdır. Halbuki mahkeme dosyasında böyle bir kayıt olmadığı gibi suçluların ağzından da bu yolda bir söz çıkmamıştır. Mesele şundan ibarettir: Hafta tatiline muhalif hareket ettiği bildirilen bir bakkalın önünde vazifeten bulunmakta iken, bitişiğindeki ev de bulunup ta bakkaldan alış veriş yapamıyan suçlular, polisi oradan uzaklaştırmak maksadile: "Evimize bakıp niçin tarassut ediyorsun?,, diye bahane ederek tecavüz etmişlerdir. Mahkemede de evimize baktı şeklinde ifade vermişlerdir.,,

SUİİSTİMAL :

On Beş Memur Muhakeme Edildi

Dün, Asliye Birinci Ceza Mahkemesinde 15 davaya bakıldı. Bunların dokuzu ihmal ve suiistimal davası idi. Suçluları da Maliye, icra ve polis memurları idiler. Isimleri de şunlardır:

Kasım, Mahmut, Hasan, Şadi, İzzet, Necmettin, Suphi, Mazlûm Abidin, Sabri.

Bu muhakemelerin hiç birisi de neticelendirilemedi. Hepsi de muhtelif sebeplerle başka günlere bırakıldı.

Lozan Hakkında Konferans

Şehremini halkevinden:

24-7-938 pazar günü saat 21 de evimizde Lozan zaferi münasebetile öğretmen Yusuf Ziya Yürürkan tarafından bir konferans verilecek, arkadan evin alaturka musiki kolundan 15 kişilik bir grup klâsik bir konser vereceklerdir. Davetiyeler ev sekreterliğindedir.

Sünnet Düğünü

189 uncu alay II inci tabur 6 ıncı bölük kumandanı yüzbaşı Fuadın oğlu Ömer Uluç'un sünnet düğünü, Bakırköyünde çok neşeli geçen bir toplantıda tesit edilmiştir. Düğünde bir çok subaylar ve davetliler hazır bulunmuşlardır.

Sarhoş Kadın

Defterdarda Cami sokağında 32 numarada oturan Hikmet Kıştaş isimli kadın pek fazla sarhoş bir halde Beyoğlu caddesinde nâra atarken yakalanmış, hakkında takibata başlanmıştır.

★ Galatada Şıracı sokağında dokuz numaralı evde oturan Cemil Çanağın bir torba içinde 740 gram esrar götürdüğü görülmüş, Cemil yakalanmış, esrar müsadere edilmiştir.

★ 131 numaralı Şişli — Tünel tramvayı Osmanbeyden geçerken, Şirketi Hayriye fen müdürünün 1443 numaralı otomobiline çarpmış, otomobilin arka lâmbası kırılmıştır.

★ Çengelköyünde eski Denizhamam sokağında altı numaralı evde oturan Etem oğlu 7 yaşındaki Mihnet pencereden düşmüş, yaralanmış, tedavi altına alınmıştır.

YENİ NEŞRİYAT :

Türk Hukuk Mevzuatı Rehberi

Yayan: Lûtfik Arman

1839 dan 1937 ye kadar bütün kanunları, tefsirleri, Büyük Millet Meclisi kararları, kararnameleri, nizamnameleri, talimatnameleri, Şûrayı Devlet ve temyiz kararları, tamimleri neşredildikleri resmî eserlerin tarih numarasile gösterir Rehberdir.

Çok yüksek ve pek değerli hukuk âlimleri ve mütehassısları tarafından takdir edilmiş bu eserin, 32 den fazla büyük formalarla 3 üncü zeyli de çıkmıştır.

Temyiz Tevhidi İçtihat kararların dan maada 1900 den ziyade temyiz kararlarının hulâsaları da yazılıdır. Bütün hukukçulara tavsiye ederiz.

İstanbul Cihan kitaphanesinde bulunur. Diğer kitapçılardan da arayınız.

Üçüncü zeyli, 3 liradır.

Radyo

İstanbul Radyosu

ÖGLE NEŞRİYATI:

Saat 14.30 Plâkla türk musikisi. Havadis. 15.05 Plâkla türk musikisi. Muhtelif plâk neşriyatı. 16 Son.

AKŞAM NEŞRİYATI:

Saat 18.30 Plâkla dans musikisi. Plâkla türk musikisi. 19.55 Borsa haberleri. 20 Saat ayarı: Grenviç rasathanesinden naklen Müzeyyen Senar ve arkadaşları tarafından türk musikisi (Hüseyni, ar, Müstear, Eviç). 20.40 Hava raporu. 20.43 Ömer Rıza Doğrul tarafından ça söylev. 21 Saat ayarı Orkestra: 1 — ... tov: Marta Uvertür. 2 — Rimiski - ... sakof: Şeherazat, Parafraz 3 — ... son: Şerzo. 21.30 Muzaffer İlkar ve ... daşları tarafından türk musikisi (... nak). 22.10 Müzik ve variyete: ... Belediye bahçesinden naklen. 22.50 haberler ve ertesi günün programı. 23 Saat ayarı: SON.

Ankara Radyosu

ÖGLE NEŞRİYATI:

Saat: 14.30 Karışık plâk neşriyatı. Plâkla türk musikisi. 15 Ajans haberleri.

AKŞAM NEŞRİYATI:

Saat: 18.30 Plâk neşriyatı 19.15 ... musikisi (Handan). 20 Saat ayarı ... rapça neşriyat 20.15 Türk musikisi ... met Rıza). 21 Konferans (Çocuk ... me Kurumu namına - Mehmet Al... malp). 21.15 Stüdyo salon orkestrası: 1 — Rebicoff Romance Sans ... 2 — Azort Menuett 3 — Varanz ... wien, du Stadt meiner Traunes 4 — ... Ohlsen Russischer Marsch 5 — ... cel Carmencita 6 — Tavan Ideale ... Tschaikovsky Barcarole 22 Ajans haberleri 22.15 SON.

SENFONİLER:

20 Berlin kısa dalgası Senfonik ... ser 21.10 Viyana Senfonik konser ... Prag Çek filharmonisi

HAFİF KONSERLER:

7.10 Berlin kısa dalgası Küçük ... ki parçaları (8.15) devamı) 8.50 ... Mondiyal Plâk 9.15 plâk 9.45 plâk ... plâk 12 Paris Mondiyal plâk 13 ... kısa dalgası Hafif Musiki (14.15 ... 13.15 Paris Mondiyal Konser nak... devamı) 13.25 Bükreş Stefanesco ... kestrası 17.45 Berlin kısa dalgası ... konseri (18.50 devamı) 18 Brat... radyo orkestrası 18 Paris Mondiyal ... ser nakli 18.30 Peşte radyo orkestrası ... Paris Mondiyal plâk musikisi 19.1... reş Radyo salon orkestrası 19.20 ... Salon orkestrası 20 Peşte Cigan ... trası 20.25 Prag Bando müzika ... Brüno Dvorakın eserlerinden konser ... Berlin kısa dalgası hafif musiki ... 23.20 Peşte orkestra konseri

OPERALAR, OPERETLER:

15.30 Paris Mondiyal opera 20.1... reş Rus operalarından parçalar 20... valerya Rustikana operasının bir... desi 22.15 Leoncavallonun Palyaço... rasının ikinci perdesi

ODA MUSİKİSİ:

18.15 Berlin kısa dalgası Yaylı ... kuarteti 22.20 Peşte yaylı sazlar k...

RESİTALLER:

11.45 Berlin kısa dalgası Güzel ... lar 15.15 Berlin kısa dalgası Piyano ... seri 18.40 Brüno Halk şarkısı 19... trava Piyano konseri

DANS MUSİKİSİ:

23.30 Viyana

MEVLİDİ ŞERİF

23 Temmuz Cumartesi 14,30 ... öğleden sonra saat ... şantaşında Teşvikiye cam... merhum Hüsnü İnselin r... ithaf edilmek üzere oku... mevlidi şerifde akraba ve ... larının hazır bulunmaları ... olunur.

ASKERLİK İŞLERİ

Yoklamaya Davet

Kadıköy Askerlik Şubesi: ...

1 — Kadıköy yerli ve yabancı ... kerlik şubesinde kayıtlı olup ... 938 ders yılında kısa hizmet ... haiz lise ve buna muadil ok... ayni derecedeki ecnebi mektep... den mezun olan ve daha yüksek ... okula girmiyecek bulunan ta... yetnamelilerin son yoklamaları ... ğustos 938 gününden başlıyarak ... ağustos 938 gününe kadar B... askerlik şubesinde teşekkül ... olan askerî mecliste yapılacak ...

2 — 334 (dahil) doğumlu ... dar olan bu gibilerin nüfus ... cüzdanları, askerî ehliyetname... mezun oldukları mektep şa... melerini alarak muameleleri... tırmak üzere bu müddet için ... dıköy yerli ve yabancı asker... belerine gelmeleri ilân olunur.

Maslak Kazasının Duruşması Başladı

Dün Ağırceza mahkemesinde 23 Martta Maslak yolunda neşriyat müdürümüz Tahir Şükrünün ölmesi ve üç mürettibimizin yaralanması ile neticelenen facianın muhakemesine başlandı. Davacı yerinde merhum Tahirin refikası vardı.

Reis kararnameyi okuduktan sonra suçlu şoför Kemali dinledi. Kemal hâdiseyi şöyle anlattı:

"— Biz o gün Maslak yolunda gidiyorduk. Önümüzde bir otomobil vardı. Süratim 40, 45 kilometreyi geçmiyordu. Önümdeki otomobilden yol istedim. O sola kırmak ister gibi bir vaziyet aldı. Hafif te kırdı. Sonra ben geçmek isterken bu kararından vazgeçmiş olmalı ki, ben hafifçe kendisine çarptım. Bu çarpma ile yaralanmıştım. Kendimi kaybettim. Direksiyon simidi de kırılmıştı. Otoombil kendi kendine hareket ederek bir ağaca çarptı. Ben yaralandığım için direksiyona hâkim olamamıştım. Kabahat önümdeki otomobiln mütereddit bir vaziyet almasındadır.

İlk defa çarpınca esasen otomobilin lâstiği de patlamıştı.,,

Bundan sonra dinlenen fen memuru vaziyeti şöyle anlattı:

"— Ben hâdise yerine sonradan gittim. Orada enkaz halinde iki otomobilden başka bir şey yoktu. Yaralılar kaldırılmış ve arkadaşım fen memuru Fethi de vaziyeti daha evvelce tesbit etmişti. Benim kanaatime göre, kaza Kemalin otómobilinin 80-90 kilometre süratle gitmesinden doğmuştur. Kemal otomobilinin arka tarafına üç ve yanına bir yolcudan fazla almaması lâzım gelirken iki yolcu almıştır. Ayni zamanda da öne geçmek isterken korne çalmamıştır. Hâdiseden sonra firen de yapmamıştır. Eğer sürati az olsa idi, otomobile çarptıktan sonra daha elli sekiz metre kadar giderek dıvara çarpmazdı. Bu da süratinin fazla olduğunu gösterir. Lâstiğinin ilk müsademede patladığı doğru değildir. Çünkü yolda muntazam lâstik izleri tesbit ettim. Patlamış lâstik böyle iz bırakmaz.,,

Suçlunun avukatı, bundan sonra şahide, reis vasıtasile, birçok sualler sordu ve:

"— İlk çarpışmadan sonra otomobilin 58 metre kadar gitmesinden süratin 80, 90 kilometre olduğunu fennen anlamıya imkân var mıdır. Müekkilim ilk müsademeden sonra kendisini kaybetmiştir. Direksiyona hâkim olamamıştır. Belki bu sırada ayağı gaza basmak suretile sürat artmış ve 58 metre kadar giderek ağaca çarpmıştır. Bu vâki olamaz mı?,, sualini sordu. Fen memuru buna cevap verdi ve şunu da ilâve etti.

"— Ben şoför Kemalin sicilini tetkik ettirdim. Gözlükle otomobil kullanabileceği kaydi vardı. Yaptığım tahkikata göre hâdise zamanında gözünde gözlük yokmuş. Bunun da mesafeyi iyi tahmin edememesine âmil olduğu kabul edilebilir.,,

Bundan sonra mübaşir, şahit olarak elektrik idaresi müşteriler dairesi müdürü Osman Kemalin ismini çağırdı. Osman Kemal mahkemeye girdi. Reis hüviyetini tesbit ettikten sonra, kendisine:

"— Sen de yaralandın mı, dava arzuhalin var mı?,, dedi. O hâdisede yaralandığını ve tesbiti delâil suretile dava açtığını ve dosyada arzuhalleri de bulunduğunu söyledi. Müddeiumumî Reşat Saka kendisinin şahit değil, yeminsiz davacı olarak dinlenmesini istedi. Mahkeme bu şekilde dinlenmesine karar verdi.

Osman Kemal, hâdsieyi şöyle anlattı:

"— Ben her günkü gibi saat yedi buçuk sularında bir otomobil gezintisine çıktım. Vaktim gelmişti. Tuğla harmanlarından dönmek istedim. Dikiz aynasile arkamı tetkik ettim. O dakikada orada hiç bir otomobil gelip geçmediği halde ben elimle sola kırma işaretini verdikten sonra direksiyonu kırarken müthiş ve anî bir darbeden sonra bir "Fiş!!,, sesi işittim. Otomobilime derhal fren yaptım ve sağımdan geçen arabanın acaba çarptığım adam ölmüş müdür, diye durup bakacağını tahmin ettim. Fakat o sürati hiç eksiltmedi. Yürüdü ve 60 metre kadar ilerde bir ağaca çarparak param parça oldu. Ben yaralı olmama rağmen yanlarına gittim. Şoför Kemal enkazın içinden çıktı. İki tarafa yalpa vuruyordu. Ağzında ispirto kokusu vardı. Bana çatmak istedi ve:

"— Yahu korna çaldım da duymadın, dedi. Halbuki korna çalmamıştı. Ben, dikiz aynasında kendisini görmediğim ve nısıf bir kavislik direksiyon da bir iki saniyede yapıldığına göre bundan sürati hesap edilebilir. Her halde 80, 90 kilometre süratle geliyordu ki, ben henüz sola sapmadan o bana çarptı. Ben sonra yaralıların kaldırılması için otomobil aradım. Birkaç otomobil onları kaldırmadılar. Nihayet polis geldi ve hâdiseye el koydu.,,

Şahitlerin bir kısmı gelmemişti. Muhakeme bunların çağırılması için başka bir güne talik edildi.

TAN
Gündelik Gazete

TAN'ın hedefi: Haberde, fikirde, herşeyde temiz, dürüst, samimî olmak, karlın gazetesi olmıya çalışmaktır.

ABONE BEDELİ

Türkiye		Ecnebi
1400 Kr,	1 Sene	2800 Kr,
750 Kr,	6 Ay	1500 Kr,
400 Kr,	3 Ay	800 Kr,
150 Kr,	1 Ay	300 Kr,

Milletlerarası posta ittihadına dahil olmıyan memleketler için 30, 16, 9, 3,5 liradır. Abone bedeli peşindir: Adres değiştirmek 25 kuruştur. Cevap için mektup lara 10 kuruşluk pul ilâvesi lâzımdır.

GÜNÜN MESELELERİ

Seyyar Mektep

Yazan: M. Zekeriya SERTEL

Mektebi kitaptan çıkarıp hayatın içine sokmak da Amerikalıların ortaya attığı terbiye sistemidir.

Bunu ilk defa ilkmekteplerde tatbik ettiler. Evvelâ dersleri hayata uygun bir şekilde tertip ettiler. Sonra da bu dersleri çocuklara doğrudan doğruya hayatın içinde öğretmeye başladılar.

Mektebin hayattan ayrı, hayattan başka bir müessese olmadığı kanaati hâsıl olmadıkça mektepten alınacak netice sadece nazarî olur. Malûmat, hayatla olan alâkası düşünülmeksizin, çocukların dimağına hariçten doldurulur. Bu sistem eski Fransız terbiye sistemidir. Maalesef bizde de uzun müddet hüküm süren sistem bu olmuştur. Bugün de hâlâ ortamektep lerde ve lisede hâkim olan terbiye usulü budur.

Amerikalılar, mektebi, hayatın kendisi olarak telâkki ettikleri için, tedrisatı da hayat içinde yapmayı tercih ederler.

Bunu şimdi yalnız ilkmekteplerde tatbik ile iktifa etmiyerek, kolleje ve Üniversiteye de teşmil etmişler.

İşte iki günden beri şehrimizde bulunan yirmi sekiz kişilik Amerikalı *tetkik grupu*, mevzularını hayat içinde tetkik eden seyyar bir sınıf halindedir. Mevzuları dünyanın harpten sonra maruz kaldığı içtimaî değişikliklerdir. Bu değişiklikleri kitaplardan da okuyup takip edebilirlerdi. Fakat onlar bunu yerinde tetkik etmeyi ve bizzat görerek öğrenmeyi tercih etmişler. Bu değişikliklerin en ziyade bariz şekil aldığı memleketler de dolaşmaya karar vermişler. İtalyaya gitmişler. Şimdi Türkiyededirler. Buradan Sovyet Rusyaya ve oradan Almanyaya gidecekler.

Dün bu grupun Beyoğlu Halkevinde verilen ilk dersinde bulunduk. Kendilerine Türkiyedeki İş Kanunu ve bunun tatbikatı hakkında iş bürosundan biri izahat verdi. Talebe memuru imtihan eder gibi sual yağmuru atında bıraktı. Bir diğeri umumi değişiklikleri anlattı.

Ve bu musahabeler arasında ayrıca orada bulunan Türk mütefekkirlerine hususî sualler sorarak birçok malûmat topladılar. Her birinin elinde bir defter ve bir kalem, mütemadiyen not alıyorlardı.

Burada bulunacakları bir hafta içinde Türkiyenin iktısadî, siyasî, ve içtimaî bütün inkılâplarını bir taraftan ders halinde, bir taraftan tatbikatta gözlerile görüp öğreneceklerdir. İki ay içinde bütün dünyadaki değişikliği mukayeseli ve etraflı bir şekilde tesbit etmeye muvaffak olacaklardır.

Bu kadar kısa bir zaman zarfında bu kadar etraflı ve esaslı malûmat edinmeğe başka türlü imkân yoktur. Onlar seyahatle dershaneyi birleştirmişler. Herşeyi yaşıyarak öğrenmeyi tercih etmişler.

★

Bu örnekten ders alarak biz de küçük mikyasta bu usulü tatbik edebiliriz.

Memleket dahilindeki değişikliği öğretmenlere, Üniversite talebesine tanıtmak ve anlatmak için yaza mahsus böyle seyyar dersler tertip edemez miyiz?.

Sonra bunu biraz daha ileri götürerek Balkanlara böyle seyyar mektep gezintileri yapamaz mıyız?.

Bizce buna şiddetle ihtiyaç vardır. Mesele bu ihtiyacı organize etmekten ibarettir.

Kadıköyündeki meşhur "Papazın Bahçesi,, satılığa çıkarılmış! Vaktile, birçok eğlentilere, âlemlere sahne olan bu bahçenin zevkini çıkaran üstat Ahmet Rasimdi. Muharrir, aşağıdaki yazısında Ahmet Rasimin "Papazın Bahçesi,, ne ait hatıralarını anlatıyor:

PAPAZIN BAHÇESI

YAZAN:
MAHMUT YESARİ

ÜSTAT AHMET RASİM

Gazetelerin ilân sayfalarında gözüme ilişti; Kadıköyündeki meşhur "Papazın bahçesi", satılığa çıkarılmış!

Birçoklarına şahit olduğum gibi, belki, bu bahçenin yerine de "kübik,, bir köşk yapılır.

Bugünkü nesil için, "Papazın bahçesi,, ağaçlarını yabanî sarmaşıklar sarmış, yollarını otlar bürümüş, bakımsız, metrûk bir bahçe harabesidir. "Stat,, a girip, çıkan sporcu gençlerin bu harabeye, kulakları bülbül seslerine takılarak şöyle merak için olsun uğradıklarını hiç sanmıyorum.

Halbuki, iri gövdeli, gür gölgeli ağaçları, kuytu, serin, sessiz köşelerile, bu bülbül yuvası bahçe, aranıp ta güç bulunur, öyle eşsiz bir sükûn ve inziva yeridir ki..Gölge, sesssizlik, sükûn ve inziva!Neler sayıklıyorum! Gramofonsuz kahveler, radyosuz bahçeler, çalgısız gazinolar, sinek avlıyorlar. Güneşe çıkan bugünkü nesil, gölgeden, sessizlikten, sükûn ve inzivadan kaçıyor!

Hakları da var. Kafesin kaldırıldığı, peçenin atıldığı, plâjlara, bahçelere, gezmelere kadın erkek birlikte gidildiği hayat ve hârriyet asrında, yalnız, dinç, canlı gençler değil, çökük omuzlarında uzun, karanlık yılların kasvetli ağırlığını taşıyan ihtiyarlar bile, artık gölgeden, sessizlikten, sükûn ve inzivadan kaçıyorlar.

Fakat bir zamanlar, orası, "Papazın bahçesi,, de şendi! Bahçenin önünden geçenler, saz sesleri, gazeller, heyheyler, ahlar, kahkahalar duyarlardı.

Onun şimdiki hali, bana, şair Nedimi hatırlattı:

Sinede evvel ne muhrik arzular var idi
Lebde serkeş âhlar, âteşli hûlar var idi
Böyle bihâlet değildir gördüğüm sahrayı aşk
Anda mecnun bîdiler, divane cûlar var idi
Ey Nedima, ey bülbülü şeyda niçin hamûşsun sen
Sende evvel çok nevalar, güftügûlar var idi

"Papazın bahçesi,, nin zevkini çıkaran, merhum üstat Ahmet Rasimdi. Bir zamanlar, bahçedeki köşkte yatıp kalkmış, yazılarının, belki en güzellerini, en renklilerini, orada yazmıştı.

Üstat, bu bahçede, dostlarını toplar, "fasıl,, lar yapardı. Bu toplantılarda, kendisinin ve dostlarının sevdikleri yemekleri hazırlatmayı da unutmazdı.

Ahmet Rasim, boğazına düşkün değildi. Onun tıka basa yemek yediğini gören olmamıştır, zannediyorum. İçki sofrasında da mezelere saldırmazdı. Çatalının ucu ile bir parça bir şey alır, ağır ağır çiğniyerek yerdi. Meze tabakları, onun için, masanın süsü idi. Çok defa, kendi elile hazırladığı mezelere, çatal dokundurmadığı da olurdu.

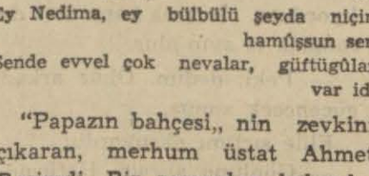

Sabahtan akşama kadar içer, diye üstadın adı çıkmıştı. Onun, sabahtan akşama, hattâ gece yarılarına kadar içtiği rakı, bir iki saatin içinde kadeh kadeh üzerine yuvarlıyan, ağızlarının ölçüsü olmıyan, pis boğaz akşamcıların içtiklerinden çok azdı.

Onun içme tarzı, büsbütün başka idi. Sabahleyin, bir gazinoya, yahut bir bahçeye gidecek mi, küçük el çantasile çarşıya iner, "mevsim mezelikleri,, ni elile seçerdi. Gittiği yerde, çantasını açar, rakı şişesini, mezelikleri çıkarır, buz dolu kovaya koyup soğutması için, gazinocuya şişeyi verdikten sonra, mezeleri, kendi elile temizlemiye, hazırlamıya başlardı. Bu, onun, saatlerce süren bir zevki idi.

Ufak, körpe salatalıkları, gayet dikkatle soyar, kabukları atmaz, gayet intizamla tabağa istif ederek altlık yapardı. Islak kabuklar üzerinde salatalıklar, kurumaz, taze kalırdı. Domatesin, biberin çekirdeklerini çıkarır, eğer canı çekmişte bir piliç sövüşü almışsa, onun derisini, kemiklerini ayıklar. ufalar gibi küçük küçük diderek bir tabağa koyardı.

Meze hazırlığı bitince, soğuyan şişeyi getirtir, büyük bir kadehin yarısına kadar rakı doldurur, üstünü su ile beslerdi. Bir yudum rakı ile dudaklarını ıslattıktan sonra, yanından hiç eksik etmediği iskambil kâğıtlarını çıkarır, pasiyans açardı. Küçük şişedeki rakı ile hafif mezeler, akşama kadar, onu oyalamıya yeterdi.

Ustadın çok hırçın bir tabiatı vardı, birdenbire sinirleniverirdi. Bir akşam, onun bir hırçınlığını gördüm. Mevsim, kıştı. Gazinoya geç vakit gelmiş, bir köşeye çekilmiş, getirttiği rakıya da ha el sürmemişti.

Gazinonun mutfak tarafından balık kokusu geliyordu. Üstat, garsonu çağırarak sordu:

— Ne balığı var?

Garson kirli peşkirini elinde ezip büzüyordu:

— Balık yok, Rasim beyim!

Üstat, kaşlarını çatarak gözlüklerinin üstünden baktı:

— Peki, bu koku ne?

Garson, korka korka:

—Müşterilerden biri getirmiş, onu pişiriyorlar, dedi.

Ahmet Rasim, hiddetle homurdandı:

— Gidin, balık alın.

Garsonun dili tutlmuştu:

— Dükkânlar kapandı, Rasim beyim!

Üstat, kızarak ayağa kalktı:

— Buraya gelen müşteriler, keyif etmek için geliyorlar. Canı istiyen olursa, ne yapacaksınız? Her kesin keyfini kaçırmıya hakkınız var mı? Bir kişinin keyfi için, tüt türe tüttüre kokutmak, saygısızlıktır!

O hiddetle gazinodan çıkmıştı.

Üstat, kızmakta haklı idi. O, belki de, istediği balıktan iki lokma bile almıyacaktı.

Şimdi size, onu çıldırtan vakayı anlatayım: Üstat, bir gece, dostlarını, "Papazın bahçesi,, ne çağırmış, sazlı, sözlü bir top lantı yapmıştı.

Sesi güzel okuyucular, bestekârlar, üstat çalgıcılar, zarif ve güzel konuşan insanlar vardı.

Üstat, üstü çeşit mezelerle donanmış büyük bir sofra kurdurmuştu. O gece, davetlilerine, sürpriz olarak, piliçli güveç çıkaracaktı. İçine dört piliçin lop eti atılan büyük türlü güveci, daha sabahtan hazırlanmıştı, vakti gelince, fırına gönderilecekti.

Rakılar içilmiş, sazlar çalınmış, şarkılar, gazeller söylenmiş, gülünmüş, eğlenilmiş, güveci fırına vermenin de zamanı gelmişti.

Üstat, o vakitler, bahçeyi işleteni çağırarak, kulağına fısıldadı, içki ve saz fasılları devam ediyordu.

Güveci fırından almak zamanı gelince, üstat, gazinocuyu tekrar çağırdı, hatırlattı. Gazinocu çırağını, davetlilerden biri, bir yere göndermişti; gazinocu da oradan ayrılamazdı. Ahmet Rasim, davetliler arasında bulunan, eski tanıdığı T. cı O. yı yanına çağırdı, usulca meseleyi anlattı.

O. "Başüstüne!,, deyip seğirtti. üstat, bekliyordu. Aradan dakikalar, saatler geçti, ne güveçten, ne de O. dan bir haber vardı. Ahmet Rasimin sabrı tükeniyordu, tekrar gazinocuya seslendi:

— Çırak, burada kalsın, sen, kendin git bak. Ne oldu bu herife? Fazla sarhoş görünmüyordu amma, belli olmaz. Anlıyalım.

Gazinocu da gitti, yine aradan dakikalar geçti, gazinocu da görünmüyordu. Üstat, faz la dayanamadı, kendi kalktı, büfe hizmetini gören, bahçenin kapısına bitişik kulübeye gitti. Gazinocu, suçlu suçlu düşünerek oturuyordu.

Üstat, sordu:

— Gitmedin mi?

— Gittim.

— O. yu bulamadın mı?

— Buldum.

— Peki, nerede?

— Sizden korktuğu için kaçtı?

— Sebep?

Gazinocu, ne cevap vereceğini şaşıran insanların perişanlığı ile:

— Güveci, almış, getirmiş! dedi.

— Sonra?

— İmrenmiş, tadına, bakayım, derken, oturmuş, bütün güveci bir temiz yemiş, bitirmiş!

Elile, tezgâhın altında duran büyük türlü güvecini gösteriyordu:

— İşte güveç! O kadar da meze yedi! idi, bunu nasıl yiyebildi, şaştım!

Küfretmek âdeti olmıyan üstat, çileden çıkmıştı:

— Ziftin pekini yesin, eşşek!

MUVAFFAK OLMANIN SIRRI

BEN KENDİ HAYATIMI YAŞAMAK İSTERİM

İstiklâle âşık kimseler, ötekinin berikinin müdahalesinden bıkınca kendi kendilerine bağırırlar:

— Bırakınız beni, ben kendi hayatımı yaşamak isterim.

Kendi hayatı ne demektir? Biz biribirimizin azasıyız. Sizin hayatınız, benim hayatım, komşumuzun hayatı ayni şekilde devam eder. Biz biribirimize muhtacız. Birbirimiz olmadan yaşayamayız. yız.

Kendi hayatlarını yaşıyanlar, yaprakları yiyerek geçinen tufeylî kurtlardır. Bunlara başkasına faydası olmıyan, kendileri için yaşıyan tufeylî derler.

Kendi hayatını yaşamak demek, kendini düşünmek, kendi için yaşamak demektir. Bunu bir tecrübe ediniz, ne sıkıcı, ne öldürücü bir şey olduğunu o vakit anlarsınız.

Tımarhaneler kendi hayatlarını yaşıyan delilerle doludur. Çünkü delilik kendini düşünmekle başlar.

Kendi kabuğuna çekilmek bir nevi intihar etmekir.

★

Kendi hayatınızı yaşamak hakkını iddia etmekte haklısınız. Fakat bu iddia bir zaaftır. Bu zaafı gidermenin yolu, başkalarını da düşünmek, başkalarına karşı olan vazifelerinizi de hatırlamaktır. O vakit cemiyet içinde yaşamanın zevkini alacak ve hürriyetinizi duyacaksınız.

Nefsin kontrolu ancak nefsinizi başkası için feda etmeyi öğrenmekle mümkündür.

Çünkü hürriyet bir sevki tabiî değildir. Uzun tecrübe ve mahrumiyetlerle elde edilen bir haktır. İnsan kendi işinde, ve kendi hayatında hürriyeti ancak kendinden vermekle kazanabilir.

Şu halde hayatta muvaffak olmak istiyorsanız evvelâ hotgâm ve kendini beğenmiş olmayınız. Kendiniz için yaşamayınız. Kendisi için yaşıyanı herkes yalnız bırakır. Yalnız adam dünyanın en bedbaht ve en zavallı kimsesidir.

PSİKOLOĞ

GÖRÜŞLER

Üniversite Talebesi Niçin Dökülüyor?

Yazan: Sabiha Zekeriya Sertel

Bu sene Üniversite imtihanlarında talebe büyük bir ekseriyetle muvaffak olamadı. Bu meseleyi tetkik eden Gençlik gazetesi, bu sualin cevabını verirken mektepte talebenin kopyeciliğini, muallimine silâh çekmesini, kadro noksanını, ve diğer meseleleri tetkik ediyor. Vardığı neticeye göre gençlik okumuyor diye bir mesele yoktur. Gençlik imtihanda muvaffak olamıyorsa, bunun kusuru teşkilâtta, idarede ve terbiye sistemindedir.

Bu tahlilin doğru olduğunun en büyük delili, talebenin büyük bir ekseriyet halinde muvaffak olamamasıdır. Her memlekette kollejde, Üniversitede, muvaffak olamıyan talebe vardır. Fakat bu adet normal hududu geçti mi, mesele derse çalışmıyan, ve ya kabiliyetsizlik gösteren unsurlar mahiyetinden çıkar, umumî bir mahiyet alır. Ekseriyet halinde kabiliyetsiz bir gençlik tasavvur edilemez. Yüzde yetmiş, hattâ yüzde elli nisbetinde talebe kabiliyetsizlik göstermişse bunun kusuru doğrudan doğruya sistemdedir.

Ötedenberi yapılan iddialara göre bizde talebenin Üniversitede muvaffak olamamasının sebebi, liseden zayıf gelmeleridir. Bu başlı başına bir sebeptir. Fakat bunun yanında Üniversite gençliğinin muvaffak olamamasında bir sebep daha vardır. Liselerde lâboratuvar sâyi noksandır. Bugün hiç bir ilim şubesi lâboratuvar mesaisini kuvvetlendirmedikçe araştırdığı ilmî hakikatlere erişemez. Nazariye halinde ilim öğrenmek, âyet ezberletmek gibi bir şeydir. Esası çürük bir ilim hamulesile Üniversiteye gelen bir talebe pek tabiîdir ki muvaffak olamaz.

Bundan başka, Üniversitede, muallimin kürsüsünde dinledikleri mevzuları genişletmek için talebenin elinde katî derecede munzam malûmat veren yardımcı kitaplar yoktur. Muallim, isterse bir dâhi olsun, bilgisi yine mahdut bir çerçeve içindedir. Bu hududu genişletmek için talebenin müracaat edeceği kitaplar da hudutsuz olmalıdır.

Buna liselerdeki terbiye usullerinin, tedris usullerinin bozukluğunu, sıkı disiplinle büyüyen çocukların daratılmış yaratıcı kabiliyetlerini, talebe çokluğuna karşı muallim azlığını, müfredat programlarının standardize talebe yetiştirmek temayülünü ve talebenin kafasını ne hayatta, ne de Üniversitede kullanamıyacağı lüzumsuz ve sade nazarî malûmatla doldurmasını, imtihan usullerinin bozukluğunu, ilâve edersek, sistemin bozukluğu pek âşikâr surette meydana çıkar.

Gençlik gazetesinde talebenin hocasına silâh çekmesi, kopye etmesi gibi meseleler de iddia ettiği gibi teşkilât, idare ve sistem bozukluğu neticesidir. Eğer ilmen, fennen tedavisi ve ilâcı bulunmuş bir hastalığı, doktor tedavi edemezse kusur hastada değil doktordadır. Mektebin, terbiyenin, tedrisin âzami randıman vermesi çareleri, fen kadar katiyetle değilse bile, büyük mikyasta keşfedilmiş ve uzun tecrübeler geçirmiştir. Garbin, Amerikanın terbiye sistemlerini tetkik ederken bunların birisini aynen almaya mecbur değiliz. Fakat doğruluğu fennî hükümlere yakın bir katiyetle takarrür edenleri aynen, diğerlerini kendi ihtiyacımıza uydurarak alabiliriz. Bu da pedagoji sahasında salâhiyettar şahsiyetlerin yapacakları büyük, derin, ve etraflı etütlerle mümkündür. Bu sene Üniversite talebesinin bu müthiş iflâsı, hastalığın tefessühe yüz tutmuş bir tezahürüdür.

Bu da Bir Fikir

Çalışsa bin sene bülbül gibi karga, fasih olmaz,
Balonla asümana çıksa bir insan Mesih olmaz,
Müebbettir, kalır hep nakşı tesiratı vicdanın,
Beraet etse de mücrim, derunu müsterih olmaz!

SPOR

AMERIKALI ATLETLER AVRUPAYA GELIYOR

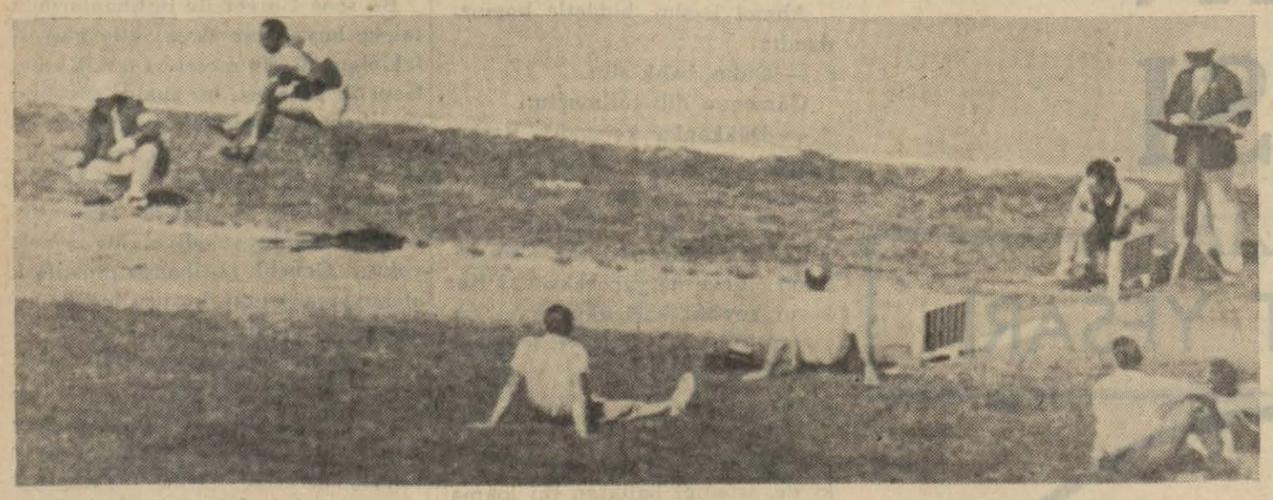

Amerikalı meşhur zenci Ovens, sekiz metreden fazla uzun atlarken

YAZAN: **Burhan Felek**

Amerika spor mecmualarının verdiği haberlere göre bu sene Amerika sporcularından millî timlere dahil bir çok yıldızlar müsabaka yapmak üzere Avrupaya geleceklerdir.

Bir kere her biri Amerika millî şampiyonasında ilk yerleri almış olan atletlerden bir tim evvelâ 8 Temmuzda İsveçe hareket etmiştir. Diğer bir tim de 20 Temmuzda İngiltereye hareket edeiektir. Bir üçüncü atlet ekibi de 26 Temmuzda Almanyaya gidecektir.

İsveçe giden takım 22 Temmuzda Stokholmde müsabakalar yapacaktır. İngiltereye gidenlerAğustos başların da faaliyete geçecektir. Bu iki tim diğer bazı hafif temaslardan sonra Almanyada takıma iltihak edecekler ve 13 - 14 Ağustosta Berlinde Olimpiyat stadında bu üç Amerika takımı maraton ve yürüyüş müsabakaları müstesna olmak üzere bütün Olimpiyat atletizm programı dahilinde Almanlarla çarpışacaktır.

Bundan sonra kırk kişi kadar olacak olan Amerikalılar iki yahut üç grupa ayrılarak Avrupanın diğer memleketlerini ziyaret edeceklerdir. Amerikalıların müsabaka ziyareti yapacakları memleketler arasında, Yunanistan, İtalya, Macaristan, Finlandiya, Norveç, Danimarka ve İsviçre vardır.

Amerikalıların avdet tarihi olan Eylûlün ikinci haftasına kadar bunlardan başka memleketlerin de ziyaret programına ithali muhtemeldir. Atletlerden ayrı olarak 8 kişiden mürekkep bir yüzme takımının Macaristan, Almanya ve İtalyada müsabakalar yapmak üzere Ağustosun beşinde Amerikadan Avrupaya hareketi kararlaşmıştır. Bu takıma, 29 ve 30 Temmuzda yapılacak millî şampiyonada temayüz edenler alınacaktır.

Avrupaya gidecek olan Amerika sporcularından bir üçüncü grup ta güreşçilerdir.

Her biri millî şampiyon olmak üzere yedi kişilik bir güreşçi takımı Teşrinievvelde İsveçe hareket edecek ve Stokholmde İsveç, Macaristan, Almanya ve Amerika timleri arasında dörtleme bir çarpışma icra edilecektir. Müsabakalardan sonra takım İsveçin diğer şehirlerini de ziyaret edecektir. Müsabakaların serbest güreş tarzında olacağını söylemeye hacet yoktur.

Amreika sporcularının âdeta Avrupayı istilâ manzarasını arzeden bu seyahatlerinde ekseriyetle galip geleceğini tahmin etmek büyük kehanet teşkil etmez.

Diğer sporlar için böyle birşey hâtıra getirmek gülünç olursa da bilhassa inkişafına büyük ehemmiyet atfedilen serbest güreş faaliyetimiz için Amerikalıların buraya davet edilmeleri ve onların hünerli gençlerile bizimkilerin karşılaşması çok faydalı bir teşebbüs olur. Böyle bir temasta bizim için kazanç ihtimalini derpiş etmemek ve bunun bir dersi te mas olduğunu olsun kabul etmek te zaruridir.

Cirit Atmayı da Melih Kazandı

Atletizm Ajanlığı tarafından tertip edilen İstanbul Atletizm şampiyonasına dün Taksim stadında cirit müsabakasile devam edilmiş ve yeni hastalıktan kalkan kıymetli atletimiz Melih, ciridi 52,56 metre gibi uzun bir mesafeye atmaya muvaffak olmuştur.

Dün yapılan cirit ile şimdiye kadar olan müsabakalarda klüplerimizin kazandığı puvan vaziyetine göre Güneş başta gitmektedir. Güneş 24, Galatasaray 7, Beşiktaş 3, Kolej 1, Hayskul 1 puvan almışlardır.

Dünkü neticeler şöyledir:
Melih 52,56,
Kotyan (Beşiktaş) 47,82.
Arat (Kolej) 46,97.

Kürek Yarışları Beykozda Yapılacak

İstanbul Su sporları tarafından tertip edilen kürek teşvik müsabakalarının birincisi, pazar günü Beykozda yapılacaktır.

Müsabakalar üç sınıf üzerinde olacak ve müptediler, kıdemsizler ve kıdemli sporcular arasında her sınıfın birincisi ayrı ayrı tasnif edilecek ve birinci olanlar madalya ve kupa ile taltif edilecektir.

Mevsimin ilk yarışı olan bu müsabakaların heyecanlı olacağı tahmin edilmektedir.

Şazi Tezcan Baba Oldu

Mesai arkadaşlarımızdan ve birinci sınıf futbol hakemlerinden Şazi Tezcanın dün bir oğlu dünyaya gelmiştir. Bayan ve Bay Tezcanı tebrik eder ve arkadaşımızın şimdiden Güneş klübünün santrforluğuna namzet gösterdiği yavrusuna uzun bir ömür temenni ederiz.

Bu Hafta Taksimde Serbest Güreşler Var

Bu hafta Taksim stadında meraklı ve halkın alâkasını çekecek güreşler hazırlanmıştır. Aldığımız malûmata göre bu güreşlere dünkü nüshamızda adlarını yazdığımız üç Bulgar pehlivandan başka Tekirdağlı Hüseyin, Babaeskili İbrahim, Manisalı Halil, Yarımdünya Süleyman, Molla Arif ve Molla Mehmet Kara Ali, Dinarlı Mehmet ve Avusturyalı Corç iştirak edecektir.

Pehlivanlar şöyle karşılaşacaklardır:

Tekirdağlı Hüseyin - Babaeskili İbrahim.

Manisalı Halil - Molla Mehmet.

Bu iki çiftin galipleri de ayni günde biribirile güreşecektir.

Bulgar Kiro - Yarımdünya Süleyman.

Bulgar Karadimo - Dinarlı Mehmet.

Bulgar Yorgi - Molla Arif

Kara Ali - Corç.

Güreşlere Taksim stadında öğleden sonra saat dörtte başlanacaktır. Serbest güreş usuliyle yapılacak olan bu müsabakaları Eminönü Halkevi organize etmektedir.

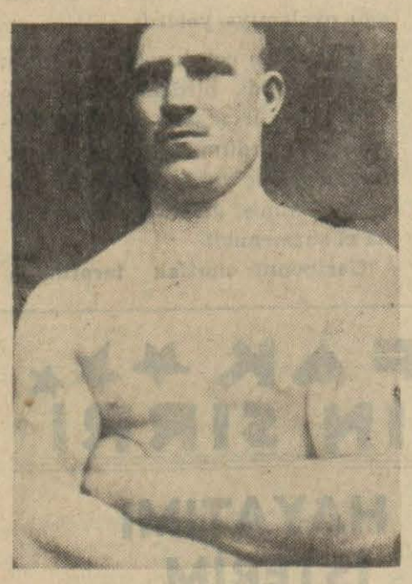

Tekirdağlıya meydan okuyan Babaeskili İbrahim

Babaeskili İbrahim, Başpehlivanlara meydan okuyor

936 senesi başaltı birincisi, 937 senesi baş üçüncüsü olmuş olan Babaeskili İbrahim dün matbaamıza gelerek gazetelerde Türk pehlivanlarının Bulgarlarla çarpışacağını okuduğunu, fakat üç Bulgarın bu kadar kalabalık Türk pehlivanından hangisiyle güreşebileceğini anlayamadığını, binaenaleyh herşeyden evvel bu sene Türkiye başpehlivanlık müsabakalarının yapılmasını teklif etti ve Devrekte Mülâyimle berabere kaldığını, Taksimde Molla Arife galip gelmiş olduğunu, geçen hafta da Gebzede Yarımdünyayi mağlûp ettiğini ileri sürerek artık önünde Tekirdağlı, Kara Ali ve Mülâyimden başka kimse bulunmadığını ve bunlarla güreşmek istediğini söyledi. Acar bir güreşçi olan Babaeskili İbrahimin pehlivanca olan bu arzusunu rakiplerine bildirmeyi sportmenlik vazifesi bildik.

Eyüpte Bu Hafta Yapılacak Güreşler

Türk Hava kurumu Eyüp ilçesi tarafından önümüzdeki pazar günü Eyüpte orta okul bahçesinde yağlı güreş müsabakaları hazırlanmıştır. Başa bir tay, büyük ortaya bir tosun, küçük ortaya bir koç, desteye üç kuzu verilecektir.

Eyüpteki, bu müsabakalar dolayısile, Eminönü halkevinin bu pazar Taksimde yapmıya karar verdiği güreşler geri bırakılmıştır.

Hava kurumu Eyüp ilçesi, güreşlerin mükemmel olması için bütün hazırlıkları bitirmiştir. Bu müsabakalara Tekirdağlı Hüseyin ve Mülâyim pehlivanlar da davet edilmişlerdir.

Vatandaşla Mülâkat

Âbide Etrafına Banklar Konulmalı

Bir okuyucumuz, Taksimdeki Cümhuriyet âbidesi etrafına oturmak için banklar konulmasını istiyerek diyor ki:

"Cümhuriyet meydanındaki parmaklıkların üzerine dinlenmek ve gelip geçeni seyretmek maksadile oturulduğunu görüyoruz. Bu hal, şüphesiz çirkin bir manzara yaratıyor.

Yegâne Cümhuriyet âbidemizin bulunduğu bu meydanda âbidenin iç kenarlarına ve etraftaki kaldırım üzerlerine banklar konulması çok münasip ve uygun olur.

Sonra, İstiklâl caddesinden başlıyarak Taksime ve Şişliye kadar bütün cadde boyu, akşamları tam bir piyasa yeri halindedir. Taksim meydanı, bütün bu kalabalığın toplanıp diğer yollara dağıldığı bir merkez vaziyetindedir.

Eskiden ara sıra yapıldığı gibi, bu meydanda, geceleri halka bando konserleri verdirilemez mi? Bunun temini her halde bu işi üzerine alacak olanlara da fazla bir külfet tahmil etmez.

Bu iki nokta üzerinde belediyenin nazarı dikkatini çelmenizi rica ederim.„

Çeşmeyi Malı Gibi Kullanan Satıcı

Aksarayda Horhar caddesinde 82 numarada Vedat Savaşkan yazıyor:

"Horhor caddesinde Ahmediye karakoluna bağlı polis noktası karşısında geçen sene kapanan bir kırkçeşme hazinesi vardır. Bu hazineye, bitişik akar çeşmenin başını bir gazoz satıcısı kesmiş ve çeşmeyi yalnız kendi ticaretine hasretmiştir ve bu satıcı, çeşmeden elini yıkamak, su almak veya her hangi bir vesile ile çeşme başında durmak mecburiyetinde kalan mahalle sakinlerini, kadın, erkek, çocuk, kim olursa olsun izaç ediyor.

Bu yersiz müdahaleler o kadar sıklaştı ki, artık çeşmeden kimse istifade edemiyor dense yeridir.

Bu vaziyete bir nihayet verilmesi için alâkadarların nazarı dikkatini çelmenizi rica ederiz.„

★

Açıkta kalmış bir kadının dileği

Şehzadebaşındaki Başkurşunlu medresesinde yatıp kalkan Hikmet isminde bir kadın, dün matbaamıza geldi ve şunları anlattı:

"— Şimdiye kadar bu medresede barınıyorduk. Geçenlerde hepimizi dışarı çıkardılar. Bir müddet, öteye beriye sığındık. Sonradan tekrar medreseye girmemiz için müsaade çıktı. Açıkta kalanların hemen hepsi tekrar yerlerini aldılar. Fakat, ben yine açıktayım. Beni bir türlü medreseye kabul etmiyorlar. İki haftadanberi açıkta çayırda yatıyorum.

Yağmurdan sonra büsbütün feci bir vaziyete düştüm. Alâkadarların nazarı dikkatini çekmenizi rica ederim. Benim de medresede barınmama müsaade etsinler.„

Yüzme Seçmeleri

İstanbul Su sporları ajanlığı tarafından tertip edilen İstanbul yüzme şampiyonası müsabakalarının seçmeleri cumartesi günü Moda yüzme havuzunda yapılacaktır.

İki hafta devam edecek seçme müsabakalarında derece alan yüzücüler şampiyonaya iştirak etmek hakkını kazanacaklardır.

Müsabakalarda birden altıya kadar puvan verilmesi kabul edildiğinden İstanbulun yüzme sporlarile çalışan Beykoz ile Galatasaray arasında sıkı bir çekişme halinde devam edecek bu müsabakaların enteresan olacağı tahmin edilmektedir.

Anadolu Klübünün Kongresi

Anadolu Yakası Atlıspor Klübünden:

Klübümüze mensup azanın 1 Ağustos 1938 Pazartesi günü saat 17 de Klüp binasında yapılacak fevkalâde toplantıda bulunmaları rica olunur.

HİKAYE

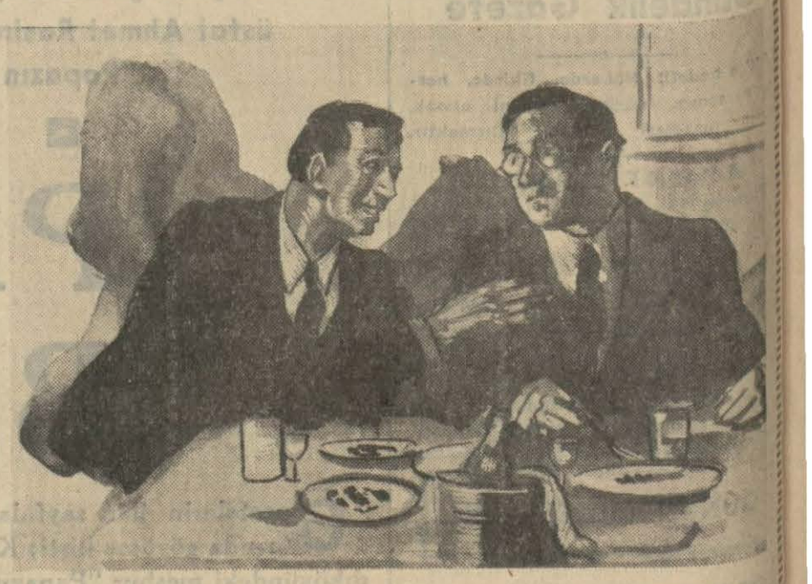

İKRAMDAKİ KERAMET

Yazan: **Mahmut Yesari**

Yeni tanışmıştık. Fakat üç dört günün içinde o kadar senli benli olmuştuk ki, bizi görenler, kırk yıllık ahbap sanırlardı.

O, benden, birkaç yaş büyüktü; gel gelelim, içi, benden genç kalmıştı; aklı fikri, gezmekte, eğlenmekte idi. Her tesadüfümüzde:

— Azizim, şöyle karşılıklı otursak ta kafaları çekip uzun uzun konuşsak, dertleşsek!

Diye yalvarıyordu.

Güler yüzlü konuşkan adamdı; sözü, sohbeti çekiliyordu. Fakat az zamanda can ciğer olmamıza rağmen, "içki âleminde„ nasıldı? Bunu bilmiyordum.

Yalnız, içkinin, herkese, başka başka tesir ettiğini biliyordum. Çok mu içiyordu, yoksa, iki kadehle sabahı mı ediyordu? İçince sızıyor mu, yoksa çenesi mi açılıyordu? Dört beş kadehten sonra cıvıyıp çileden çıkıverirse?..

Onunla karşılıklı oturunca, "uzun uzun„ ne konuşacaktık? Bana, dert mi dinletecekti?

Bir gün, yakamı bırakmadı:

— Yarın akşamı buluşalım. Beni, gelir, seni evinden alırım.

— Yarın akşam, başka bir arkadaşa söz vermiş bulundum.

Benim hesabıma meydan okuyordu:

— Adam sen de! Atlatıver, teresi!

Ben de, sözleştiğim arkadaşın hesabına, bu iltifatı hazmettim

O, kulağıma fısıldıyordu:

— Şöyle asude, tenha bir yere gider, kafaları kirişleriz. Ondan sonrasını bana bırak. Göreceksin, öyle eğleneceğiz ki...

Elinden kurtulmanın kabil olamıyacağını, ısrarının şeklinden anlıyordum. İkrama karşı sert davranmak ta ayıp olur.

— Peki, dedim. Öbür arkadaş gücenecek amma...

Elile sırtımı okşuyordu:

— Gönlünü alırsın. Hatırından çıkamıyacağım, bir arkadaşla beraberdim, dersin. Yalan da değil.

Ertesi akşam, daha gün kararmadan eve damlamıştı; gözleri sevinçten parlıyordu. Sokakta yürürken koluma girmiş, bir teviye söylüyordu:

— Ben, sessiz bir yer biliyorum. Oraya gideriz. Mezeler de, servis de temizdir. Çok memnun kalacaksın.

Gazino, dediği gibi sessiz; mezeler de, servis te temizdi. O, elile gazinonun masalarını, iskemlelerini, duvarlarını göstererek anlatıyordu:

— Nasıl, yalan mı söylemişim? Buraya bir gün, A. ile beraber gelmiştik. Aptal, beğenmedi. A yı sen de muhakkak tanıyacaksın. Ne soğuk adamdır, değil mi? Allah aşkına, dinin, imanın gibi doğru söyle. Soğuk herif değil midir?

Önündeki ilk kadehin daha yarısını içmişti; sarhoş olmasına imkân yoktu. Suyunca gitmiye karar vermiştim:

— Evet, biraz soğuktur.

Gözleri parladı, elini uzattı:

— Ver şu elini sıkayım. Tam adamsın, vallâhi. Onun bir arkadaşı vardır, B. Onu da tanırsın. O da züppenin biridir. Ben, kendisine züppesin! Derim de kızar. Züppe değil mi?

Vaziyetini kavrar gibi oluyordum; içki masasında onun illetli adam çekiştirmek ve bunu tasdik ettirmekti.

— Evet, biraz züppedir.

— Ver şu elini sıkayım.

Yarım kadehi yuvarladıktan sonra:

— C. le aran nasıldır?

— Şöyle böyle.

— Birader, o, ne hergele imiş! Bana, bir oyun oynadı, sorma. Hergele olduğunu sen de biliyorsun amma, söylemek istemiyorsun. Benden çekinme. Biz, kalender insanlarız. Açık açık söyle. Hergeledir! de!

— Evet, biraz hergelecedir.

— Ver şu elini sıkayım.

Kadehini doldurdu, bir yudum aldı:

— D. nin hakkında fikrini sormak isterim. Yalancı, namussuz olursa, onun kadar olur. Bırak neyketi şimdi. Hakikat, hakikattir. Yalancı, namussuz, değil mi?

— Evet, biraz yalanı sever.

— Ver şu elini sıkayım. Erkek adamsın. F. hakkında, ne düşünüyorsun? Muhakkak ki, ayni fikirdeyiz. Birader, o, ne dolandırıcı imiş meğer. Az kaldı, beni de çarpacaktı. Allahtan ki, uyanık bulundum. Seni çarptı galiba! Güldüğüne bakılırsa, dolandırıcı olduğunu bildiğin için çarpılmadın. Saklama benden. Dolandırıcı, der sen, iftira mı etmiş olacaksın? Biz bizeyiz, yahu!

— Dolandırıcıdır, diyorlar.

Rakıyı ağır ağır içiyor, arada bir garsonu çağırarak meze ısmarlıyordu:

— Evlâdım, bize, yağsız tarafından bir şiş yaptır. Sahanda yumurta istiyoruz amma, kaşer peyniri ile olacak. Salatayı tazele. Sirkeyi de pek angarye servis yapıyorsunuz ya!

İçtikçe, bütün tanıdıklarının ayıplarını, kusurlarını, günahlarını sayıp döküyor, ve zorla, bana da tasdik ettiriyordu.

Nihayet, garsonu çağırdı:

— Hesabı getir, dedi.

Hesap gelince, keseye davranmadı; bekliyen garson, bana bakıyordu; çaresiz hesabı gördüm kalktık.

O, tekrar koluma girmişti:

— Şimdi, bir eve gideceğiz; öyle eğleneceksin ki...

Gittiğimiz evde de, ipliği pazara çıkarılmadık, ne G. kaldı, ne L. ra, ne K., ne S.

Eğlendiğimin pek farkında değilim, eve turşu gibi döndüğümü biliyorum

Birkaç gün sonra. A. ya rastladım, asık suratla:

— Benim aleyhimde bulunmuşsun, dedi.

Ve ikrama uğradığım geceki konuştuklarımızı duyduğunu söyledi. Günler geçtikçe, şaşkına dönüyordum. B., C., D., gazinoda kimlerin aleyhinde konuşulduysa, hepsi bana, dargın değil mi?

Bir hafta, on gün sonra idi; bir tanıdık, kulağıma eğildi:

(Arkası Sayfa 8. Sütün 5)

BUGÜNKÜ HİNDİSTAN:

BENARES CİVARINDA BİR BUDİ MABEDİ

Benareste Müslüman Cemaati Arasında

YAZAN:
Halide Edip

Seher vakti Ganj'ı saran hava süt gibi beyaz, batıda sulara kiremit rengi bir kızıllık iniyor. Saldan çıkınca yine sahil boyundaki kıvıltı, gürültü içine düştük, Vişno mabedi etrafındaki kalabalık şimdi daha isterik, daha çabuk... Orada, burada tek tük ateş yanıyor, mabet merdivenlerinden inip çıkan halk, sulara mütemadiyen atılan insanlar Müslüman şairi Kabir'in bir kıtasını hatırlatıyor:

"Buralardaki şey sadece sudur, bilirim, çünkü ben de daldım, çıktım; bu taş putlar dileklere cevap vermez, cansızdır, bilirim, çünkü ben de yüksek âvâz ile onlara haykırdım.,,

Yokuşun başında siyah sakallı bir adam yanımıza geldi. Evinde bir fincan çay içmemizi ve benim kadınlarla konuşmamı rica etti. Bu, Abdülmecit isminde bir Müslüman tüccardı. Vaktiyle Hindu—Müslüman birliği için çalışmış, hayli politika yapmiş, fakat şimdi sade işiyle meşgul ve ayni zamanda Benares Müslümanlarının başı idi. İyi İngilizce söylüyor ve lâkırdısından dünyayı dolaşmış ve dünya ahvalini kavramış olduğu anlaşılıyordu.

Evi kuytu bir yerde. Avlusunun sarmaşık sarılı yüksek duvarları var, kapıdan girince insanı gam bürüyor. Loş bir odada çay ikram etti. Fakat bizi oraya getirmesindeki maksadı ne kadınlarla görüştürmek, ne de sadece çay içirmekti. Bir düzüye odadan çıkıyor, dolaşıyordu. Nihayet birdenbire:

"— Benares Müslüman cemaati bahçede kendilerine birşey söylemenizi istiyorlar,, dedi.

Itiraf ederim ki arkadaşlarla beraber Abdülmecidin teşkilât kabiliyetini takdir ettik. Bizim oradan ne zaman geçeceğimizi nasıl takdir etmiş, ne zaman Müslüman cemaatini oraya toplamıştı?

Belki iki yüz kadar vardılar. İngilizce bilenler pantalonlu, Avrupai giyinmiş, terasta ayaktalar, avludakiler hep küçük esnaf, sanat sahibi fıkara bir kütle. Yüzleri bizde Semerkanttan, Taşkent'ten gelen Orta Asyalı bıçak bileyicilerine benziyor. Kıyafetleri beyaz dokuma gömlek, pantalon ve takkeden ibaret. En önde duran, seyrek sakallı, çekik gözlü kısa burunlu, çok vakur yüzlü bir adam. Siyah gözleri yüzümüzü dedokumacı olduğu tahmin edilebilir. Tıpkı eski şairleri Kabir gibi. Hepsi mahcup, mütevazi, fakat hepsinde ayni zamanda vakar var, belki kendilerinin tahmin etmediği içten gelen bir kudret var. Bir patrona, yahut teşekküle bağlı olmıyan, kendi marifetiyle hayatını kazanan küçük esnaf ve sanat sahibi adamlarda ben bu vakarı heryerde gördüm. Fransada işportasında soğan sarmısak satan kadın daima bonmarşedeki satıcıdan daha vakarlıdır.

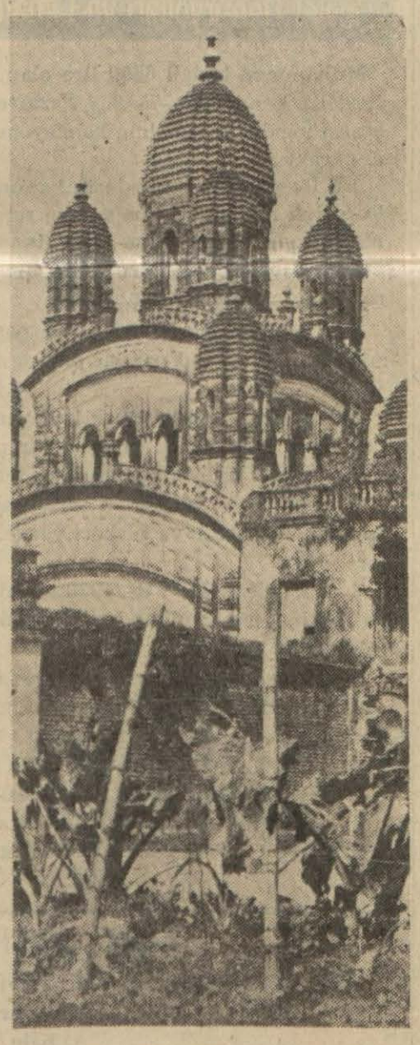

BİR HİNDU MABEDİ

Fakat bu fakir kalabalıkta başka birşey de vardı. Hüzün, yalnızlık. Bunlar Benares havasına yabancı gibiydiler. Orada, binbir put, binbir mabet ortasında, şamatalı bir din panayırı içinde heyecanla sarhoş görünen isterik halk arasında bir küçük cemaat, muhakemesine sahip görünüyordu. Koca Benares'te Ganj'ın sularına mukaddes mâna vermiyen, inek yavrusundan, filden, maymundan imdat dilemiyen bir bunlardı. Fakat muhakemelerini, hakikat aşkını bin bu kadar sene muhafaza etmek onlara çok pahalıya oturmuş, onları yalnızlığa, hüzne mahkûm etmişti. Onlar için hakikat, ne elle tutulur, ne de göz le görülür birşeydi. Hindu ruhanilerinin kısmen menfaat, kısmen halka tahakküm ve kısmen de halkı ezeli bir cehalet içinde tutup istismar etmek için icat ettikleri putlar ve din panayırı bu bir avuç fıkaranın zihnini çelememiş, onları hakikat yolundan ayırmamıştı.

Yalnız Hindistanın değil başka İslâm dünyasının da tanınmış mü nevverlerinin bir haylisini gördüm. Hiçbiri bana Benares müslü manlarının yaptığı kuvvetli tesiri, bende uyandırdığı fikri hürmeti uyandırmadı. Hindistanı ziyaret edip te Hinduizmin mystic cereyanları içinde muhakemesini kaybetmiyen Garp münevverlerinin ekserisi müslümanlığın Hindistanda istikbali büyük olduğunu, Müslüman halkın kafası daha ölçülü, daha mutedil olduğunu söylerler. Bunun sebebini ilk defa olarak Benares'te anladım. Ilk defa "symbol,, e değil, fikre sadık kalanların kudretini hissettim. Çünkü bence fikir baki, symbol ve şekil geçici ve fanidir.

Hindu ve Müslüman Benaresten sonra Budi Benares gelir. Bunu ancak bir harabe etrafında görebildim.

Sarnath isminde, iki bin küsur sene evvel o civarda Budi Manastırı varmış. Onu şimdi yeri kazıp buluyorlar. Ayni yerde bir de başka Budi manastırı var. Papazları turuncu mantolara sarılmış, ikişer ikişer Sarnath civarında dolaşıyorlardı. Biraz ötede Japonların yaptırdığı küçük bir Budi mabet daha var. Sanatkârlar henüz duvarlarının resimlerini yapıyor. Bunu yapan Japon sanatkârları herhalde Fransada tahsil etmiş olacak. Mabedin resimleri ve havası insana bir ibadet yerinden ziyade "Monparnas,, ın yeni kahvehanelerinden birini hatırlatıyor.

Harabeden çıkarılan taş oymaları, statüler oracıkta yaptıkları bir müzede toplu. Buradan bir türlü ayrılamadım. Birçok münekkitler Budi ressamlığının ve heykeltıraşlığının garbe hattâ eski Yunana faik olduğunu söyler. Bugün biraz buna inandım. Çünkü eski Yunan halkının şaheserleri mânada değil, şekilde hârikalar yapmışlar. Modern Garp sanatı mâna ya daha çok ehemmiyet vermiş fakat ya mübalâğaya kaçmış, yahut ifade etmek istediği his ve fikir hiçbir zaman Budi devrinin derecesini, yüksekliğini bulamamış. Burada büyük Buda heykellerinden ziyade küçükleri yanında kakıldım kaldım. Gözlerindeki merhamet ve muhabbet, yüzlerindeki fikir ifadesi, bilhassa elleri beni büyüledi diyebilirim. Bilhassa sanatın heykeltıraşlık şubelerinde olanlara Sarnath müzesini görömek, resim şubelerinde olanlara Cenuptaki Ellora, Ajanta mağaralarındaki tabloları tetkik etmek lâzımdır zannındayım. Asırlar evveline ait olan bu âbidelerin birçok hayrete değen taraflarından başka bir de bugünkü sanatla olan münasebetleridir.

Hiç şüphe yok ki güzellik, fikir ve insaniyet bakımından Hindistandaki Budi eserler ve tarihi devirler, Hinduları da Müslümanları da çok geçmiştir. Fakat Hinduizm, Budizmi bir daha başını kaldıramıyacak kadar bu memlekette ezmiş, sürmüş çıkarmıştır. Nasıl oluyor da Budizm gibi kuvvetli bir cereyan ve felsefeyi ezen Hinduizm Islâmiyeti imha edememiş?. Bunun cevabını bana Abdülmecidin evindeki fıkara, zavallı kafile verdi. Çünkü Budizm symbol içinde boğulmuş, hakikat birkaç kişinin malı olmuş. Fikir kudreti, imanı, kaybolan ister ideoloji ister din olsun bekasına ihtimal yoktur. Bununla beraber bugün Budi dünyaya da yeniden fikir ve ruh getirmiye çalışan bir iki kuvvetli cereyan hem Çinde, hem de Japonyada mevcuttur. Fakat onlardan burada bahsetmek münasebetsiz olur.

Şu Garip Dünyada:

Garip Bir Piyango İkramiyesi

Londrada bir piyango oynanmıştır. Bunun en büyük ikramiyesi 1782 senesinden yani Fransız ihtilâlinden evvel kalma bir fıçı eski şarapmış.Bu şarap ta, içki aleyhtarı olan avukat Frensis Heroden'e çıkmıştır. Avukat, 146 senelik olan bu şarabı fıçısile beraber "çocuk cürümlerine karşı mücadele cemiyetine,, hediye etmiştir.

★

Yeni yeni harp aletleri

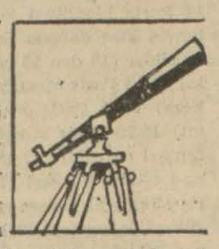

Büyük bir dürbün sayesinde 80 kilometre uzaktan bir evin pencerelerinin kapalı olup olmadığını kolayca farketmek mümkündür. Alet sayesinde yüzlerce kilometre uzaklıktaki evlerin en net resimlerini almak ta imkân dahiline girmiştir. Bilhassa harp zamanlarında bu çeşit dürbünlerin büyük faydaları görüleceği için modern ordularda bu kabil âletlerin tedarikine büyük bir ehemmiyet veriliyor.

★

Britanya adaları 530 bin yıl sonra denize gömülecek

İngiliz jeologlarının hesap ettiklerine göre, Büyük Britanya adaları 530 bin sene sonra suya gömülecektir.

Her 100 senede bir 25 santimetre kalınlığında bir toprak denize batıyormuş. Tam 530 bin yıl sonra da büün İngiltere denize gömülecektir.

İngilizler, yarım milyon sene sonra vukua gelecek bu kara haber için hiç müteessir olmamışlar.

★

Yaşlı bekâr kızların kongresi

Londrada evlenemeden kalan delikanlı kızların kongresi toplanıyor. Bu kongreye, İngiltereden bütün bekâr yaşlı kızlar iştirak edeceklerdir.

Yaşlı bekâr kızların İngilteredeki cemiyetlerinde âza olarak 125 bin kişi kayıtlıdır. Yaşlı bekâr kalan kızlar, kongrede hükûmetin, evlenmeden kalarak 50 yaşını geçen kızlara maaş bağlamasını istiyeceklerdir.

İstanbulun İçinden:

YAKACIK Yolunda Çektiğimiz Cehennem İşkencesi

YAZAN: *Pr. Fahri Can*

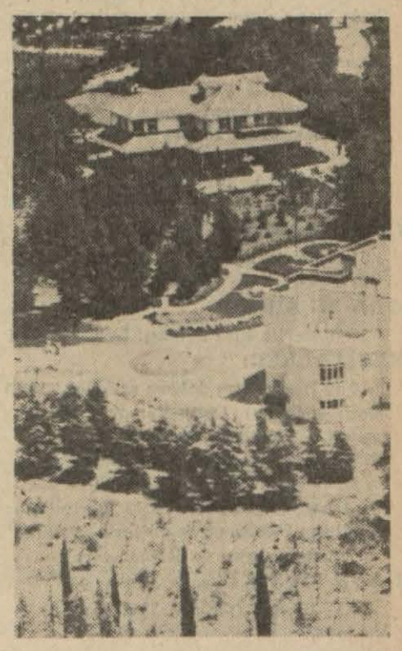

Bugünkü Yakacıktan asude bir köşe

Birkaç yıldır yazı Yakacıkta geçiren bir arkadaşımın çok ısrarlı daveti üzerine evvelki Pazar (10/7/938) oraya gitmeğe karar verdik. Dostum saat onda Kartala bir vapur olduğunu da söylemişti. İskeleye geldik.. Meğer bu vapur Pazar günleri yokmuş ve Pazarları 7,20 den sonra Kartala ilk vapur ancak 14,20 de imiş. Bu, tarife mantıksızlığına, mâna veremiyerek tren yolu ile gitmek üzere 9,50 de kalkacak vapura girdik fakat Vapur değil, mahşer..Yukardaki lüks (?) kısımda birer yer bulabildik. Halbuki trende birinci mevkide de duracak bile yer yoktu. Durulması yasak olan sahanlıkta kömür kurumu yağmuru altında ve bir insan cenderesi içinde Kartala kadar ayakta gittik. Bizim için mesele yok. Fakat çocuklar harap oldular. Vapur hem Haydarpaşa, hem Kadıköyüne, uğruyor, tren de Tuzla içmelerine kadar, uzanıyordu. Bu, olmalı mı? Bu yolcu bölünemez mi?

Yorgunluktan bittik, baca kurumundan üst baş, yüz göz kapkara bir halde Kartala çıktık. Arkadaşımın gönderdiği otomobilin şoförü, Mahmut Yesarinin meşhur çaprazı bizi buldu. Yola düzüldük. Sabık ve merhum asfalt yol, bir Allahın belâsı olmuş. Tepemizi, otomobilin tavanında ezdirmemek için mütemadi zıplayışlarımızı hendeseli yapmıya çalışıyoruz. Arkada, toz bulutu içinde kaybolan otobüs yolcularına acıyarak bakıyorum. Meğer biraz sonra bizim de onlar gibi acınacaklardan olmamız mukaddermiş. Yakacığa geldik.

Yakacık, zavallı Yakacık.. İstanbulun cenneti, İstanbulun İsviçresi diye andığımız Yakacık.. Yakacığı yaratan Tanrı, onu bu hale sokacağımızı bilse, yemin ederim ki, yaratmazdı. O ne pis, yamrı yumru, tozlu, gübreli yollar; o ne kara ve virane evler. Önünden geçen elektriğe arkasını dönüp avuç dolusu parasını aldığı kiracısını petrol lâmbasının sarı ve isli ışığı içinde bunaltan geri adamlar. Dedim ya zavallı Yakacık!

Yemekten sonra oranın en meşhur mesire yerine gidelim, dedik. Bir otobüse bindik. Allahım o ne otobüs.. Kanapelerini bir parmak toz örtüyor. Kanape yayları yer yer fırlamış ve kamburlaşmış. Söz de yerleştik.

Yolda önden giden başka bir arabanın tozu içinde, kaba etlerimizi ağrıtan bozuk yaylar üstünde hoplaya, zıplaya mesire yerine geldik. Adalara, Marmaraya kuş bakışı bakan bu güzelim yer çöplük, hem hakiki mânasile bir çöplük. Midenizi bulandırmamak için saymıyorum, bir çöplükte ne bulunursa hepsi önünüzde ve etrafınızda.

Dönüyoruz, istasyondayız. Demir yollarımızın devlet elindeki hali, eskiye göre her vatandaşı sevindirecek, her bakımdan tatmin edecek bir durumda olduğunu hep biliyoruz. Fakat muhali mümkün kılan bizler, bazan denizi geçip derede bucalayanlara benzemekten kurtulamıyoruz. Birçok yenilikler, güzelliklerle bezenen istasyonlarımızın bazılarında, meselâ Kartalda istasyon önü toz, toprak halinde. Buraya birçok yerde olduğu gibi kum dökülemez mi?

Tren 7,43 de. Vakit tamam. Fakat tren hatırı sayılır bir kecikme ile geldi. Bir kişilik yere iki çocuğumu sıkıştırarak oturttum. Bostancıdan binenlerden bir bayan geldi, ve çocukların yerine, onları geriye doğru sıkıştırarak oturdu. Muhterem bayanın sırtı çocukların ağız ve burunlarını tıkar ve onları boğar gibi bir vaziyette. Nihayet çocuklar bu hale dayanamıyarak kalktılar ve sayın bayan hiç sıkılmadan yerleşip oturdu.

Haydarpaşaya geliyoruz. En küçük çocuğumu önüme alarak yürüyorum, bu arada kalkan diğer bir bayan sıraya gireceğine sert bir hareketle çocuğumu iterek öne geçmiye çalışıyor: "lâhavle,, demekten başka çare yok.

İstasyona çıkıyorum. Bilet toplanan kapı önü trenden çıkan ve alelûsul (?) biribirini itip kakan insanlarla dolu bir halde iken içerden dışarıya adamlar geçiyor. Bunların sert çarpmalarından kendinizi mi çocuklarınızı mı esirgiyeceğinizi şaşırıyorsunuz. Halbuki biz, girip çıkma kapılarının ayrı olduğunu biliyorduk.

İskeleye iniyoruz. Vapur yok. Tren geciktiği için bu trenin vapuru gitmiş. Alâ.. Fakat bu halk ne olacak?

Kadıköyüne giden vapurun gelmesini bekliyoruz. Haydarpaşa iskelesinin dar bekleme yerleri malûm. Burası bir cehennem. Çocukları korkuttuğumuz iğneli fıçı, belki bundan rahattır. Cehennemi bir sıcak, boğucu bir hava, ensenizde sıcak nefesler, karnınızda kabarık sağrılar, böğrünüzde dirsekler, bekliyorsunuz. Önceden gelmiş ve cam kapıya kadar gitmiş bir profesör, arkada gelen bir arkadaşile karısına elile sokulmalarını işaret ediyor. Avrupada yaşamış, okumuş ve bizzat kendisi orada bir bakkal çırağını bile itip önüne geçmeyi düşünmemiş, vatandaşa saygının kendisine de saygı demek olduğunu öğrenmiş olması lâzım gelen bu zat bu mahşeri kalabalıktan bu arkadaşının refikasile nasıl kendi yanına kadar gelebileceğini düşünemiyor ve bunların omuzlarile öndekileri yararak, nasırlı parmaklara basarak, etrafı ezip çiğniyerek gelmelerini istiyor. onlar da bu davete icabette tereddüt etmiyerek bu suretle ilerlemiye çalışıyorlar.

Hulâsa bu halde tam 25 dakika bekledik. Yedi yaşındaki en büyük oğlum bile davanamı yarak ağlamıya başladı. Nihayet vapur geldi. Amma nasıl? Tıklım, tıklım dolu. Sabahleyin lüks (?) yer de bir yer bulabilmiştik. Simdi burada duracak yer bile bulmak mümkün değil.

Bizim vapur Kadıköyünden kalkarken Adalar veya Anadolu istikametinden gelen diğer bir vapur daha Kadıköyüne yanaşıyordu. Onu takiben bir üçüncü vapur ayni

(Arkası: sayfa 8, sütun 3 te)

Bir Haftalık Radyo cetveli

Pazar, 24. 7. 1938

SENFONİLER:

11.45 Berlin kısa dalgası: Senfonik konser (16.15 Ayni konser tekrar veriliyor) 23.15 Bükreş Senfonik plâk konseri.

HAFİF KONSERLER:

7.10 Berlin kısa dalgası: Pazar konseri (8.15 devamı) (9.15 Plâk Haydn ve Mozarttan üvertür musikisi) 9.30 Büyük konser 8.50 Paris Mondiyal Plâk 9.15 Plâk 10.35 Plâk 12 Paris Mondiyal konser nakli 11 Berlin kısa dalgası Bando ile Avusturya musikisi 13 Hafif musiki 13 Hafif musiki (14.15 devamı) 13.15 Paris Mondiyal: Konser nakli 13.25 Bükreş Sibiccanu orkestrası (14.30 devamı) 16 Peşte kısa dalgası: Macar şarkıları ve operet musikisi 17.15 Berlin kısa dalgası: Askeri bando 17.45 Neşeli musiki 18 Paris Mondiyal Konser nakli 18.50 Berlin kısa dalgası: Akşam konseri 19.30 Peşte Radyo orkestrası 20 Berlin kısa dalgası Orkestra ve Sopran 20.25 Bükreş: Neşeli neşriyat 21.10 Bükreş Küçük orkestra konseri 22.20 Bükreş Hafif musiki.

OPERALAR, OPERETLER:

21.10 Peşte açıkta verilecek bir temsilin nakli

ODA MUSİKİSİ:

15.30 Berlin kısa dalgası: Lutz kuarteti

RESİTALLER:

10.45 Berlin kısa dalgası şarkılar (18.15 neşeli şarkılar) 18.20 Varşova piyano resitali (Paradisi, Debussy, Türina). 18.30 Peşte piyano konseri 20.05 Varşova Keman solo (Schumann) 20.40 Bükreş İspanyol şarkıları 21.15 Berlin kısa dalgası Güneş, çiçek ve şarkı 22 Bükreş Fransız şarkı ve Romansları

DANS MUSİKİSİ:

19.17 Bükreş (plâkla) 20 devamı 22.50 Varşova.

Pazartesi, 25. 7. 1938

SENFONİLER:

. . . . . .

HAFİF KONSERLER:

7.10 Berlin kısa dalgası neşeli musiki (8.15 devamı) 8.50 Paris Mondiyal plâk 9.45 devamı 10.35 Plâk 10 Berlin kısa dalgası Güneş, çiçek ve aşk 10.45 Köylü dansları (12 orkestra konseri) 12 Paris Mondiyal plâk konseri 13 Berlin kısa dalgası Hafif musiki konseri (14.15 devamı) 13.15 Paris Mondiyal konser nakli 13.25 Bükreş Tandin orkestrası (14.30 devamı) 15.15 Berlin kısa dalgası Avusturya halk musikisi 17.15 Köylü musikisi 17.45 Paris Mondiyal Andre Delmon orkestrası ve şarkı 17 Varşova orkestra ve Sopran 17.45 Berlin kısa dalgası İşsonu konseri (18.50 devamı) 18 Paris Mondiyal konser nakli 19 Paris Mondiyal plâk musikisi 19.15 Peşte Polis bandosu 20.20 Bükreş küçük radyo orkestrası (21.15 devamı) 20.30 Varşova karışık orkestra musikisi 21.10 Peşte Macar akşamı 22 Berlin kısa dalgası yeni Alman hafif musikisi 22.10 Varşova Yugoslav musikisi 22.10 Peşte Film stüdyosundan nakil 22.45 Bükreş Bir lokantadan hafif musiki nakli 23 Varşova klâsik konser (plâkla) 23 Peşte plâk konseri 24.10 Peşte konseri 24.10 Peşte Çigan orkestrası.

OPERALAR, OPERETLER:

. . . . . .

ODA MUSİKİSİ:

19.15 Bükreş Oda musikisi konseri

RESİTALLER:

9.30 Berlin kısa dalgası neşeli havalar 18.30 Berlin kısa dalgası flüt ve zimbal musikisi 19.10 Varşova Org musikisi 19.45 Bükreş Çift piyano konseri 20 Varşova asker şarkıları 21.30 Berlin kısa dalgası Piyano solo 22.10 Bükreş: şarkılar

DANS MUSİKİSİ:

18 Varşova: Dans plâkları

Salı, 26. 7. 1938

SENFONİLER:

23 Varşova senfonik konser

HAFİF KONSERLER:

7.10 Berlin kısa dalgası sabah konseri (8.15 devamı) (9.45 Orkestra konseri) 8.50 Paris Mondiyal Plâk 9.15 Plâk 9.45 Plâk 10.35 Keza 12 Keza 11 Berlin kısa dalgası Alman marşları 11.45 Hafif musiki 13 Keza 14.15 Keza 13.25 Bükreş küçük radyo orkestrası (14.30 devamı) 13.15 Paris Mondiyal konser nakli (14 Keza) 17 Berlin kısa dalgası güneş, çiçek ve aşk (şarkı ve şiir) 17.45 Berlin kısa dalgası İş sonu konseri (18.50 devamı) 18 Paris Mondiyal konser nakli 18.30 Peşte Çigan orkestrası 19 Paris Mondiyal plâk konseri 20 Berlin kısa dalgası küçük artistik konser 20.35 Varşova küçük radyo orkestrası 21 Bükreş: Plâkla Bach'ın eserlerinden konser 21.30 Berlin kısa dalgası karışık konser 22.10 Varşova Mandolin orkestrası 22.30 Peşte askeri bando 24.10 Peşte Çigan orkestrası.

OPERALAR, OPERETLER:

15.30 Paris Mondiyal "L'Alcade de Zalamea„ isimli temsil

ODA MUSİKİSİ:

19.10 Varşova Oda musikisi konseri 22.45 Berlin kısa dalgası küçük oda musikisi konseri

RESİTALLER:

10.30 Berlin kısa dalgası piyano konseri (11.15 keman konseri) 18.30 Berlin kısa dalgası Keman konseri 19.15 Berlin kısa dalgası piyano konseri 19.15 Bükreş Rachmaninof'un eserlerinden 20.20 Bükreş piyano resitali.

DANS MUSİKİSİ:

. . . . . .

Çarşamba, 27. 7. 1938

SENFONİLER:

15.30 Paris Mondiyal Senfonik konser 23 Varşova Londra filharmonik bandosu (plâkla)

HAFİF KONSERLER:

7.10 Berlin kısa dalgası karışık musiki (8.15 devamı) 8.50 Paris Mondiyal plâk musikisi 9.15 Plâk 9.45 Plâk 10.35 Plâk 11 Berlin kısa dalgası küçük konser 12 Karışık konser 13 Hafif musiki (14.15 devamı) 12 Paris Mondiyal plâk musikisi 13.25 Bükreş Predescu orkestrası 14.30 Plâk musikisi 13.15 Paris Mondiyal konser nakli (14 keza) 16.30 Berlin kısa dalgası Neşeli orkestra konseri 17 Varşova Radyo orkestrası 17.45 Berlin kısa dalgası İş sonu konseri (18.50 devamı 18 Paris Mondiyal konser nakli 18.30 Berlin kısa dalgası Küçük konser 19 Paris Mondiyal Plâk musikisi 19.30 Peşte Radyo orkestrası (Hafif musiki) 20.05 Bükreş Balâlâyka musikisi 20.30 Varşova karışık konser 21.55 Peşte orkestra 22.45 Bükreş bir lokantadan konser nakli.

OPERALAR, OPERETLER:

19.10 Varşova opera havaları 20.15 Bükreş plâkla fransız operetlerinden par çalar 23.05 Peşte operet musikisi

ODA MUSİKİSİ:

9.45 Berlin kısa dalgası küçük oda musikisi programı

RESİTALLER:

10 Berlin kısa dalgası Solo parçalar (11.15 Piyano konseri (Beethoven) 15.15 Berlin kısa dalgası piyano solo 18.30 Peşte piyano refakatile braç aleti konseri 20 Varşova Viyolonsel resitali 20.30 Berlin kısa dalgası Küçük solist konseri 20.50 Bükreş Maksim Vasiliu tarafından şarkılar 21.15 Bükreş Piyano konseri 22.10 Varşova Chopinin eserlerinden piyano resitali

DANS MUSİKİSİ:

18 Varşova (Plâkla dans) 21.45 Berlin kısa dalgası 21.50 Bükreş (Plâkla kabare numaraları)

Perşembe, 28. 7. 1938

SENFONİLER:

20.10 Varşova: konservatuvarda verilecek büyük konseri nakil

HAFİF KONSERLER:

7.10 Berlin kısa dalgası karışık musiki (8.15 devamı) 8.50 Paris Mondiyal plâk 9.15 plâk 9.45 plâk 10.35 plâk 12 Paris Mondiyal plâk konseri 12 Berlin kısa dalgası neşeli orkestra musikisi 13 hafif musiki (14.15 devamı) 13.15 Paris Mondiyal konser nakli 13.25 Bükreş Plâk konseri (15 devamı) 14 Paris Mondiyal konser nakli (14 Keza) 17.45 Berlin kısa dalgası İş sonu konseri (18.50 devamı) 18 Paris Mondiyal konser nakli 18.25 Peşte Askeri bando 20 Bükreş Plâkla Saint - Sains'in eserlerinden konser 21.20 Bükreş küçük radyo orkestrası 22.15 Berlin kısa dalgası Eski Avusturya halk musikisi 22.45 Peşte Çigan orkestrası 22.45 Bükreş Küçük radyo orkestrası

OPERALAR, OPERETLER:

. . . . . .

ODA MUSİKİSİ:

9.30 Berlin kısa dalgası oda musikisi konseri 16 Paris Mondiyal oda musikisi triyosu 17 Varşova Salon kuarteti 20.40 Varşova Poznan kentet takımı

RESİTALLER:

14.30 Bükreş Rumen şarkıları 16.30 Berlin kısa dalgası Keman solo 18.30 Berlin kısa dalgası Zitar solo 19.10 Varşova Silezya şarkıları 19.30 Berlin kısa dalgası Org resitali (20 Asker şarkıları) 20.25 Peşte piyano refakatile şarkılar 20.45 Bükreş Aida Helka tarafından şarkılar. 22.10 Varşova Sopran tarafından şarkı resitali

DANS MUSİKİSİ:

10.15 Berlin kısa dalgası 18 Varşova 19 Bükreş 24.10 Peşte

Cuma, 29. 7. 1938

SENFONİLER:

. . . . . .

HAFİF KONSERLER:

7.10 Berlin kısa dalgası hafif musiki (8.15 devamı) (9.30 Eski Avusturya halk musikisi) 8.50 Paris Mondiyal plâk 9.15 plâk 9.45 plâk 10.35 Plâk 12 Keza 11.45 Berlin kısa dalgası eski musiki parçaları 13 Hafif musiki (14.30 devamı) 13.15 Paris Mondiyal konser nakli (14 keza) 13.25 Bükreş Stanescu orkestrası (14.30 devamı) 17.45 Berlin kısa dalgası İşsonu konseri (18.50 devamı) 18 Paris Mondiyal Konser nakli 18.30 Peşte Çigan orkestrası 19 Paris Mondiyal Plâk konseri 19.15 Bükreş Hafif musiki 20 Peşte Radyo orkestrası (Hafif musiki) 20 Berlin kısa dalgası Orkestra konseri 20.30 Bükreş: lokantadan konser nakli 20.30 Varşova karışık konser 22.30 Berlin kısa dalgası Hafif musiki

OPERALAR, OPERETLER:

15.30 Paris Mondiyal "Le Comte Ory„ isimli iki perdelik opera 17 Varşova Leharın operet parçaları 20.25 Peşte Verdinin "Othello„ operası 21.35 Bükreş: Verdinin "Traviata„ operası

ODA MUSİKİSİ:

18.15 Berlin kısa dalgası Beethovenin eserlerinden oda musikisi 23 Varşova Haydn ve Ravelin eserlerinden oda musikisi

RESİTALLER:

10.15 Berlin kısa dalgası Org resitali (10.30 Zitar solo) 10.45 şarkılı program (16.15 Asker şarkıları) 19.10 Varşova Flüt solo 20 Varşova Leh musikisi (Piyano solo)

DANS MUSİKİSİ:

18 Varşova

Cumartesi, 30. 7. 1938

SENFONİLER:

. . . . . .

HAFİF KONSERLER:

7.10 Berlin kısa dalgası neşeli musiki (8.15 devamı) (9.45 Hafif musiki) 8.50 Paris Mondiyal plâk 9.45 plâk 10.35 plâk 12 Paris Mondiyal konser nakli 12.15 Berlin kısa dalgası Eski Avusturya halk musikisi (13 den 15 şe kadar hafif musiki) 13.15 Paris Mondiyal konser nakli (14 keza) 13.25 Paris orkestra (14.30 devamı) 15.30 Paris Mondiyal Varyete ve fantazi parçaları 17.45 Berlin kısa dalgası İşsonu konseri (18.50 keza) 18 Paris Mondiyal konser nakli 19 Bükreş Küçük plâk konseri 20 Berlin kısa dalgası neşeli hafta sonu programı 22.10 Varşova Leh musikisi 22.35 Peşte Radyo orkestrası 22.45 Bükreş Lokantadan konser nakli

OPERALAR, OPERETLER:

. . . . . .

ODA MUSİKİSİ:

. . . . . .

RESİTALLER:

9.30 Berlin kısa dalgası Bachın eserlerinden piyano - keman (10.15 Askeri şarkılar) 11.15 Koro 15,15 Beethoven - den piyano sonatları 18 Peşte İşçi korosu 18,15 Berlin kısa dalgası Halk şarkıları ve koro 19,10 Varşova şarkı resitali 19.15 Berlin kısa dalgası Piyano - Keman sonatları (Bach) 20 Varşova Keman konseri 20.10 Bükreş Posta memurları şarkı söylüyor 20.45 Şarkılar)

DANS MUSİKİSİ:

19.20 Peşte 21.15 Bükreş 24.10 Peşte (Plâklarla)

Yakacık Yolunda Çektiğimiz Cehennem İşkencesi

(Başı 7 ncide)

istikametten Kadıköyüne yöneliyordu. Şu halde bu vapuru daha erken kaldırıp Haydarpaşadaki işkence dakikalarımız kı(saltılamaz mı? Başka vapur ilâveleri yapılamaz mı idi? Diye söylenmemek mümkün değil..

Tarifeye göre 20.50 de köprüye gelmemiz lâzım iken saat 22 ye doğru köprüye çıkabildik. Hepimiz bir ağızdan: "Bir daha mı tövbeler tövbesi„ diyorduk.

Bu cehennem yolculuğu şeklinde tahakkuk eden sözde gezmemiz, bize bir daha öğretti ki:

1 — Vapur ve tren idareleri böyle günlerde halkın ihtiyacını, istirahatini, hiç olmazsa ıztırap çekmemesi lüzumunu kat'iyyen düşünmüyorlar. Denizbank umum müdürü muhterem Yusuf Ziya Önişle Haydarpaşa işletme müdürlüğünün himmet ve alâkalarını dilerim.

2 — Almanyada mekteplerde çocuklara haftanın muayyen günlerinde yol kazalarına uğramamaları için, yollarda yürüyüş, geçiş dersleri verilir. Bizde de ders şeklinde olmasa bile vatandaşa saygı göstermek lüzumu konferans şeklinde olsun öğretilmesi çok lâzımdır.

3 — Bunu bilmiyen halka ve çok iyi öğrenip te memlekete döndükten sonra, biraz evvel kaydettiğim muhterem profesör gibi zevata da Halkevlerinde bu bilgilerini tazeliyecek konferansları dinlemek mecburiyeti yükletilmelidir.

Başkasını saymayanın, başkasına hürmet etmiyenin, başkasının çocuğunu ezip itenlerin ne kendilerine ve ne çocuklarına karşı saygı ve sevgi beklemiye, ummağa hakları olmıyacağını bilip öğrenmeleri zamanı gelmiş, çatmış değil hattâ çoktan geçmiştir bile.

GİRESUNDA:

Küçük Çoban Kaya Üstünden Düştü Öldü

Giresun (TAN) — Yavuz Kemal nahiyesine bağlı Karagöl yaylası civarında bir facia olmuştur.

Erbaalı Çoban Mehmet sürüsünü otlatırken bir kurt gelmiş, koyunları parçalamıya başlamıştır. Et raftan yetişen üç, beş köylü, kurdu sıkıştırmışlardır. Bunun üzerine kurt, birdenbire çobana hücum etmiştir. Çoban Mehmet kaçmak istemiş, fakat, kenarında bulunduğu yüksek kayadan aşağıya düşmüş, ağır surette yaralanmış, ertesi gün de ölmüştür.

İki Çocuk Zehirlendi

Giresun (TAN) — Mesudiye köyünde acıklı bir hâdise geçmiştir. Ayşe adında bir kadın, 2 ve 3 yaşlarındaki çocukları Nihat ve Salihayı 12 yaşındaki kızı Fatmaya bırakmış, çalışmak için tarlaya gitmiştir. Fatma da kardeşlerini komşu çocuklarına bırakıp savuşmuştur. Nihat ve Saliha, ellerine geçirdikleri sıçanotunu yemişler ve zehirlenmişlerdir. Nihat ölmüştür. Saliha hastaneye kaldırılmıştır.

ERZİNCANDA :

Mühim Tarihî Eserler Bulundu

Erzincan (TAN) — Ankara tarih, dil ve coğrafya fakültesi arkeoloji profesörü Fon der Osten, tetkiklerde bulunmak üzere buraya gelmiştir. Profesörle görüştüm. Bana dedi ki:

"Erzurumdan geliyorum. Bundan evvel Diyarbakır, Bitlis, Van, Karaköse, Erzurum Vilâyetlerile patnos kazasında, tarihten evvel Orarto metetkiktta bulundum. Bir müddet evvel sazlı ve altın tepelerde bulunmuş olan orartolara ait asarı yerinde incelemek üzere Erzircana geldim. Van vilâyeti civarını Van maarif müdürü ile gezdim ve 34 mühim hafriyat yerini gördüm. Oralardaki eserler tarihten evvel orarto medeniyetine kadar uzanmaktadır.

Patnos kazasında, çok güzel yazılmış ve yapılmış orarto kitabesi buldum. Erzurumda da çok eyi selçuk abideleri gördüm. Ulucami eneyi ve en mühim âbidelerdendir. Erzurumda çifte minarelerde bir temizlik yapıldı, mühim bir Selçuk heykeltıraşının eserleri ve bir çok eski dıvar resimleri bulundu.

Erzircan kültür müzesinde çok eski türk mezar taşları ve selçukilere ait bedesteni gördüm.

Erzircanda müze olacak yegâne bina Taşhandır Altın tepeye de gittim ve orartolara ait eserlerden olduğunu tesbit ettim. Bu tepelerde mühim kazılar yapılacaktır. Çok zengin asarı atıka çıkacağını umarım„

IZMITTE:

★ Izmit (TAN) — Meşhut suçlar kanununun şehir içindeki ağır cezayı müstelzim suçlara da teşmili burada tatbik sahasına girmiştir.

★ İzmit (TAN) — Af kanunundan istifade eden İstiklâl mahkemesi mahkûmlarından 3 kişi serbest bırakılmışlardır.

★ İzmit (TAN) — Buraya ve Ada pazarına bol yağmur yağmış, mahsul çok fayda görmüştür. Adapazar ovasında bir kısım araziyi su basmış, zarar vermiştir.

★ İzmit (TAN) — Bunaltıcı sıcaklar başlamıştır. Hararetin derecesi gölgede 35 e kadar yükselmiştir. Spor mıntakasının yaptırdığı deniz hamamı çok rağbet görmektedir.

★ İzmit (TAN) — Burda yeni bir matbaa ve "İzmit Postası„ ismile haftada iki defa intişar edecek bir gazete kurulması için hazırlıklara başlanılmıştır.

(Hikâyeden Mabaat)

Ikramdaki Keramet

(Başı 6 ncıda)

— Geçenlerde bir gece, hovardalık etmişsiniz. Rakılar, mezeler ısmarlamışsın. Sonra, bir eğlenti yerine gitmişsiniz. Haberimiz olmadan mirasa mı kondun? Bir akşam bizi de davet ediver, ne olur!

Ikramdaki kerameti anlamıştım amma, iş işten geçmişti. Meğer "o„ , dedikodu ihtiyacını tatmin için, beni sıkı sıkı davet ediyormuş!

Bunu onlamak, bana, biraz pahalıya mal olmuştu. Fakat tehlikeyi, nisbeten az zararla atlatmıştım; çünkü tuzluya da oturabilirdi!

EPİLATUAR BODO

Bütün vücuttaki fazla kıllar sıcakların tesirile çabuk büyür. Bunların izalesi için ustura gibi şeyler kullanmak tehlikelidir. Sonra da sert ve dik çıkar. Epilatuar Bodo'nun kullanılışı çok kolaydır. Vücudü asla tahriş etmez. Vücude taze lik ve güzellik verir. Bir tecrübe sizi hayrette bırakacaktır. Her eczanede bulunur.

Istanbul LABORATUAR BODO.

SUADİYE PLÂJINDA

Maruf San'atkâr **SABRİYE TOKSÖZ** ve Fevkalâde **VARYETELERLE** iyi bir gece geçirilecektir. Duhuliye yoktur.

Liseler Alım, Satım Komisyonundan:

Komisyonumuza bağlı yeni açılacak orta okullar için 11890 lira bedel muhammininde bulunan 900 dershane sırası ve 20 adet yazı tahtası 6-8-938 Cumartesi günü saat 11 de ihalesi yapılmak üzere kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.

Eksiltme İstanbul Kültür Direktörlüğü binası içinde toplanan Liseler Alım, Satım Komisyonunda yapılacakıtr.

İlk teminat 892 liradır.

Bu işe girecekler en az beş bin liralık buna benzer iş yaptıklarını bildirir resmî dairelerden alınmış vesika ile fabrika veya atelye sahibi olduklarına dair Ticaret Odasının 1938 yılı vesikası ve ilk teminat makbuzlarıyle birlikte 2490 sayılı kanunun tarifatı dairesinde hazırlayacakları teklif mektuplarını belli saatten bir saat evvel makbuz mukabilinde komisyon başkanlığına vermeleri.

İlk teminat İstanbul Liseler Muhasebeciliğine yatırılacaktır ve şartnameyi görmek isteyenlerin Liseler Alım, Satım Komisyonu Sekreterliğine baş vurmaları. (4687)

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme U. idaresi ilânları

Muhammen bedeli 6500 lira olan idare monuğramını havi 2000 metre perdelik kumaş 25—7—938 Pazartesi günü saat 12 de Haydarpaşada gar binası içindeki satınalma komisyonu tarafından kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin kanunun tayin ettiği vesaik ile 487 lira 5 kuruşluk muvakkat teminat ve resmî gazetenin 1.7.37 T. 3645 numaralı nüshasında intişar eden talimatname dairesinde alınmış ehliyet vesikalarını ihtiva eden teklif zarflarını ihale gününde saat 11 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler Haydarpaşada gar binası içindeki satınalma komisyonu tarafından parasız olarak dağıtılmaktadır. (4318)

* * *

Eskişehirde inşa edilecek leylî çırak mektebi ile tüccarî eşya ambarı kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.

1 — Bu işlerin muhammen bedeli cem'an 260,000 liradır.

2 — İstekliler bu işe ait şartname vesair evrakı Devlet Demiryollarının Ankara, Eskişehir ve Sirkeci veznelerinden 13 lira mukabilinde alabilirler.

3 — Eksiltme 15/VIII/1938 tarihinde Pazartesi günü saat 12 de Ankarada Devlet Demiryolları Yol Dairesinde merkez birinci komisyonunca yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin teklif mektubile birlikte aşağıda yazılı teminat ve vesaiki ayni gün saat 11 e kadar Komisyon Reisliğine tevdi etmiş olmaları lâzımdır.

A — 2490 sayılı kanun ahkâmına uygun 14150 liralık muvakkat teminat

B — Bu kanunun tayin ettiği vesikalar

C — Bu gibi inşaat işlerinden en az 50,000 lira kıymetinde bir inşaat yapmış olduğuna dair Nafia Vekâletinden musaddak ehliyet vesikası. (2586) (4706)

AÇIK EKSİLTME İLÂNI

Haydarpaşa Lisesi Satınalma Komisyonundan:

Nevi	Mikdar Kilo	Tahmini Bedel Lira K.	Tutarı Lira K.
Topatan kavunu	4000	0 05	200 00
Kırkağaç kavunu	8000	0 06	480 00
Karpuz	12000	0 05	600 00
Çavuş üzümü	4000	0 23	920 00
Yapıncak üzümü	4000	0 15	600 00
			2800 00

Haydarpaşa Lisesi pansiyonunun 31-12-1938 tarihine kadar yukarıda mikdarları ve tahmini bedelleri gösterilen kavun, karpuz ve üzüm ihtiyacı açık eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 6-8-1938 Cumartesi günü saat 11 de İstanbul Kültür binası içinde Liseler Muhasebeciliğinde toplanacak olan komisyonda yapılacaktır.

İlk teminat 210 liradır.

İstekliler şartnameyi okulda görebilirler.

İsteklilerin carî sene Ticaret Odası vesikasile birlikte belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. (4688)

RADYOLİN

İle SABAH, ÖĞLE VE AKŞAM

her yemekten sonra muntazamen dişlerinizi fırçalayınız

ÇIRAĞAN SARAYINDA 28 YIL BEŞİNCİ MURADIN HAYATI

No. 41

Yazan: ZİYA ŞAKİR

Cevher Ağa Sultan Muradı Mutlaka Görmek Istiyordu

Şu sualden de anlaşılıyor ki; bu doktor İstanbulun yabancısıdır. Ve herhalde, Veliaht tarafından (1) sureti mahsusada İngiltereden gönderilmiştir.

Bir Gece Saray Baskını

Vakit, gece yarısını geçmişti. Birdenbire saray kapısında bir gürültü işitildi.

Kapıcılar, ağalara sesleniyorlar; ağalar da telâşla dış kapıya gidip geliyorlardı.

Evvelâ, yangın var zannettik. Korku ile pencerelere koştuk. Yangından eser görülmüyordu. Ve kapının önünde, bir takım yaverler, askerler duruyordu.

İçeriye, derhal şu haber geldi:

— Şevketmeap Efendimiz tarafından Cevher Ağa ile tüfekçi Ahmet Celâlettin B. (2) gelmişler. Gayet acele, Kadınefendi hazretlerini görecekler.

Birdenbire uykudan uyandırılan Kadınefendi şaşırmıştı:

— Amanın, a dostlar.. ne oluyoruz?.. Gece yarısı nedir bu saygısızlık. Bir (Âli Osman) sarayına böyle mi girilir?.. Ne terbiye kalmış, ne nezaket...

Diye, bağırmıya başlamıştı.

Fakat Cevher Ağa, hiç aldırmamıştı. Yanında; ellerini biribirine kavuşturarak son derecede edep ve terbiye ile yürüyen Ahmet Celâlettin Bey ile Kadınefendinin dairesine dalmıştı.

— Affedersiniz efendim. Sizi rahatsız ettik. İradei seniye ile geliyoruz. Hakanı sabık hazretlerini göreceğiz.

Demişti.

Derhal bir münakaşa başgöstermişti... Kadınefendi:

— Ne demek?.. Bu vakit aslanın kan uykudadır. Kendilerini hiç bir sebeple kimse rahatsız edemez.

Diye, itiraz etmişti.

— Efendim!.. İradei seniye bu merkezde. Kendilerini görmiye mecburuz.

Diye, Cevher Ağa ısrar göstermişti.

Münakaşa uzamıştı:

— Aslanım, uyku haliyle sizi görürse, belki bir hoş olur. Ne söyleyeceksiniz bana söyleyin.

— Birşey söyliyecek değiliz. Sadece kendilerini, yüzlerini göreceğiz.

— Mümkün değil, müsaade etmem.

— İradei seniyenin hükmü, mutlaka yerine gelecektir. Eğer mâni olursanız, cebren yatak odalarına gireceğiz.

Bu kati ifade karşısında, Kadınefendi yumuşamıştı. Bizzat efendimizin odasına giderek, kapıyı kurcalayıp (3) efendimizi uyandırmıya mecbur kalmıştı. Ve meseleyi anlatmıştı.

Korku ve hayret içinde kalan efendimiz, kalkmış.. yatağının içinde oturarak:

— Hayırdır inşallah, gelsinler bakalım.

Demişti.

Sevher Ağa ile Ahmet Celâlettin Bey, yatak odasının kapısından içeri girmişler. Fakat bir adımdan fazla ileri yürümiyerek, oldukları yerde, yerle beraber temenna etmişler;

— Af buyurunuz, efendim. İradei seniyenin hükmü, icra edildi. Afiyetle uyuyunuz.

Diyerek geri çekilmişlerdi. Odadan çıktıktan sonra, âdeta koşarcasına koridorları, sofaları geçerek ve merdivenleri üçer beşer

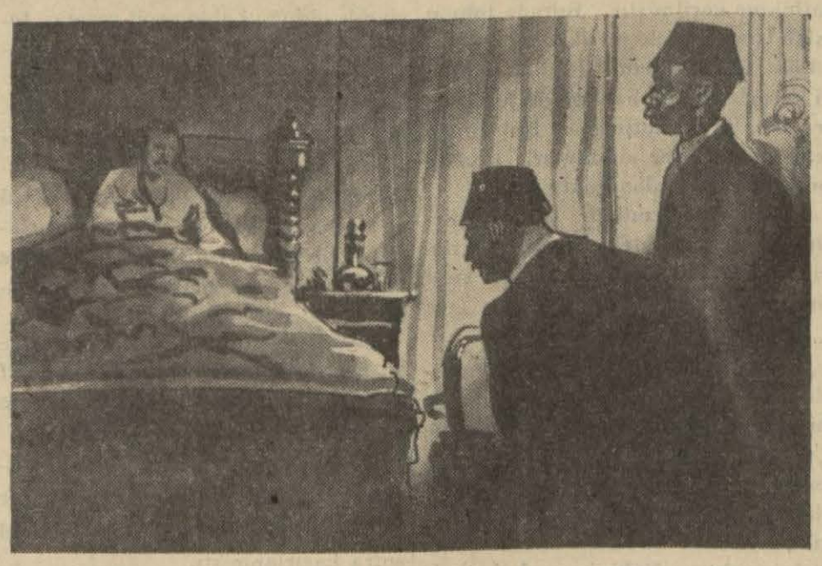

— Af buyurunuz, efendim. Iradei seniyenin hükmü icra edildi. Afiyetle uyuyunuz...

atlıyarak saraydan çıkıp gitmişlerdi.

Başta efendimiz olmak üzere, hepimiz büyük bir merak ve hayret içinde kalmıştık. Fakat bu hareketi tefsir edecek hiç bir sebep bulamamıştık. Hattâ; belki bunun sonunda birşey çıkar diye; o gece uyku uyumadığımız gibi ertesi gün de rahat vehuzur içinde durup oturamamıştık.

Aradan, günler geçmişti. Fakat, korkulacak hiçbir vaka zuhur etmemişti. Lâkin; mânasız gibi görünen bu gece ziyaretinin sebebini anlamak ta, bizde dayanılmaz bir merak husule getirmişti.

Nihayet, meselenin aslını öğrenmiştik. Ve bizim gibi merak içinde bulunan efendimize nakletmiştik.

Meğer saray hafiyelerinden biri o gece:

(Hakanı sabık Murat Efendiyi şimdi Beyoğlunda gezerken gördüm.)

Diye, Sultan Hamide bir jurnal vermiş. Bu jurnali okur okumaz hünkârın aklı başından gitmiş. Derhal Cevher Ağa ile —en emin olduğu bendegânından— Ahmet Celâlettin Beyi çağırarak:

— Çırağan sarayına koşun. Bakın, birader orada mı değil mi?.. Uyuyorsa uyandırın. Gözlerinizle görün. Kendisine hiçbir şey söylemeden avdet edin. Çabuk. haber getirin.

Diye, irade etmiş...

Bu münasebetsizlik, efendimizi son derecede müteessir etti.

— Allah, belâlarını versin.. Beni, zorla fena söz söylemiye mecbur ediyorlar.

Dedi.

Cüretkârane İki Teşebbüs

Doktor Doni vakası tamamile gizli kalmıştı. Bunu, her nasılsa Yıldız Sarayı haber alamamıştı.

Bu hareket herhalde efendimizin şehirdeki taraftarlarına cüret vermiş olacak ki; bu vakadan bir buçuk ay kadar sonra, saraya çarşafla biri dah getirildi.

Gelen adamı, ben görmedim. Fakat görenlerden, şöyle dinledim. Bu zat, orta boylu, son derecede zayıf, küçük siyah sakallı, gayet nazik ve terbiyeli bir Türk imiş.(4)

Bu zat, evvelâ bize komşu olan Fer'iye sarayındaki Şehzade Kemal Efendinin dairesine gelmiş. Kemalettin Efendi ile bizim Saray arasında, gizliden gizliye bir muhabere cereyan etmiş. Bu muhabereden sonra, günün birinde bu zata çarşaf giydirilmiş; Kemalettin Efendinin iki kalfası arasında bizim saraya ithal edilmiş.

Bu zat, sarayda bir gece kalmış. Efendimizin dairesinde yatmış. O gece ikisi de sabahlara kadar uyumamışlar. Birçok yazılar yazmışlar. Ve bir firar plânının esasını hazırlamışlar.

(Devamı var)

(1) Bu doktorun doğrudan doğruya masonlar, yahut, Sultan Muradı tekrar tahta çıkarmak için gizli çalışan taraftarları tarafından gönderilmiş olması muhtemeldir.

(2) Ser hafiye Ahmet Celâlettin paşa.

(3) Saraylarda kapı vurulmaz, kapının topu kurcalanır.

(4) O devrin en hararetli hürriyetperlerinden Şefkati merhum olacak.

EKONOMİ

ODADA:

Yapak Projesi Katîleşti

Yapak ön projesini hazırlamıya başlıyan komisyon mesaisine devam etmiştir. Ön proje katî şekle girmiştir. Muhtelif tüccarlardan alınan izahat üzerine maddelerin tesbiti nisbeten kolaylaştırılmıştır. Trakya, Anadolu malları için tipler ayrılmıştır. Trakya malları Edirne, Kırklareli, Lüleburgaz, Çorlu mıntakaların da yetişen yapaklardır. Bunlar kıvırcık, ince ve uzun elyaflı olanlardır. Bir de Rumeli tipi olarak ayrılmış nevi Marmara havzasile Trakyanın diğer yerlerinde bulunanlardır. İzmir yapakları da ayrıca tesbit olunmuştur. İnce Anadolu yapakları üzerinde yapılan görüşmeler bitmiştir. Yapak görüşmelerinin yarın bitirilmesi ümit edilmektedir. Umumi bir toplantıda bu görüşmelerle hazırlanan ön proje üzerinde son bir tetkik yapılacak ve ön proje tüccarlarımıza imza ettirilecektir.

İÇ PİYASALAR:

Arpa Satışları Hararetlendi

Pyasamıza arpa gelmiye başlamıştır. Fiyatların iyi ve alıcıların artmış bulunması üzerine Trakya ve Akşehir şehrimize arpa göndermiştir. Trakyadan çuvallı olarak 12 bin kiloluk bir parti kilosu 4,25 kuruştan, Akşehirden gelen 30 bin kilo dökme mal 4.10 kuruştan, Uzunköprü arpalarından çuvallı 11 bin kilo 4.27.5 kuruştan, Bandırma arpalarından 10 bin kilo çuvallı olarak kilosu 4.30 kuruştan verilmiştir.

GÜNLÜK PIYASA

Ziraat Bankası borsaya buğday çıkarmamıştır. Şefaatludan gelen bir vagon yumuşak buğday 5.34 kuruştan satılmıştır. Tüccar namına getirilen iki vagon buğday geç geldiğinden satılamamıştır.

★

Karahisarın kaba mallarından yüz de 11 morfinli afyonlardan 172 kiloluk bir parti kilosu 230 kuruştan verilmiştir. 1210 tilki derisi çifti 496.10 ve Erzurum malı 1200 tilki derisi 212.15 kuruştan satılmıştır.

★

Bandırmanın kuru baklalarından 95 bin kilo 4.20 kuruştan, ayrıca elli bin kilo dökme olarak kilosu 4.20 den Maltaya ihracat için satılmıştır.

Bandırmanın sarı mısırlarından 48 bin kilo çuvallı mal kilosu 4.10 kuruştan, 30 bin kilo çuvallı Adapazar malı 4.06.5 ve Karabiga mısırlarından 25 bin kiloluk bir parti kilosu 4.07.5 kuruştan verilmiştir.

İHRACAT:

Takas Komisyonu Toplanıyor

Takas komisyonu bugün toplanarak hazırlanmış muameleleri tamamlıyacaktır. Son on beş gün içinde takas işlerinde biraz terakki görülmüştür. Takasa tâbi olarak ihraç edilecek maddelerden dış memleketler için talepler gelmektedir. Ankara Türkofis asbaşkanı Celâl şehrimize gelmiştir. Ofise ait işler üzerinde tetkikat yapacaktır. İstanbul Türkofis müdürü iken Londraya tayin edilen Suphi Ziya, bu ayın sonuna doğru Londraya gidecektir.

Halde Dünkü Satışlar

Bamya kilosu 10-12, sakızkabağı 3-5, dolmalık biber 6-9, sivri biber 4-5, kır domatesi 6-8, sırık domatesi 9-13, çalı fasulyesi 5-10, ayşekadın fasulye 12-13, fasulye yeşil 9-10, semizotu 1.50-2, soğan 3-4, sarmısak 3-5 kuruş.

Asmakabağı adedi 3-12, patlıcan baş 3-3.50, orta 2-2.50, ufak 1.1.50, patlıcan bostan 3.50-4.50, hıyar 0.25-1.50 kuruş.

Pancar demeti 1.50-2, maydanoz 0.40-0.60 kuruş.

Çekirdeksiz üzüm kilosu 10-15, türbe eriği 6-10, mürdüm eriği 7-12, kayısı 15-30, zerdali 8-12, fındık 6-8, şeftali 10-20, vişne 8-20, akçe armudu 25-35, Mustadbey armudu 10-12, Osmanpaşa elması 13-16, incir 5-9 kuruş.

Ecnebi limon 100 adet 200-400, karpuz yenidünya baş 20-25, orta 10-15, ufak 5-8, karpuz alacalı baş 20-25, orta 12-16, ufak 3-10, kavun topatan baş 15-18, orta 11-13, ufak 3-7 kuruş.

BORSA

21-7-1938

ÇEKLER

ondra	6.23
Nevyork	126.58
Paris	3.4975
Milâno	6.6625
Cenevre	28.9725
Amsterdam	69.605
Berlin	50.8575
Brüksel	21.4075
Atina	1.14
Sofya	1.5375
Prag	4.375
Madrid	6.9225
Varşova	23.7325
Budapeşte	24.92
Bükreş	0.9375
Belgrad	2.87
Yokohama	36.37
Stokholm	32.12
Moskova	23.7875

ESHAM ve TAHVİLÂT

Türk borcu I vadeli	19.225
Türk borcu I peşin	19.20
Türk borcu II, peşin	19.275
Anadolu D. Y. I ve II peşin	40.65

ZİRAAT:

Virjiniya Tütünü Yetiştirilecek

İngilterede pipolarda kullanılmakta olan Virjiniya tütünlerinin yurdumuzda da yetiştirilmesi düşünülmektedir.

İngiltere için iyi bir ihraç tütünü olabilecek olan bu cins tütünlerden bu sene yetiştirilmesine başlanacaktır. Ziraat Vekâleti Virjiniya tütünleri için on bin dönümlük bir tütün ziraati yapılmasını muvafık görmüştür. Bu tütünler hakkında vekâlet müdürlerinden mürekkep bir komisyon teşkil edilmiştir. Memleketin hangi mıntakalarında ve ne miktarda Virjiniya tütünü yetiştirilebileceği araştırılmaktadır. Tütün mıntakalarımızda yerli ve makbul olan tütünlerimizin kalite ve cinslerinin bozulmaması için Virjiniya tütünlerinin tütün mıntakalarımızdan uzak yerlerde yetiştirilmesi lâzım gelmektedir.

Soya Fasulyesi Yetiştirilmesi Kararlaştı

Son on sene içinde yurdumuzun Karadeniz, Eskişehir ve Bursa mıntakalarında Soya fasulyesi yetiştirilmesi hayli ilerlemiştir. Bu nevi fasulyadan çıkarılan ve sanayide kullanılan yağ dolayısile bu mahsul Avrupa piyasalarında oldukça rağbet görmektedir. Soya Çinde hayvan yemi olarak ta kullanılmaktadır. Ziraat Vekâleti bu fasulyanın da memleketin muhtelif mıntakalarında bol miktarda yetiştirilmesi için alâkadarlara emir vermiştir.

BORSADA:

Tiftik ve Yapak Geldi

Borsaya arzedilen yapak ve tiftikler üzerinde biraz muamele olmuştur. Kırşehir yapaklarından 1580 kiloluk bir parti kilosu 40 kuruştan verilmiştir. Oğlak tiftiklerinden 1262 kilo miktarında bir kısım kilosu 120 kuruştan ve Polatlı malı oğlak tiftiklerinden 1760 kiloluk bir parti 125 kuruştan satılmıştır.

BERGAMADA:

Tütünlerimiz Bu Sene İyi Yetişiyor

Bergama (TAN) — Mütehassıs tütüncülerimizin söylediğine göre, havaların yağmursuz gitmiş olmasına rağmen, Ege mıntakasının en nefis tütünlerini bu sene Bergama yetiştirecektir.

Bir Piyes Oynandı

Bergama (TAN) — Halkevi gençleri, "Himmetin oğlu,, piyesini ikinci defa temsile hazırlanmaktadırlar. Sıra ile Somaya, Kınıka, Dikiliye, Menemene ve Ayvalığa da gidip ayni piyesi temsil edeceklerdir.

Elektrik Getiriliyor

Bergama (TAN) — Şehir haricinde yapılmakta olan elektrik santralının inşaatı ilerlemektedir. Cereyan, şehrin ortasına kadar yer altından getirilecek ve gece, gündüz cereyan verilecektir. Bergama, yeni sene başında bol ışığa kavuşacaktır.

Karasinekler Yokediliyor

Bergama (TAN) — Bütün esnaf, belediye sıhhat meclisinin kararile, kara sinekleri imhaya mecbur tutulmuştur. Bir heyet her gün dükkânları gezmekte ve mücadelenin neticelerini takip eylemektedir. Şimdiden sinekler pek ziyade azalmıştır.

★ Bergama (TAN) — Bergama gazetesi imtiyaz sahibi Vasfi Hatay Hatay seyahatinden dönmüş ve intibalarını bir konferans şeklinde anlatmıştır.

★ Bergama (TAN) — Belediye yeni bir sulama arabası almış ve çarşı sokaklarını her gün sulatmıya başlamıştır.

LOKMAN HEKİMİN ÖĞÜTLERİ

Annelik Hormonu Kesilirken...

Vücudün hali az çok değişir. O yaşta kadınların bazıları bıyıklı olur, birkaç tel sakal salıverenler de vardır, fakat tabiî bunu göstermek istemezler, cımbız işlerine çok yarar: Ten inceliğinden, gerginliğinden biraz kaybeder, ses te birçoğunda biraz kalınlaşır.

Onun için bazıları kadın bu yaşta erkekleşir derler. Kaba söz! Kadın hiçbir vakit kadınlığını kaybetmez. Vâkıa bazılarında o vakite kadar uyuyan erkeklik hisleri - herkeste hem kadınlık, hem erkeklik bulunduğunu söylemiştim - o zaman uyanır, fakat o yine kadındır. Başka bir kadını sevse bile bu da iki kadın arasında sevgidir.

O yaşa gelmiş kadının nesiçlerin de bile hayli değişmeler olur. Vücudün beslenme kudreti azalır. Onun için biraz, bazıları da çokça, şişmanlar.

Kimisi birdenbire kesilir: Bir varmış, bir yokmuş. Bir ay başın da muayyen günler gelmeyiverir. Ne mutlu öylelerine... Hiç olmazsa mânevî iztıraba maddî sancılar karışmaz. Kimisinde de birdenbire kesilmez ama, rahatsızlık ta olmaz. Vücut yeni hayata yavaş yavaş alışmış gibi görünür. Böyleleri de, tabiî, mutlu sayılır.

Çoğunda, en çoğunda, annelik hormonunun kesilmesi pek zahmetli olur. Çünkü yumurtalıktan gelen hormonun işine öteki guddeler, tiroit, böbrek üstündeki guddeler, ipofiz de karışarak fazla hormon çıkarırlar. Her birinin marifeti başka türlü olduğundan, zavallı kadının rahatsızlıkları da türlü türlü olur.

En çok zahmet veren, vakit vakit gelen yanmak hissidir. Bazılarında vücudün her tarafı birden yanar, kimisinde yüzü, kolları,bacakları, göğsü yahut karnı yanar ve birçok terle birlikte sıkıntı gelir. Bu hal tiroit guddesinin fazla hormon çıkarmakla yaptığı marifettir.

Birçoğunun damarlarındaki tansiyon artar, bereket versin ki, daima öyle kalmaz. Tansiyon artmasının annelik hormonunun kesilmesinden geldiğine en mühim alâmet artmanın devamlı olmaması, kararsızlığıdır. Bu da böbrek üstündeki guddenin fazla hormon çıkarmasının marifetidir. Bu marifet annelik hormonu kesilmezden haylica zaman önce başlar, gittikçe çoğalır. Öteki rahatsızlıklar en çok olduğu zaman tansiyon da en fazla olur. Annelikten kesilecek kadının uzun zaman rahatsız olması da tansiyon artmasının erken başlamasından ileri gelir. O zamanlar da hormonla tedavi, hiç olmazsa muvakkat bir zaman için fayda verir. Zaten annelik hormonu büsbütün kesilince tansiyon da kendi kendine tabiî derecesine düşer.

O zamanın sıkıntılı rahatsızlıkları arasında bir de baş ağrısı vardır. Bu da tansiyonun artmasile beraber, ipofiz guddesinin büyümesinden ileri gelir, bu küçücük gudde biraz büyüyünce kemikten mahfazasının içinde boğuluyormuş gibi olur ve baş ağrısı getirir.

Bu rahatsızlıklardan başka vücudün hemen her tarafında rümatizma ağrıları da bulunabilir. Fakat en çok geleni diğer diz kapakların daki ağrılardır.

Rahatsızlıkların hepsine en iyi ilâç sabırlı olmaktır. İsterseniz türlü türlü ilâçlar alabilirsiniz. Fakat hepsinin tesiri muvakkattir. Daha iyisi bunlarına sebbini anlayınca fırtınanın geçmesini beklemektir.

(BAŞMAKALEDEN MABAT)

Otobüs İşinin Zarurî ve Kısa Bir Muhasebesi

(Başı 1 incide)

vatandaşların ruhunu da ıstırapla dolduran otobüs davası da kanunî mecralardan ilerilemiş, salâhiyettar makam olan Devlet Şûrası Mülkiye Dairesi tarafından esaslı bir surette tetkik edilmiştir.

Bu daire, ancak müsbet delillere göre hüküm verdiğini, istidlâl yoluyle adalet aramayı doğru bulmadığını bundan evvel asrî mezarlık işinde men'i muhakeme kararına varmak suretile göstermişti. Ölçüleri bu kadar sıkı olduğuna göre otobüs işinde suiistimal, ihmal ve keyfî hareket gibi suç unsurları bulması ve mesullerin Türk Ceza Kanununun 228, 230 ve 240 ıncı maddelerine göre muhakemelerine lüzum göstermesi, dikkatle telâkki edilecek bir hâdisedir.

Dahiliye teftiş heyetinden sonra Devlet Şûrası mülkiye dairesinin de otobüs işinde suiistimal, ihmal ve keyfî hareket gibi yolsuzluk unsurları bulduğuna göre; otobüs işinin hakikî mahiyeti aydınlanmış demektir.

Biz 10 Ilkkânun 1937 tarihli sayımızda bu otobüs meselesini ilk defa olarak ortaya koyduğumuz zaman şöyle demiştik:

"... İstanbulda ağızdan ağıza dolaşan bu dedikodu mevzuunun esaslı bir tetkikten geçirilmesi çok faydalı olur. Eğer halk arasında dolaşan haberler doğru ise bu yolda plânsız ve usulsüz hareketlerin her vakit için önüne geçilmelidir. Eğer yanlış ise halk tenvir edilmeli ve memleket için zararlı bir dedikodunun önü alınmalıdır.,,

Hiçbir şahsı kasdetmiyerek pek saf bir niyetle ve sakin ve itidalli bir lisanla yazdığımız yazıdan birkaç saat sonra İstanbul Vali ve Belediye Reisi bize tecavüzlü ibarelerle dolu bir mektup gönderdi ve *"Yazınızın istinat ettiği havadis ve malûmat, tamamiyle asılsız ve hilâfı hakikattir.,,* diyerek yazdıklarımızı yalanladı. Fazla olarak ta bize çok çirkin isnatlarda bulundu. Bir takımları tarafından da bu isnatları gerçek göstermek maksadiyle tezvir dolapları kuruldu.

Halbuki Dahiliye Vekâleti teftiş heyeti tarafından esaslı tahkiklerden sonra hazırlanan fezleke ve bunun muhteviyatı hakkında Devlet Şûrası mülkiye dairesinin vardığı karar, *"Yazımızın istinat ettiği havadis ve malûmatın tamamıyle asıllı ve hakikate uygun olduğunu,,* ispat etmiştir.

Biz bunu: "dediğimiz doğru çıktı,, diye övünerek ileri sürmüyoruz. Kimseye kinimiz ve garezimiz yoktur. Tahkikat, işittiklerimizin doğru olmadığını ve hükûmeti Istanbulda temsil eden mühim bir memurun suiistimal, ihmal ve keyfî hareket diye tavsif edilecek hareketleri işlemediğini tahakkuk ettirseydi elbette daha ziyade memnun olurduk.

Bu hâdise karşısında bizde iftihar uyandıran nokta, rejimin ne kadar temiz ve dürüst ölçülerle iş gördüğünün parlak bir surette tezahür etmesidir.

Yolsuzluklara ait neşriyat münasebetiyle bizde umumî menfaat bakımından teessür uyandıran bir nokta vardır. O da bazı arkadaşlarımızın bu neşriyat karşısında tuttukları yoldur. Teessürümüzün sebeplerini yarınki yazımızda anlatacağız.

Ahmet Emin YALMAN

Bir Tefeci, Aleyhinde Şahadet Eden Adamı Öldürdü

İzmir, 21 (Tan muhabirinden) — Odemişin Beyköyünde tefeci Kâni, kendi aleyhinde mahkemede şahadet eden Nâzımı tabanca ile öldürdü. Ya kalandı.

İzmirde Feyizli Yağmurlar

İzmir, 21 (Tan muhabirinden) — İki gündenberi Ege bölgesinde feyizli yağmurlar yağıyor. Bazı mıntakalara dolu düştü. Fakat zararı yoktur. Bu yağmurların toprağa çok fayda sı vardır.

BİRİNCİ SAYFADAN MABAAT

Yerli Mallar Sergisi Buğün Açılıyor

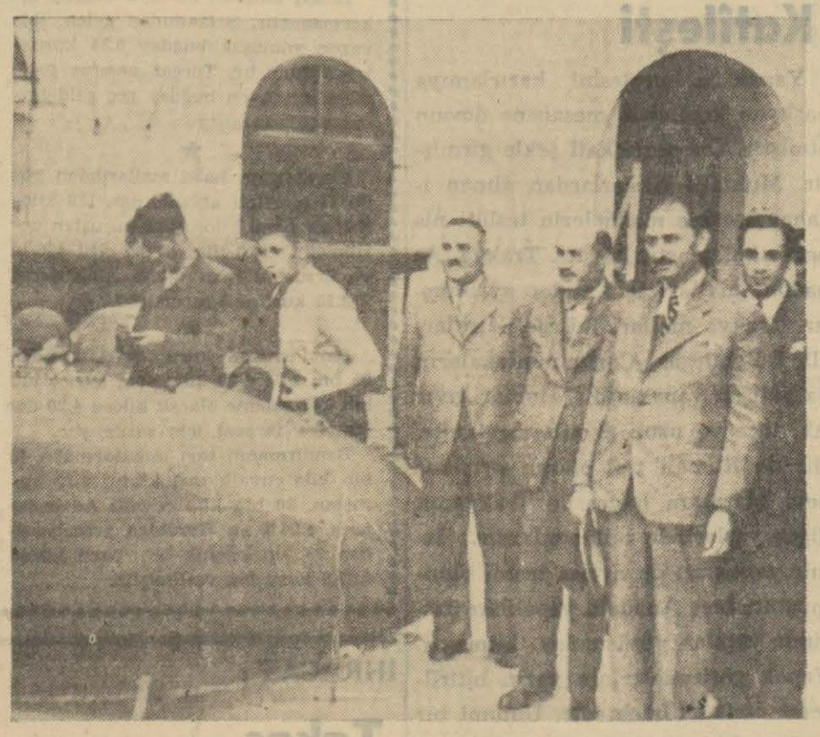

İktısat Vekili dün sergide

(Başı 1 incide)

le doğru Kadıköyüne geçmiştir. Gümrük ve İnhisarlar Vekili Bay Rana Tarhan dahi bir aralık sergiye gelerek İnhisarların paviyonunu tetkik etmiştir.

İktısat Vekili Bankaların paviyonlarını gezerken yerin darlığı nazarı dikkatini celbetmiş ve Valiye İstanbul için daimî bir sergiye ihtiyaç olduğundan ve bunun bir an evvel temin edilmesi lüzumundan bahsetmiştir.

Galatasaray sergisi bugün açılıyor

Galatasarayda açılacak sonuncu Yerli Mallar sergisinin hazırlıkları tamamlanmıştır. Dünkü yağmur çalışmaları biraz durdurmuş ise de işlerin ilerilemesi hızını kaybetmemiştir. su basmış olduğundan cam adamın montajı ancak geç vakit yapılabilmiştir. Gece sabaha kadar paviyonlarda çalışılmıştır. Sergi bugün saat on altı da İktısat Vekili Bay Şakir Kesebir tarafından açılacaktır.

Merasime şehir muzikası iştirak edecektir. Şehrimizde bulunan Vekâletler erkınına, merasimde mutat olarak çağırılan zevata, kor diplomatiğe davetiyeler gönderilmiştir. Açılış merasiminde millî sanayi birliği namına umumî kâtip ve sergi komiseri Halit Güleryüz sanayiimizin inkişafı ve sergilerin ehemmiyetini izah eden nutkunu söyliyecek ve İktısat Vekilimiz de bir nutuk ile sanayiimizin kalkınması için devletçe alınan tedbirler sayesinde elde edilen neticeleri söyledikten sonra sergiyi açacaktır.

Mebusları davet

Millî Sanayi Birliğinden:

Şehrimizde bulunan sayın saylavlarımızın hepsinin adresleri birliğimizce malûm olmadığından onuncu yerli yapılacak açılış töreni için davetiye gönderilememiştir. Bu itibarla mezkûr saatte bugünkü törene şeref vermeleri sureti mahsusada rica olunur.

Sovyet - Japon Münasebatı

(Başı 1 incide)

Bütün haberler Tokyoda ikinci bir harbin başlamak üzere olduğu hissini veren fevkalâde gergin bir hava yaratmıştır.

Nevyork, 21 (Hususî) — Uzak Şarktan gelen en son haberlere göre Japon kabinesi erkânı bugün Mançuko - Sovyet Rusya arasındaki hudut meselesini uzun uzadıya konuşmuşlar, daha sonra vaziyet Japonya imparatoruna arzolunmuştur. Japonya, Rus askerleri tarafından işgal olunan tepeyi stratejik kıymette gördüğü için işgalin kaldırılmasını istemiş ve hâdiseyi bir kaç kere protesto etmiştir. Fakat Sovyet askerleri buradan çekilmemiş bulunuyor. Japonyanın Sovyetleri çekilmiye sevketmek için askerî bir nümayiş yapmayı düşündüğü anlaşılmaktadır. Fakat bunun da ne netice vereceği belli değildir.

Havasın Tokyodan aldığı haberlere göre Vladivustoktan hareket eden bir takım Sovyet gemilerinin hâdiseye en yakın Sovyet sahillerine asker taşıdıkları görülmüştür.

Bir hudut hâdisesi daha

Tokyo, 21 (A.A) — Domei Ajansının Hsinkingden aldığı bir habere göre Mançurinin Şarkında Politişan civarında yeni bir hudut hâdisesi daha olmuştur. Birçok Sovyet askeri hududu geçerek Mançukov askerlerine hücum etmişlerdir. Mançukov askerleri mukabele eylemiş ve bir Sovyet askerini esir almıştır.

Mançukov hükûmeti bütün hudut boyunca karakolların takviyesini emretmiştir.

Çin - Japon harbi

Hankong, 21 (A.A) — Şekiayi Ajansı:

Şansi vilâyetini yeniden istirdat eden Çin kuvvetleri, vilâyet merkezi Taianın 20 kilometre cenubunda bulunan Pinyana gelmişler ve Japon kuvvetlerine taarruz etmişlerdir. Japonlar mütemadiyen takviye kıtaatı istemektedirler.

Honanda Kaifeng ile Langfeng arasında sarı nehir sedleri dün feyezandan yıkılmış, Langhai demiryolunun birçok yerlerini harap etmiştir. Japon kıtaatı birçok zayiata maruz kalmıştır.

Sovyet Tayyareleri Mançuri üzerinde

Tokyo, 21 (A.A) — Domei Ajansının Hsinkingden aldığı bir habere göre bu sabah fevkalâde şiddetli yağmurlara rağmen otuzdan fazla Sovyet tayyaresi Şarkî Mançurinin hudut şehri olan Tuming üzerinden uçmuştur.

Çimento Sanayiinin Devletleştirilmesi

(Başı 1 incide)

tin önüne geçilmesi, gerek imar ve inşa aaliyetimizin kolaylaştırılması için çimento endüstrisinin devletleştirilmesi zarurî olduğu ve maden sanayiinden olmakla çimento endüstrisinin tamamile imal ve idhalinin Etibank elinde temerküz ettirilmesi ve mevcut hususî çimento fabrikalarının mezkûr banka marifetile satın alınması ve çimento fiatinin şimdiden ucuzlatılmasının ve yerli çimentolarla yabancı çimentolar arasında serbest rekabetin temini için gümrük tarifesinin 469 A ve B pozisyonlarına giren çimentoların beher tonundan alınmakta olan 3 ve 9 lira gümrük resminin 50 kuruşa indirilmesi İktısat Vekilinin tezkeresile yapılan teklifi ve Maliye Vekilliğinin mütaleanamesi üzerine :

1. — Çimento endüstrisinin devletleştirilmesi ve mevcut hususî çimento fabrikalarının Etibanka satın aldırılması,

2 — İdhal edilecek çimento gümrük resminin teklif veçhile ve 2294 sayılı kanunun verdiği salâhiyete istinaden tenzili ve buna ait kanun lâyihasının tanzimi İcra Vekilleri Heyetinin toplantısında kabul edilmiştir.

Ekmek Fabrikaları İçin Bir Müracaat

Ankara, 21 (TAN muhabirinden) — Ankara, İstanbul ve İzmir gibi büyük şehirlerin ucuz ve sıhhî ekmek ihtiyaçlarını temin etmek üzere kurulacak fabrikalar için tanınmış bir İngiliz firması İktısat Vekâletine müracaat etmiştir. Firma, bu fabrikaların kurulmasını üzerine almak istemektedir. Ekmek fabrikaları işi, ikinci beş senelik sanayi plânının esaslarından biridir. Plânın tatbik mevkiine konulması işi üzerindeki hazırlıklara da devam olunmaktadır.

Ziraat Enstitülerini Islah

Ankara, 21 (TAN muhabirinden) — Ziraat enstitülerinin zamanla daha faydalı yerlerde tesisi tasavvurunun tatbikine geçilmiştir. Burada tohum ıslah istasyonu ile tavukçuluk enstitüsünün, Gazi Orman Çiftliğine nakilleri kararlaşmış ve bunlar için lâzım gelen binaların yaptırılması hususunda icap eden yerler alınmıştır. İnşaata pek yakında başlanacaktır.

Ziraat umum müdür muavini Selim ve ziraat mütehassıs müşavirlerinden Şevket Tunçok birinci sınıf müfettisliğe tayin edilmişlerdir.

Çekirge Kongresi

Ankara, 21 (TAN muhabirinden) — Ziraat müsteşarı Nakinin reisliğinde bir heyet yakında Brüksele giderek Çekirge kongresinde hükûmetimizi temsil edecektir. Heyette müfettiş Selim, mücadele müdürü Recep, enstitüden Şevket Raşit ve Kerim Ömer bulunacaktır. Nakinin gaybubetinde müsteşar vekâletini Orman Umum Müdürü Hüsnü Yaman görecektir.

Hazineden Alınan Gayrimenkuller

Ankara, 21 (TAN muhabirinden) — 28 Mart 1931 tarihine kadar hazineden arttırma suretile taksitle gayrimenkul mal satın almış olanların bakiye borçlarının 15 sene müddetle tecili hakkındaki kanun hükümlerinin tatbiki sureti hakkında Maliye Vekâleti hazırladığı izahnameyi alâkalılara göndermiştir.

İstihlâk Vergisindeki Tadilât

Ankara, 21 (TAN muhabirinden) — Bazı maddelerden istihlâk vergisi alınmasına dair olan kanunun bazı hükümlerini tadil eden kanunun tatbik suretini maliye geniş bir tamimle izah etmiştir.

Mareşal Fevzi Çakmak İzmire Geliyor

İzmir, 21 (Tan muhabirinden) — Garbî Anadoluda bir tetkik seyahati yapan Mareşal Fevzi Çakmak, yarın 19.30 da İzmire gelecek, vali, belediye reisi, müstahkem mevki kumandanı tarafından Torbalıda karşılanacaktır.

Bu münasebetle yarın, Alsancakta askerî tören yapılacak, akşam da vali tarafından bir ziyafet verilecektir. Cumartesi günü Mareşal Çeşmeye gidecek, akşama Izmire dönecektir.

Pazar günü İzmir ve civarındaki askerî kıtaları ve müesseseleri gezecek, pazartesi günü Ankaraya avdet edecektir.

Hava Tehlikesine Karşı Hazırlık

İzmir, 21 (Tan muhabirinden) — İzmir halkını hava müdafaasına hazırlamak için İzmir hava hücumlarından koruma cemiyeti faaliyete geçti. Cemiyet, halka hava tehlikesini anlatarak vatandaşların bir maske satın almasını temin edecek ve şehirde umumî sığınaklar hazırlıyacaktır.

Sevdiği Kıza Zorla Taarruz Eden Adam

İzmir, 21 (Tan muhabirinden) — Ödemişte Bayazıtlar köyünde İbrahim ayni köyde Beşireyi seviyor. Beşire küçüktür. O da evlenmek istiyorsa da annesi razı olmuyor. "Daha küçük,, diyor.

Bugün İbrahim, Beşireyi mısır tarlasında annesi ve iki kız kardeşi ile beraber görmüş, üzerine hücum ederek tokat, yumruk ile kendisini yere yatırmış ve annesile kız kardeşlerinin gözü önünde kızcağızı berbat etmiştir.

İbrahim yakalanmıştır.

İzmirde Hafriyat Başlıyor

İzmir, 21 (Tan muhabirinden) — İzmir hafriyatı bir müddet durmuştu. Tahsisatsızlıktan dolayı devam edemiyordu. Bunun için Adliye Vekâletinden mahkûmları çalıştırmak müsaadesi istenmişti. Bu müsaade gelmiştir ve hafriyata başlanmak üzeredir.

Ingiliz Kral Ve Kraliçesi

(Başı 1 incide)

10,30 da hariciye sarayından çıkmışlar, Envalid istasyonuna kadar yaya gitmişler ve bu mesafeyi yere yayılan kırmızı bir halı üzerinden geçmişlerdir. İstasyonda Bay Saro tarafından istikbal edilen kral ile Cümhurreisine selâm resmi, cümhuriyet muhafızları tarafından ifa olunmuş, daha sonra tren Versaya doğru hareket etmiştir. Kraliçe bir aralık İngiliz hastanesini ziyaret etmiş, daha sonra Madam Lebrun ile Versaya hareket etmiştir.

Geçit resmi

Kral, feld mareşal üniformasını giymiş olduğu halde geçit resmini temaşa etmiş, daha sonra kral ve kraliçe ile cümhurreisi ve zevcesi Versayın aynalar salonuna geçmişlerdir. Burada, eski tarihi canlandıran ihtişam içinde 250 kişilik bir ziyafet hazırlanmıştı. Hizmet edenlerin hepsi de Fransanın krallık devrini hatırlatan elbiseleri giymişlerdi. Yemek esnasında görünmiyen bir orkestra eski musiki parçaları çalıyordu.

Yemekten sonra Kral ile Kraliçe hususî dairelerine çekilerek bir müddet istirahat etmişler, davetliler de Hergül salonuna geçmişlerdir.

Büyük ziyafet sofrası 37 metre uzunluğunda idi. Bundan başka 7 şer metrelik iki sofra ve daha küçük 14 sofra hazırlanmıştı.

Halk kütleleri sabahtan Versaya akın etmiş, bütün trenler tıklım tıklım dolu olduktan başka otomobiller otobüsler ve arabalar halk ile dolu idi.

Kral ile Kraliçe daha sonra Versay şatosunun bahçesinde yapılan muhtelif şenlikleri seyretmişler ve saat 16,50 de hususî trenle Parise dönmüşlerdir.

Kral yarın Avustralyalılara ait bir âbidenin küşat resmini yapacak ve bu suretle ziyaret nihayet bulacaktır.

İtalyan matbuatı lâkayt

matbuatı Ingiliz Kralının Parisi ziyaretine karşı tam ve mutlak bir kayıtsızlık göstermektedir.

Tevere gazetesi bu münasebetle diyor ki:

"Italyan matbuatının Ingiliz Kralının Parisi ziyaretini sükûtla geçiştirmekte olması Fransada bir çok tefsirlere yol açmıştır. Fakat telâşa ve Italyayı kabahatli göstermiye çalışmakta mâna yoktur.

Filhakika Macar Başvekili ile Hariciye Nazırı Italyanın misafiri bulunuyorlar. Neden Italyan matbuatı, kendi misafirleri dururken Italyayı alâkadar etmiyen bir ziyaretle meşgul olacakmış?.,,

Hatayda Seçim Kayıt İşlerine Bugün Başlanıyor

(Başı 1 incide)

edilmiştir. Bu tâdile göre Hatay seçimi cetvellerinde müseccel olan askerlerle, jandarma ve polislerin kayıtları iptal edilecektir. Bürolar saat sabah sekizden on ikiye kadar, öğleden sonra on beşten on sekize kadar açık bulunacaktır.

Reyhaniye bürosunda kontrol yapılacak

Antakya, 21 (A.A.) — Anadolu Ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Seçim komisyonu verdiği bir kararda ezcümle diyor ki:

"Türk ve Arap cemaatlerinin şikâyetleri üzerine yapılan tahkikat Sancak vatandaşlığı sıfatını haiz olmıyan bir çok Arap ve Kürtlerin Reyhaniye bürosunda usulsüz olarak kaydedildiklerini göstermiş olduğundan Reyhaniye bürosunun seçim cetvelleri umumî bir kontrola tâbi tutulacaktır. Bunun için Reyhaniye Bürosunda evvelce kaydedilenler altı gün zarfında evvelce aldıkları kartlarla birlikte Reyhaniye bürosuna bizzat müracaat edeceklerdir. Bu müddet zarfında müracaat etmiyenlerin isimleri listeden silinecektir.,,

BULMACA

Evvelki günkü bulmacamızın Halledilmiş Şekli

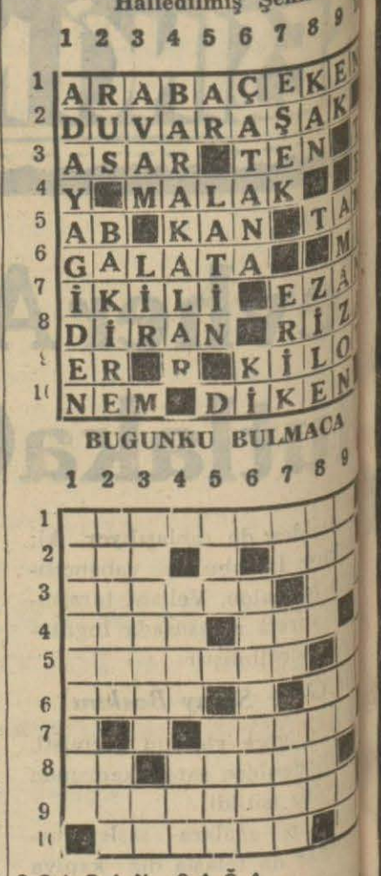

BUGUNKU BULMACA

SOLDAN SAĞA

1 — Boğaziçinde bir iskele.
2 — İstikbal; bir şeye takılı, bağlı.
3 — Eczacılıkta kullanılır bir kök. rupanın meşhur bir sayfiye
4 — Bir vekilimizin son adı, akciğ
5 — Tazelik, bir edat.
6 — Barutla oyunu olmıyan, tutmak yalar.
7 — Anlayış.
8 — Erkek, yan.
9 — Bir nevi aldatmak.
10 — Argoda, kaçmak, içinde otur

YUKARDAN AŞAĞI

1 — Anadoluda meşhur bir han
2 — Büyük yıldızlardan biri, dolaş
3 — Dilden dile dolaşan lâflar.
4 — Bir spor âleti, yabanî bahçe.
5 — Şarkta muharebe eksik yerlerden biri, eski bir kavi
6 — Eczacılıkta kullanılır.
7 — Sporcuların kullandıkları bir Kemikle deri arası, tutkal.
8 — Bir kırçiçeği, arpa suyu.
9 — Eski Türk medeniyeti. Gö tündedir. Bir hece.
10 — Arapça, dilenci.

Amerikalı Terbiyeci Halkevinde İnkılâp Hakkında İzahat A

İstanbula geldiğini haber vermiz Amerika terbiyecileri grupu sabah Beyoğlu halkevinde t mışlar ve iş bürosu müfettişler Bayan Sabiha Cenani ve B. M mer tarafından iş kanunu hak verilen izahatı dinledikten sonr aller sormuşlardır. Beyoğlu ha başkanı B. Ekrem tarafından bir ra diye verilen ve Halk Partisinin tı okunu gösteren yastık misa rimizi çok sevindirmiştir.

Amerika terbiyecileri, öğleden ra üniversite tarafından verilen da Türk fikir adamlarile temas bulunmuşlar ve içlerinden sekiz akşamki ekspresle Ankaraya ha etmişlerdir.

Bunlar Ankarada bir gün kal tan sonra İstanbula dönecekler İstanbulda kalan arkadaşlarile likte Rusyaya hareket edecekler

Amerikalılar memleketimizde lundukları müddetçe Maarif V letinin misafiri sıfatile ağırlan tadırlar.

Kimya Enstitüsünd Dün Yine Yangın Ç

Dün saat tam altı buçukta batanda kimya enstitüsünde bir gın çıkmış ve civar halkını hay lâşa düşürmüştür.

Hâdise mahallinde yaptığımız kikata göre, yangın kimyevi m dolaplarından birindeki fosforu di kendine iştial etmesinden çı tır.

Yangın, vukua geldiği odadan ka yerlere sirayetine mahal meden söndürülmüştür.

Tahkikata devam edilmektedir

İZMİRDE :

Hastanede Öldü

İzmir (TAN) — Servili me bir cinayet olmuş, Salih oğlu M tafa, arkadaşı Haydar oğlu İsm rafından kurşunla başından ağ rette yaralanmıştır. Mustafa h hanede ölmüş, başından çıkarılan şunun bir tarafı ezilmiş olduğu müştür.

İsmail tevkif edilmiştir.

T. C. ZİRAAT BANKASI

PARA BİRİKTİRENLERE 28,800 LİRA İKRAMİYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4	Adet	1,000	liralık	4,000	Lira
4	„	500	„	2,000	„
4	„	250	„	1,000	„
40	„	100	„	4,000	„
100	„	50	„	5,000	„
120	„	40	„	4,800	„
160	„	20	„	3,200	„

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylûl, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Trabzon Belediye Riyasetinden :

Belediye Mezbaha lâboratuvarı için aşağıda cins ve mikdarı yazılı muhtelif nevilerde boya ile âlât ve edevat pazarlıkla mübayaa olunacağından bu eşyayi satmağa talip olacakların fiyat listelerile Belediyemize müracaatları ilân olunur. (4697)

Trabzon Mezbaha lâboratuvarı için boya listesi

	Gram
Menekşe boyalar	
1. — Violet de Jantiane	100
2. — Kristal Violet	100
3. — Rouge neutre "Violet de lant"	0,25
Kırmızı boyalar	
1. — Fuksine "Rubine"	100
2. — Safraninne	100
3. — Rouge neutre	25
Mavi boyalar	
1. — Bleu de methilene	100
2. — Bleu de toliudine	50
3. — Bleu dazur II "Gemza Grubler"	250
Yeşil boyalar	
1. — Vert de methile	100
Hamızî anelin boyalar	
1. — Eosine Suda münhal	125
Mutedil anelin boyalar	
1 — Asue II eosine "Eosinate de bleu d asure„	50
2 — Violet de metylen	100
3 — Carmine	0,25
4 — May - Crundvalde	100

Trabzon mezbahası lâboratuarı alât ve edvat listesi

	Adet
1 — Lamme ortası çukur	10
2 — Lamme beyaz "Roder„	4 kutu
3 — Lammelle 20 - 20	4 kutu
4 — Tornosol kâğıdı penbe, Eflatun	10 defter
5 — Santrefüje ikilik elektrik ile müteharrik	1 adet
6 — Otoklave Şanberlande elektrikli müteharrik 25 lik	1 adet
7 — Miyar için Tup Yena camından	50 adet
8 — Bağuet	10 adet
9 — Sport Tüp için	2 „
10 — Sport böret dökme ufak ve vasat	2 adet
11 — Pens tahta	2 „
12 — Hematumetre Thomanın	1 „
13 — Haemometre Salinin	1 „
14 — Şişe damlalıklı 50, 50, 250 gramlık	5 şer adet
15 — Ağzı dar cam kapaklı miyar şişesi 100, 50, 255 gram	5 şer adet
16 — Pulverizateur vermurelle vasat boyda	1 adet
17 — Otomatik ameliyat masası ufak baş hayvan için	1 adet
18 — Ölçü bastonu "Virt„ tul ve arz için	1 adet
19 — Laedo dansimetre	1 adet
20 — Mili gramme dirhem "Comple„	1 adet
21 — İspirto lambası ve saç ayağı	1 adet
22 — Dereceli tüp 100, 250, 500	3çer adet
23 — Etüv ufak kıtada	1 adet
24 — Mikroskop "Rayhert„	1 adet

Objectifs	Ocuaires
10	5
60	10
100	12
	16

Üniversite A. E. P. Komisyonundan :

Üniversite merkez binasının ön cephesinin 4564.53 lira keşifli badana ve tamir işi 11/8/938 Perşembe günü saat 15 de rektörlükte açık eksiltmeye konulmuştur.

İsteklilerin ihale günü 343 liralık muvakkat teminat ve ihaleden bir hafta evvel İstanbul Bayındırlık direktörlüğünden alınmış 3000 liralık bu gibi işler yaptığına dair vesika ve 938 Ticaret Odası kâğıdı ile gelmeleri. Şartname hergün rektörlükte görülür. "4511„

Istanbul 4 üncü Icra Memurluğundan: Mahmutpaşada Hobyar mahallesinde Yeşildirekte Hocahani namile maruf hanın kâgir kısım üst katında iki kapı ve 45 parsel No. lı oda ile kâgir zemin katında 10 kapı ve 24 parsel. ve 11 kapı 25 parsel No. lı mahallerin hissedarları olup halen ikametgâhları meçhul olan Parsih evlâtları: Bogos, Arosyak, Nurise, Gülizar. Ve Nuri oğlu Temel, Numan oğlu Hamza ve Kostantin oğlu Bakkal Haralambos'a:

Karabet Sivacıyanın, Ali Hadiye ipotekli borcundan dolayı yukarda yazılı 2 kapı 25 parsel No. lı odanın 24 de 9 hissesile diğer 10 kapı 24 parsel ve 11 kapı 25 parsel No. lı mahallerin 48 zerde 21 rer hisseleri olan Borçlu Karabet Sivacıyana ait hisseler işbu ipotek cihetinden 2004 No. lı icra iflâs kanununun hükümleri altında ayrı ayrı şartnamelerle açık arttırmaya konmuş olup 22 Ağustos 938 Pazartesi saat 10 dan 12 ye kadar birinci ve 6 Eylûl 938 Salı günü saat ondan on ikiye kadar da ikinci açık arttırma ile Tan ve Son Telgraf gazetelerinin 13/7/938 tarihli nüshalarında intişar etmiş bulunan ilânlarımız mucibince satılacaklarından mezkûr kanunun 128 inci maddesi mucibince hissedar bulunmanız hasebile taraflarınıza tebliği muktezi açık arttırma ilânlarımız taraflarınıza tebliğ edilmek üzere mezkûr hana gönderilmiş ise de mübaşirinin meşruhatlarında hali hazır ikametgâhlarınızın meçhul bulunduğu bildirilmiş olmasile bilâ teb liğ iade edilmiş ve tapu kayıtlarında da ikametgâh adreslerinizin yazılı ol madığı anlaşılmasına binaen bu baptaki açık arttırma ilânlarımızın taraflarınıza ilânen tebliğine karar verilmiş olduğundan hissedar bulun duğunuz işbu 3 parça gayrimenkulde borçlu Karabetin gösterilen hisselerinin muayyen gün ve saatlerde ilân şartlarımız dairesinde açık arttırma ile satılacakları malûmunuz olmak ve açık arttırma ilânlarımızın taraflarınıza ayrı ayrı tebliğleri yerine kaim olmak üzere keyfiyet 934/269 dosya No. siyle taraflarınıza ilânen tebliğ olunur. (9149)

Fatih Sulh 1 inci Hukuk Mahkemesinden:

Karabetin Süleyman aleyhine açtığı alacak davası üzerine gönderilen zabtı davaya mübaşiri tarafından verilen meşruhatta, müddeialeyhin ikametgâhı meçhul olduğu anlaşılmış olduğundan mahkemece hukuk usulü muhakemeleri kanununun 141 inci maddesi mucibince on beş gün müddetle ilânen tebligat icrasına ve muhakemenin 11/8/938 saat (11) e talikine karar verilmiş olduğundan bermucibi karar yevm ve saati mezkûrda bizzat veya bilvekâle mahkemede hazır bulunmadığı takdirde davanın gıyaben bakılacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (9155)

İstanbul Kız Öğretmen Okulu Satın Alma Komisyonundan:

Erzakın cinsi	*Miktarı*	*Beher kilonun tahmin bedeli*	*İlk teminatı Lira*	*Kuruş*	*Eksiltme şekli gün ve saati.*
Ekmek	34100 Ki.	10	255	75	Kapalı zarf saat 10 da 23/7/938 Cumartesi
Sade yağ	4700	100	352	50	23/7/938 saat 10
Toz şeker	4700	28	188	70	23/7/938 10
Kesme şeker	4000	30			
Pirinç Bursa	3000	24	54		23/7/938 10
Kuru Çalı Fasulye	3200	17			
Kuru Barbunye	1200	10			
Kırmızı Mercimek	600	12			
Yeşil Mercimek	750	17	81	13	23/7/938 10
Nohut	800	14			
Bulgur	600	12,50			
Buğday	390	8			
Kuru Soğan	5600	7,50			
Patates	6200	7	64	46	23/7/938 10
Kuru Sarmısak	55	10			
Pirinç unu	200	20			
Un ekstra	4300	15			
Makarna Irmikli	900	25			
Şehriye Irmikli	330	25	82	40	23/7/938 10
Irmik	330	20			
Nişasta	125	21			
Ararot	31	45			
Beyaz Peynir	2500	45	155	25	23/7/938 10
Kaşer Peynir	1350	70			
Süt	5800	12			
Kâse Yoğurdu	7800	5	104	55	23/7/938 10,45
Kaymak	220	140			
Silivri Yoğurdu	2750	19	39	19	23/7/938 10,45
Zeytinyağı	2800	50			
Zeytin tanesi	1800	32	216	26	23/7/938 saat 10,45
Sabun	2750	33			
Tavuk eti	800	55	63		23/7/938 10,45
Hindi eti	800	50			
Tereyağı	580	110	47	85	23/7/938 10,45
Yumurta	43000	1,50	48	37	23/7/938 10,45
Elma Gümüşhane	4500	20			
Elma Amasya	4500	30			
Ayva	850	10	241	18	23/7/938 10,45
Portakal (Dörtyol)	11750	3,50			
Portakal (Alanya)	6750	5			
Mandalina	4400	3			
Arpa	1500	5,50			
Saman	2000	2,50	14	89	23/7/938 10,45
Kepek	150	3,50			
Ot	300	4,50			
Odun gürgen	470 Ç.	250			
Odun meşe	370 Ç.	300	100	25	23/7/938 10,45
Mangal kömürüü	4500 K.	5			
Blok maden kömürü	200 Ton	1700			
Tüvenan maden kömürü	350 „	1100	682	50	23/7/938 10,45
Kok kömürü	100	1850			
Yaş sebze 42 kalem 25465 kilo 47500 adet ve 15100 demet.			244	56	23/7/938 10,45

1 — Istanbul Kız Oğretmen Okulunun yukarda miktar ve beher kilo ve adet ve tahmin bedellerile ilk teminat ve eksiltme saatleri hizalarında yazılı yiyecek ve yakacaklar kapalı Zarfla eksiltmeye konmuştur.

2 — Eksiltme Istanbul Kültür Direktörlüğü binasında Liseler Muhasebeciliğinde toplanan Komisyonda yapılacaktır. Isteklilerin ilk teminatlarını belli gün ve saatten evvel Liseler Muhasebeciliği Veznesine yatırılarak teminat makbuzlarını ve yeni yıl Ticaret Odası vesikasını eksiltme zamanında Komisyona tevdileri, kapalı zarfların eksiltme kanununa göre teminat makbuzu ve istenilen belgelerle birlikte eksiltme saatinden bir saat evvel Komisyon Başkanlığına makbuz karşılığında vermeleri.

3 — Isteklilerin şartnameleri Okul Idaresinden görüp okuyabilecekleri ilân olunur. (4280)

Askerî Veteriner Okuluna Talebe Kayıt ve Kabulü

1 — Ankarada Askerî Veteriner okuluna bu yıl tam devreli devlet sivil liselerinden 1938 de pek iyi derecede mezun olan ve olgunluk imtihanlarını vermiş olan aşağıda yazılı vasıf ve şeraiti haiz 30, 35 talebe alınacaktır.

A — Türkiye Cümhuriyeti tebaasından ve Türk ırkından olmak.

B — Yaşı yirmi bir yaşını aşmış olmamak.

C — Beden ve teşekkülleri vesihhati orduya ve her iklimde hizmete elverişli olmak "Dil rekâketi olanlar alınmaz."

D — Kusursuz vaz'ı tavır, ahlâk ve seciye sahibi olmak.

E — Ailesinin hiç bir fena hali ve fena şöhreti olmamak.

"Zabıta vesikası", "ordu mensubu ve devlet memurlarile emeklilerin çocukları için vesika aranmaz".

2 — İsteklilerin müracaat istidalarına şu vesikaların bağlanması lâzımdır:

A: Nüfus cüzdanı veya musaddak sureti "Kabulde aslının ibrazı şarttır."

B: Sıhhati hakkında tam teşekküllü Askerî hastane fotoğraflı raporu ve aşı kâğıdı.

C: Lise mezuniyet ve olgunluk şahadetnamesi veya tasdikli sureti "Kabulde aslının ibrazı şarttır."

D: Okula alındığı takdirde halen mer'i ve bundan böyle çıkacak kanun, nizam ve talimatnameleri kabul ettiği hakkında velisinin ve kendisinin noterlikten tasdikli taahhüd senedi.

E: Sar'alı, uyurken gezen, sidikli, bayılma ve marazî çırpınmaya müptelâ olmadığı hakkında noterlikten tasdikli taahhüdnamesi bu gibi hastalıklardan birile okula girmezden evvel malûl oldukları sonradan anlaşılanlar okuldan çıkarılırlar ve bu müddete aid hükûmet masrafı velilerine ödettirilir.

3 — İstekliler bulundukları yerlerdeki Askerlik şubesine istida ile müracaat edecekler ve şubelerce 2 nci maddedeki evrakı ikmal ettirildikten sonra İstanbul ve civarından olanların Haydarpaşa Askerî Veteriner Tatbikat Okulu Müdürlüğüne, Ankara ve civar yerlerdekilerin Ankara Fakültesi Askerî Talebe Amirliğine gönderilecektir.

4 — Müracaat müddeti: **Eylûlün on beşine kadardır.**

5 — Kabul duhul imtihanına tâbi değildir. Şahadetname derecelerine ve müracaat sırasına göredir. İstekli adedi tamam olunca kayıd işleri kapanır ve kabul edilenlere müracaat ettikleri Askerlik şubelerile tebligat yapılır. "64" (4132)

"Cild unsuru olan bu BIOCEL BURUŞUKLUKLARI HAKİKATEN GİDERİR.„

Tesiri hemen hemen sihrâmiz oldu. Bir kaç hafta zarfında beni 10 yaş daha gençleştirdi. Bir müteahassıs bana demiştir ki: Viyana Universitesinden büyük bir profesörün keşfi olan Biocel cevheri; şimdi pembe rengindeki her Tokalon kremi zosunda mevcuttur. Her akşam yatmazdan evvel bu kremi kullanınız ve sabahları da beyaz renginde Tokalon kremini kullanınız. En esmer ve sert bir tene çabucak bi ençlik parlaklığı ve tabii güzelliği verecek ve buruşukluklardan kurtararak beyazlatıp yumuşatacaktır.

Istanbul Birinci Noterliğine. Yüksek dairenizden bugünkü tarihinde sayı ile tasdik edilmiş "Alım satım„ mukavelesi hükümlerine tevfikan, Istanbulda Tahtakale mahallesinde Tahmis caddesinde Evkafa ait 72 sayılı dükkânımda mevcut ve öz malım olan: Alât ve edevat - raflar - camekân-iki terazi-sandalyeler-baskül vesairesi muayyen ve malûm şartlar dairesinde Nissim Asa ve Ş. kâsi şirketine katiyetle satmış olduğumdan sözü geçen alât ve edevat ve eşyanın üzerine hiçbir alâka ve hakkım kalmamıştır. Keyfiyeti usulü dairesinde Tan ve Akşam gazeteleri vasıtasi le ilân buyurmanızı dilerim.

Istanbul TahtakaleTahmis caddesi 72
Hasan Basri Günal

Dr. HAFIZ CEMAL
Dahiliye Mütehassısı

Pazardan maada saat (14,30 dan 18) e kadar. Salı. Cumartesi (9.30 dan 12) ye kadar fıkaraya meccanen Divanyolu No. 104

Telefon: 21044 - 22398

Köy Sandık Makbuzları

İstanbul Vilâyeti tarafından köy sandıkları için makbuz bastırılmıştır. Elli çift varaklı, tel dikişli bir cildi 25 kuruştur.

Taşraya postaparası ile (30) kuruştur.

TAN Matbaasında satılmaktadır

Sahibi ve umumî neşriyatı idare eden **Ahmet Emin YALMAN**. Gazetecilik ve Neşriyat Türk Limitet Şirketi. Basıldığı yer **TAN** Matbaası.

FERRAT ÇELİK ŞURUBU

Kansızlık, Umumî Zafiyet, Kemik Hastalıkları, Bel Gevşekliği, Dermansızlık ve Hastalıktan Yeni Kalkanlar İçin

Bir çok tanınmış doktorlar tarafından tavsiye edilen **FERRAT ÇELİK ŞURUBU**'nu her eczahaneden arayınız. Deposu: Ankara caddesinde 88 No. Türkiye Eczanesidir.

KODAK **VERİKROM** Filmi ile

BÖYLE RESİMLER DAHA İYİ ÇEKİLİR

"VERİKROM„ ÇİFT EMÜLSİYONLUDUR.

KARDA, YAĞMURDA, SABAH ERKENDEN, AKŞAM GEÇ VAKTE KADAR FOTOĞRAF ÇEKİLİR. "VELOKS" kâğıdına basılan kopyeleri bir defa tetkik ediniz. HİÇ HALDE ÜSTÜNLÜĞÜNÜ ANLARSINIZ. KÂĞIDN ARKASINDA "V E L O K S„ markası kâğıdın teminatıdır. K O D A K satcılarından arayınız veya şu adrese müracaat ediniz : KODAK (Ecipt) A. Ş. İstanbul.

YURDDAŞ, DİKKAT!

Senede yedi yüz milyon insanı hasta eden ve bunlardan sekiz milyonunu öldüren en müdhiş âfet sıtmadır. VATANDAŞ ! Hiç ehemmiyet vermediğimiz sivri sineklerin bu akla hayret verici cinayetlerinden korunmak ve kurtulmak için hepimizin bildiği bir tek deva vardır ki bu da (Kinin) dir. Kinin sıtmanın emsalsiz ilâcıdır.

Beynelmilel tıb ve sıtma cemiyetleri de sıtmada yalnız kinini kabul etmiştir.

Bugünün tababeti kininin bu harikulâde kuvvetini arttırmak, halsizliği, kuvvetsizliği, kansızlığı önlemek ve sıtma parazitlerini derhal öldürmek için kinini Arsenik, Çelik ve bir çok acı nebatat hülâsalarile birleştirerek BİOGENİNE müstahzarını hazırlamıştır.

BİOGENİNE

Sıtmadan korunmak ve kurtulmak için en birinci devadır.

Kanı temizleyip çoğaltır. Kırmızı kürecikleri arttırır., adale ve sinirleri kuvvetlendirir, iştihayı açar, dermansızlığı giderir. Sıtma parazitlerini öldürür, sıtmanın bütün şekillerinde şifa temin eden bu yüksek tesirli ilâç her eczanede bulunur.

GRİPİN

Vücudünüzde ağrı, sancı, sızı, kırgınlık, ürperme hisseder etmez hemen bir kaşe

GRİPİN

alınız: Rahatsızlığınız hemen geçer.

GRİPİN

Baş ve diş ağrılarına, gripe, soğuk algınlığına, romatizmaya karşı en tesirli ve hiç zararsız ilâçtır.

GRİPİN

Ismine dikkat. Taklitlerinden sakınınız ve Gripin yerine başka bir marka verirlerse şiddetle reddediniz.

Beyoğlunda
BAKER Mağazalarında
Yeni bir
KADIN ŞAPKALARI
dairesi açılmıştır.
En güzel modelleri

KAYIP — 7/108 sicil numaralı liman cüzdanımı zayi ettiğimden hükmü yoktur. Omer oğlu Salih

Kayıp Haç

20 Temmuz Çarşamba günü Ankara caddesi ile Sirkeci tren istasyonu arasında ince bir zincire bağlı ufak bir haç kaybettim. Bulup adresime getiren memnun edilecektir. *Ankara caddesi 106 No. V. Y. Gutso*

Lüleburgaz icra tetkik merciinden: Lüleburgazda çarşı içinde mukim Yusuf Yürük ve biraderzadeleri namına bezzaziye ticaretile müştagil tüccardan Yusuf Yürük tarafından verilen istidada eşhası muhtelifeye teminatlı ve teminatsız olarak 14536 lira ya borçlu bulunmasına rağmen yine eşhas zimeminde istifa edilmemiş 9436 lira 66 kuruş alacağı ve 2500 lira birlik ticaret bankasına teminat gösterilen haneden bakiye ve 20 lira Ziraat Bankasına merhun 13 beşi bir arada altından artan fazla ile beraber 3482 lira 7 kuruşluk Lüleburgaz ve Alpullu ticarethanelerindeki mevcut malları ki, ceman 15989 lira matlûbu bulunduğuna dair irae ettiği proje ve cetveller üzerinde bilhesap konkordato talebinin esasına taallûk eden ve borcunun yüzde 30 unu temin eder emvali bulunduğu cihetle icra iflâs kanununun 286 ıncı maddesine tevfikan konkordato talebinin kabulile 287 inci maddesi mucibince komiser tayinine ve borçluya iki aylık mühlet verilmesine karar verilerek kanunu mezkûrun 288 inci maddesine göre icra ve tapo daireleri ile Lüleburgaz ticaret odasına ihbar olunduğundan alacaklılardan mühlet kararına itirazı olanların ilân tarihinden itibaren beş gün zarfında itirazlarını bildirmeleri ilân olunur.

Satılık Makine Transmisyonları

Kullanılmış 6 santim kalınlığında makine transmisyon. şaft. kasnak ve yatakları ucuz fiyatla satılıktır. TAN matbaasına müracaat ediniz.

Zührevi ve cilt hastalıkları mütehassısı
Dr. Hayri Ömer
Öğleden sonra Beyoğlu Ağacamii karşısında No. 133 Telefon 4358

Güneş Banyosu
alacaklara

Güneşin yakıcı şualarından vikaye etmekle beraber cildin daha çabuk esmerleşmesine yardım eden

VİROZA

Pati sürünüz. Ve güneş banyonuzu tereddütsüz ve kemali sükünetle alınız.

VİROZA

Güneş banyosunda yanan cildinizin yanıklarını teskin ve tedavi için dahi kemali muvaffakıyetle kullanılır.

VİROZA

Pati bir kere tecrübe ederseniz, her vakit kullanacak ve dostlarınıza tavsiye edeceksiniz.

VİROZA

Bir güzellik kremi değil, mütehassıslar tarafından istihzar edilmiş sıhhî ve faideli bir cild melhemidir.

T. H. K.
BÜYÜK PİYANGOSU

Dördüncü keşide: 11 Ağustos 938 dedir.

Büyük ikramiye: 50.000 Liradır.

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (10.000 ve 20.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin eden bu piyangoya iştirak etmek suretile siz de talihinizi deneyiniz.

ŞİRKETİ HAYRİYEDEN:

Yarınki Cumartesi günü Hoparlörlü ve Elektrikli 71 ve 74 numaralı vapurlarımız mutat **LÜKS TENEZZÜH SEFERLERİNİ** yapacaklardır.

14,30 da kalkan 74 te mükemmel alaturka **SAZ HEY'ETİ**, 14,45 de kalkan 71 de de mükemmel **SALON ve CAZ ORKESTRASI** vardır. Büfeler lokantacı maruf Pandeli ve Beyoğlu muhitinde tanınmış Glorya Pastahanesi tarafından deruhde edilmiştir.

Bilet ücretleri her iki vapur için 75 kuruştur.

Yarın akşam **Büyükdere Beyaz Park** Yüzme havuzunda
BEYAZ GECE KIR BALOSU
Deniz eğlenceleri, sabaha kadar neş'e ve varyete numaraları

ADEMİ İKTİDAR
ve BEL GEVŞEKLİĞİNE KARŞI
HORMOBİN
Tabletleri. Her eczanede arayınız.
(Posta kutusu 1255 Hormobin) Galata, İstanbul

KANZUK
NASIR İLÂCI

En eski nasırları bile kökünden çıkarır, iztırabı keser, nasırı yumuşatarak düşürür.

İNGİLİZ · KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu — İstanbul

HAZIMSIZLIK

Hayatın zevkinden insanı mahrum eder.

Pertev Karbonat Komprimeleri

Çok temiz bi - Karbonattan ve toz karbonat almaktaki müşkülât göz önünde tutularak yapılmıştır.

Her eczanede satılır.

DÜZ VE RENKLİ HER NEVİ KLİŞE

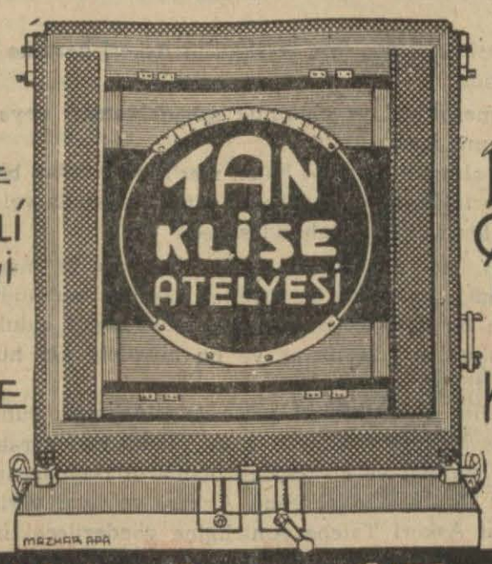

PİRİNÇ BAKIR ÇİNKO LEVHA MÜHÜR KLİŞELER

İstanbul Ankara Caddesi No. 102 TELE 24310

Elbiselerinizi
GÜVELERE
Karşı Koruyunuz

Trabzon Belediye Riyasetinden :

Belediye Kimyahanesi için 1/10 miligram hassas mâvezin bir adet laktovar terazisi ve gramile süt ve yoğurtlarda yağ miktarının tayini için maateferrüat bir adet gerber santrifüjü pazarlıkla mübayaa olunacağından bu eşyayi satmak isteyenlerin fiyat listeleriyle Belediyemize müracaatları ilân olunur. (4696)